

Hogeschool Gent

Jaarverslag 2009 | Deel 1 & 2

De Hogeschool Gent wil excelleren in onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van de kunsten. Via de competentie van haar medewerkers en afgestudeerden en de valorisatie van haar onderzoek wil de Hogeschool Gent een kritische, creatieve en open maatschappij bevorderen.

VOORWOORD

Het Vlaamse hoger onderwijs staat voor een keerpunt. In de nabije toekomst zal worden beslist hoe het onderwijslandschap er in de toekomst zal gaan uitzien. Voor het hoger onderwijs zal dat mogelijk een hele ommezwaai met een ingrijpende herschikking worden. De Hogeschool Gent is van mening dat zo een herschikking in eerste instantie moet beantwoorden aan maatschappelijke behoeftes. Als geïntegreerde instelling voor hoger onderwijs blijft de Hogeschool Gent daarom voorstander van een verder samengaan van academisch en professioneel gerichte opleidingen, waarbij de specifieke eindtermen van de geacademiseerde hogeschoolopleidingen behouden blijven. Het academiseringsproces moet verder worden uitgebouwd, evenals de praktijkbetrokkenheid van het geheel van de opleidingen. De accreditaties van de opleidingen dienen daarbij als waarborg voor de kwaliteit en conformiteit aan internationale standaarden.

Eind 2009 werd de centrale administratie van de Hoge-

school Gent gereorganiseerd om beter te kunnen voldoen aan de huidige evoluties in het hoger onderwijs en aan de veranderde situatie binnen de Hogeschool Gent in het bijzonder. Door deze reorganisatie worden de interne en externe herkenbaarheid van de structuur en de bijbehorende functies verbeterd.

Het jaar 2009 was voor veel geledingen van de Hogeschool Gent het ogenblik waarop werd gewerkt aan de strategische doelstellingen die in 2008 werden uitgetekend. Op het vlak van onderwijs werd zo de studentenbegeleiding en het diversiteitsbeleid uitgebouwd, zodat het leerproces van de studenten beter gestimuleerd en ondersteund kan worden. Ook wordt ernaar gestreefd om in elke opleiding internationale ervaringen te integreren en zo in te spelen op de globalisering, die een steeds ingrijpendere invloed heeft op onze samenleving. Al de investeringen op het vlak van onderwijs moeten het leerproces ondersteunen en ervoor zorgen dat onze afgestudeer-

den klaar zijn wanneer ze aan de Hogeschool Gent vertrekken, om als direct inzetbare werkkrachten de arbeidsmarkt in te stappen.

Ook in het kader van haar onderzoeksbeleid wil de Hogeschool Gent een terugkoppeling van onderzoek naar onderwijs, om zo creatieve afgestudeerden te creëren die bijdragen tot maatschappelijke innovatie. Niet alleen onderzoek in de sectoren van onze academisch gerichte opleidingen speelt daarin een grote rol. De Hogeschool Gent benadrukt ook steeds de meerwaarde van toegepast onderzoek in de sectoren van de professioneel gerichte bacheloropleidingen. Naast de onmiddellijke impact die deze onderzoeksprojecten bieden, versterken ze ook het onderzoeksgebeuren aan de hogeschool als geheel. Via haar toepassingsgericht onderzoek speelt de Hogeschool Gent een voortrekkersrol op het vlak van samenwerking met haar sociale, economische en culturele omgeving. De hogeschool evolueert steeds meer naar een kenniscentrum met on-

middellijk inzetbare expertise binnen een breed scala aan disciplines. De introductie van een geïntegreerd onderzoeksinformatiesysteem moet ervoor zorgen dat de centrale stroomlijning van de onderzoeksprojecten nog efficiënter verloopt.

Beoefening van de kunsten blijft een van de speerpunten in het beleid en de activitei-

ten van de Hogeschool Gent. Het beleid op dat vlak is gericht op artistieke producties die op internationaal vlak een hoogstaande kwaliteit garanderen. Dat wordt bewerkstelligd via het excellente pedagogische team, door binnenlandse en buitenlandse specialisten ter zake aan te trekken, maar ook door investeringen op

het vlak van infrastructuur, kwaliteit en artistiek onderzoek. Onze nationale en internationale naam en faam krijgen op die manier een boost, die het imago van de hogeschool en de hele regio ten goede komen. In dat opzicht werden ook enkele belangrijke samenwerkingsverbanden op touw gezet.

Dr. Robert Hoogewijs
Algemeen directeur

Dr. Frans Verheeke
Voorzitter van de raad van bestuur

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE	9
HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS	23
HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK	47
HOOFDSTUK 4: PERSONEEL	73
HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING	87
HOOFDSTUK 6: KUNSTEN	93
HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID	105
HOOFDSTUK 8: INFRASTRUCTUUR	117
REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN	123

DEEL 2: SOVOREG

DEEL 3: BIJLAGEN

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIE

<u>1.1</u>	<u>OVERZICHT</u>	<u>11</u>
<u>1.2</u>	<u>BESTUURSORGANEN</u>	<u>11</u>
1.2.1	DE RAAD VAN BESTUUR	11
1.2.2	BESTUURSCOLLEGE	14
1.2.3	DE ALGEMEEN DIRECTEUR	14
1.2.4	DEPARTEMENTEN	14
1.2.5	ANDERE ORGANEN	14
<u>1.3</u>	<u>DEPARTEMENTEN</u>	<u>15</u>
1.3.1	OVERZICHT VAN DE DEPARTEMENTEN	15
1.3.2	DEPARTEMENTS RADEN EN DEPARTEMENTSHOOFDEN	17
1.3.3	DEPARTEMENTALE ONDERHANDELINGSCOMITÉS (DOC's)	18
<u>1.4</u>	<u>STUDENTENRAAD</u>	<u>18</u>
<u>1.5</u>	<u>HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITÉ (HOC)</u>	<u>18</u>
<u>1.6</u>	<u>CENTRALE ADMINISTRATIE</u>	<u>18</u>
1.6.1	REORGANISATIE	20
<u>1.7</u>	<u>OVERLEGCOMITÉ PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK</u>	<u>21</u>
<u>1.8</u>	<u>LIJST VAN PROTOCOLAKKOORDEN</u>	<u>21</u>

1.1 **OVERZICHT**

De Hogeschool Gent is een van de 22 hogescholen in Vlaanderen en een van de 5 Vlaamse Autonome Hogescholen (VAH). Ze is in 1995 tot stand gekomen uit een fusie van dertien instellingen waarvan acht uit het Gemeenschapsonderwijs en vijf uit het Stedelijk Onderwijs (stad Gent). Op 24 september 2001 werd een tweede fusie doorgevoerd, namelijk met de provinciale Mercator Hogeschool, die in 1995 zelf ontstaan was uit de fusie van twee provinciale hogescholen.

De Hogeschool Gent trad op 29 april 2003 toe tot de 'Associatie Universiteit Gent', een van de vijf Vlaamse associatieverbanden tussen universiteiten en hogescholen.

De Hogeschool Gent is een multisectorale instelling. Zij verenigt in zich de meest uiteenlopende domeinen van hoger onderwijs, gaande van industriële wetenschappen over de verzorgende sector tot kunstopleidingen.

De Hogeschool Gent bestaat uit dertien departementen en een reeks ondersteunende, uitvoerende of beleidsvoorbereidende diensten. Het bestuur wordt waargenomen door de raad van bestuur, de voorzitter van die raad, het bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden en de departementshoofden.

Het Interdisciplinair Studiecentrum voor Kritiek en Actualiteit (ISKA) werd opgericht tijdens het academiejaar 2007-2008 met als voornaamste taak de organisatie van het interdepartementale keuzevak Studium Generale. Een gedetailleerd werkingsverslag van de dienst werd opgenomen in de bijlagen.

1.2 **BESTUURSORGANEN**

De Hogeschool Gent is opgebouwd volgens een decretaal vastgelegde bevoegdheidsverdeling. Enerzijds berust de algemene leiding van de hogeschool bij de raad van bestuur, de voorzitter van die raad, het bestuurscollege en de algemeen directeur met zijn centrale administratie. Anderzijds nemen de departementshoofden en de departementsraden de onderwijsorganisatie voor hun rekening.

1.2.1 **De raad van bestuur**

De raad van bestuur staat in voor het strategische beleid. In 2009 kwam de raad van bestuur negen keer samen en tekende deze onder andere de krachtlijnen uit van de personeelsformatie, het opleidingsaanbod, ... Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

De raad van bestuur heeft, volgens artikel 262 van het Hogescholendecreet (13 juli 1994), volgende bevoegdheden:

- 1 bepaalt zijn organiek reglement inclusief de procedure met betrekking tot de verkiezing van de leden en de opvolgers van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 258, 1°, 2° en 3°;
- 2 bepaalt het reglement van de departementsraad, inclusief de procedure voor verkiezing van de leden van deze departementsraad;
- 3 bepaalt het bestuursreglement, het algemeen examenreglement en het tuchtreglement;

- 4 legt de algemene richtlijnen vast voor de organisatie en coördinatie van de taken van de hogeschool;
- 5 legt de meerjarenbegroting vast en past ze eventueel aan;
- 6 legt jaarlijks de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van de hogeschool vast;
- 7 bepaalt de personeelsformatie;
- 8 benoemt het onderwijzend personeel en het leidinggevend administratief en technisch personeel en kent de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel toe;
- 9 stelt, na advies van de departementsraad van het betrokken departement, de departementshoofden aan voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren en bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen;
- 10 stelt de criteria vast voor de toekenning van de premies bedoeld in de artikelen 141 en 157 van dit decreet en kent deze premies toe op voorstel van de departementsraad voor het personeel toegewezen aan een departement of het bestuurscollege voor personeel dat niet aan een departement wordt toegewezen;
- 11 oefent rechtsvorderingen uit als eiser of verweerder;
- 12 kan leningen afsluiten;
- 13 oefent alle andere bij of krachtens een decreet toegekende bevoegdheden uit;
- 14 beslist over het fuseren van de hogescholen met andere hogescholen en over het overhevelen van bepaalde onderdelen van de hogeschool naar andere hogescholen [; de fusieovereenkomst kan de vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) bedoeld in artikel 254, tweede lid wijzigen;];
- 15 laat de sociale voorzieningen beheren door één of meer vzw's, zoals bedoeld in artikel 208 van dit decreet;
- 16 beslist over de toetreding tot en de bevoegdheidsoverdracht aan een associatie. Deze beslissingen worden in afwijking van artikel 264 genomen bij bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen.

De raad is als volgt samengesteld:

- ▶ negen vertegenwoordigers van de vorige inrichtende machten, te weten de stad Gent (2), het Gemeenschapsonderwijs (5) en de provincie Oost-Vlaanderen (2);
- ▶ drie vertegenwoordigers aangeduid door de SERV;
- ▶ acht verkozen personeelsleden;
- ▶ drie verkozen studenten.

Uit hoofde van hun functie nemen ook de algemeen directeur, de Commissaris van de Vlaamse Regering en de Secretaris van de raad van bestuur aan de vergaderingen deel.

Samenstelling raad van bestuur

Voorzitter

Frans Verheeke

Vertegenwoordigers vroegere inrichtende machten

Christophe Peeters (ondervoorzitter)
Marie-Rose Bracke
Rudy Coddens
Jan De Maeyer (vanaf 5 oktober 2009)
Geert De Soete
Peter Hertog
Patrick Pype
Peter Vandenabeele
Alexander Vercamer

Vertegenwoordigers SERV

Marc Buysse (vanaf 5 oktober 2009)
Wim Geirnaerd
Luc Hertveldt (tot 4 oktober 2009)
Mil Kooyman

Vertegenwoordigers personeel

Anita Bernard
Filip Debersaques (vanaf 5 oktober 2009)
Danny De Baets (vanaf 5 oktober 2009)
Lucas De Cocker (tot 4 oktober 2009)
Jozef De Ridder (tot 4 oktober 2009)
Wim De Temmerman
Christine Goethals (tot 4 oktober 2009)
Jean-Claude Goyvaerts
Maaïke Teirlinck (vanaf 5 oktober 2009)
Hugo Uvin (tot 4 oktober 2009)
Paul Van Assche (tot 4 oktober 2009)
Patricia Vanleerberghe (vanaf 5 oktober 2009)
Hildegard Vermeiren (vanaf 5 oktober 2009)

Vertegenwoordigers studenten

Marie-Laure Dekeyzer (vanaf 5 oktober 2009)
Elke Thiry (vanaf 5 oktober 2009)
Julie Van Den Broeck (tot 1 oktober 2009)
Nick Van Overbeke (tot 1 oktober 2009)
Thijs Walcarius (vanaf 5 oktober 2009)

Algemeen directeur

Robert Hoogewijs

Commissaris van de Vlaamse regering

Paul Cottenie

Secretaris

Martine Caron (tot 2 december 2009)
Marie Claire Lips (vanaf 3 december 2009)

1.2.2 Bestuurscollege

Het bestuurscollege staat in voor het operationeel beleid. Het bereidt ook de dossiers voor de raad van bestuur voor, voert de beslissingen van de raad van bestuur uit en maakt deze bekend. Het bestuurscollege is daarnaast bevoegd voor alle materies van de hogeschool die niet aan de raad van bestuur, de algemeen directeur, de departementsraden of de departementshoofden zijn opgedragen (restbevoegdheid).

Tijdens de vergaderingen van het bestuurscollege werden in 2009 beslissingen genomen die betrekking hebben op het operationele beleid, zoals het vormingsaanbod, samenwerkingsovereenkomsten, ... Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

Het bestuurscollege bestaat uit vijf leden: de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur en drie leden aangeduid door de raad van bestuur.

Samenstelling bestuurscollege:

Voorzitter:	Frans Verheeke
Algemeen directeur :	Robert Hoogewijs
Leden:	Patrick Pype (Ondervoorzitter)
	Jan Landuyt
	Jos Terwecoren
Secretaris:	Martine Caron (tot 2 december 2009)
	Marie Claire Lips (vanaf 3 december 2009)

1.2.3 De algemeen directeur

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Hij wordt bijgestaan door de centrale administratie, die bestaat uit zes directies en vier diensten. Er werken zo een 140 personeelsleden.

1.2.4 Departementen

Elk departement wordt geleid door een departementsraad, die wordt voorgezeten door een departementshoofd.

1.2.5 Andere organen

Een aantal commissies geeft beleidsondersteunende adviezen:

- ▶ de Onderwijskwaliteitsraad
- ▶ de Bibliotheekraad
- ▶ de Bouwcommissie
- ▶ de Onderzoeksraad
- ▶ het Auditcomité (zie verder onder Auditcomité)

Naast deze officiële structuren bestaat een aantal informele ad-hocwerkgroepen of overlegorganen. Zo vergadert de algemeen directeur regelmatig met de staf van zijn centrale administratie en met de departementshoofden. Onder meer de dienst Communicatie en Cultuur, de cel Internationalisering, de cel Studiebegeleiding en de cel Onderwijsontwikkeling hebben werkgroepen met departementale medewerkers.

1.3 **DEPARTEMENTEN**

1.3.1 Overzicht van de departementen

De Hogeschool Gent bestaat uit de volgende dertien departementen:

Conservatorium

Campus Hoogpoort
Hoogpoort 64, 9000 Gent
tel. 09 269 20 00

Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK

Campus Bijloke
J. Kluyskensstraat 2, 9000 Gent
tel. 09 266 08 00

Bedrijfskunde Aalst

Campus Aalst
Arbeidstraat 14, 9300 Aalst
tel. 053 73 07 00

Bedrijfsinformatie

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87 | 09 242 42 42

Bedrijfsmanagement Mercator

Campus Mercator
Henleykaai 84, 9000 Gent
tel. 09 267 11 00

Handelwetenschappen en Bestuurskunde

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 242 42 02

Vertaalkunde

Campus Mercator
Groot-Brittanniëlaan 45, 9000 Gent
tel. 09 224 97 00

Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 270, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 243 87 87

Campus Melle
Brusselsesteenweg 161, 9090 Melle
tel. 09 210 45 00

Toegepaste Ingenieurswetenschappen

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87

Technologie

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42

Lerarenopleiding Ledeganck

Campus Ledeganck
K.L. Ledeganckstraat 8, 9000 Gent
tel. 09 243 93 50

Sociaal-Agogisch Werk

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 362, 9000 Gent
tel. 09 242 42 82

Gezondheidszorg Vesalius

Campus Vesalius
Keramiekstraat 80, 9000 Gent
tel. 09 321 21 10

1.3.2 Departementsraden en departementshoofden

Zoals decretaal bepaald, worden de departementen geleid door een departementsraad die wordt voorgezeten door het departementshoofd. De departementsraden (voor de samenstelling ervan verwijzen we naar bijlage 1.1) bestaan uit twaalf leden: zes verkozen personeelsleden, drie verkozen studenten en drie gecoöpteerde externen uit sociaal-economische en culturele milieus die aansluiten bij de opdracht van het departement.

Aan de Hogeschool Gent worden de departementshoofden op administratief vlak bijgestaan door departementssecretarissen.

DEPARTEMENT	DEPARTEMENTSHOOFD	DEPARTEMENTS-SECRETARIS
Conservatorium	Jan Rispens (tot 30/09) Maarten Weyler (vanaf 1/10)	Stijn Segers
Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK	Wim De Temmerman	Dirk De Schepper
Bedrijfskunde Aalst	Jozef De Ridder (tot 30/09) Gerard Van den Abbeele (vanaf 1/10)	Annita Verstraeten
Bedrijfsinformatie	Anita Bernard	Mieke Erauw
Bedrijfsmanagement Mercator	Carine Coppens (tot 30/03) Eddy Van Rompaeye (vanaf 01/04)	Christine Goethals
Handelwetenschappen en Bestuurskunde	Ludo Peferoen (tot 30/09) Frank Naert (vanaf 01/10)	Damien Decorte
Vertaalkunde	Rita Godyns	Kristof De Leemans
Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur	Paul Van Assche	Marnix Detemmerman
Toegepaste Ingenieurwetenschappen	Marc Vanhaelst	Jan Smet
Technologie	Patrick Steelandt	Anne-Marie Van Wezemaal
Lerarenopleiding Ledeganck	Gilbert Van den Abbeele	Chantal Ketelers
Sociaal-Agogisch Werk	Maurice Walgraeve	Sandra Heleyn
Gezondheidszorg Vesalius	Anne Van Winkel	Daniel Verstraete

Zie bijlage 1.1 voor een overzicht van de departementsraden.

1.3.3 Departementale onderhandelingscomités (DOC's)

Op elk departement werd een Departementaal Onderhandelingscomité (DOC) opgericht. Het DOC is het onderhandelingsorgaan tussen het personeel en de leiding van het departement. Voor de samenstelling van de departementale onderhandelingscomités verwijzen we naar bijlage 1.2.

1.4 STUDENTENRAAD

De studentenparticipatie is in de Hogeschool Gent geconcretiseerd in de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR). Uit elk van de dertien departementen heeft een student zitting in de HGSR. De HGSR beschikt ook over een voltijdse studentenmedewerker.

Naast haar eigen werking biedt de studentenraad ook onderdak aan alle studenten in de departementsraden, de opleidingscommissies, de participatiecommissies, de algemene vergadering van studentenvoorzieningen Sovoreg en de leden van de raad van bestuur van de Hogeschool Gent.

Bijlage 1.3 toont de samenstelling van de studentenraad.

1.5 HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITÉ (HOC)

Voor de samenstelling van het HOC verwijzen we naar bijlage 1.4.

1.6 CENTRALE ADMINISTRATIE

Rond de centrale bestuursstructuur van de raad van bestuur, de voorzitter, het bestuurscollege en de algemeen directeur werd een centrale administratie uitgebouwd. De centrale administratie werd belast met drie kernopdrachten:

- ▶ het beleid van de raad van bestuur en het bestuurscollege voorbereiden en ondersteunen, alsook uitvoering geven aan hun beslissingen;
- ▶ de administratieve verzameling en verwerking van gegevens en resultaten ten behoeve van de overheid en derden;
- ▶ de coördinatie van die taken en opdrachten die het meest efficiënt centraal uitgevoerd kunnen worden.

De centrale administratie bestaat uit zes directies en vier diensten. De zes directies zijn: Onderwijs, Onderzoek, Personeel en Organisatie, Financiën, Gebouwen en Facilitair Beheer en ICT. Zij worden geleid door een directeur. Elke directie kan één of meer diensten tellen die worden geleid door een diensthoofd. De vier diensten zijn: Communicatie en Cultuur, Interne Audit, Interne Preventie Milieu en Welzijn en de Juridische Dienst. Elke dienst wordt geleid door een diensthoofd. De algemeen directeur beschikt ook over zijn eigen secretariaat. Op 11 december 2009 keurde het bestuurscollege een reorganisatie van de centrale administratie goed (cf. infra).

Dienst Communicatie en Cultuur

De dienst Communicatie en Cultuur is verantwoordelijk voor de interne communicatie, externe communicatie, cultuur en alumni van de Hogeschool Gent. De dienst fungeert als coördinerend orgaan voor de communicatie van de verschillende diensten, directies, departementen en de Hogeschool Gent als geheel.

Interne Preventie Milieu en Welzijn

De interne dienst ondersteunt in eerste instantie het hogeschoolbestuur, de leidinggevenden en alle personeelsleden bij de uitbouw van een preventiebeleid en het ontwikkelen van een milieuzorgsysteem. Hierbij baseert zij zich hoofdzakelijk op de vigerende welzijns- en milieuwetgeving. Voorstellen formuleren en preventief advies geven in samenwerking met de externe preventiedienst, de veiligheidscoördinator en externe deskundigen is één van de voornaamste taken. De dienst staat in voor alle administratieve verplichtingen die opgelegd worden door de overheid en valt onder de bevoegdheid van de Federale Overheid Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid.

De implementering van welzijn is gebaseerd op het dynamisch risicobeheerssysteem. Aan de hand van risicoanalyses en –evaluaties worden nieuwe risico's opgenomen in een globaal preventieplan dat steeds actueel gehouden wordt. Prioriteiten worden vastgelegd in een jaarlijks actieplan. Er wordt hierbij aandacht besteed aan alle domeinen van de welzijnswetgeving: veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en de psychosociale aspecten.

ICT

De directie ICT staat in voor het globale informaticabeleid en -beheer van de hogeschool met betrekking tot de administratieve automatisering; de uitbouw en onderhoud van het computernetwerk en het intranet van de hogeschool; de realisatie van concrete informatiseringprojecten; de ondersteuning van de departementen en centrale diensten op het vlak van de informatica; de installatie en exploitatie van de pc-parken van bepaalde departementen; de coördinatie van specifieke projecten; coördinatie van het bibliotheekbeleid; beheer reprografische diensten binnen de Hogeschool Gent.

Juridische Dienst

De Juridische Dienst verleent advies betreffende het afsluiten van overeenkomsten, het stellen van andere rechtshandelingen en over het aannemen, de implementatie en de toepassing van interne reglementen en procedures. Hij ondersteunt de bestuursorganen, de departementen, de directies en de diensten bij de beleidsvoorbereiding. In samenwerking met de aangestelde advocaten zorgt hij voor de juridische verdediging van de belangen van de Hogeschool Gent. De Juridische Dienst beheert ook de verzekeringen van de HoGent, organiseert de interne verkiezingen onder leiding van het kiesbureau en houdt het dossier betreffende de controle op de maatschappelijke dienstverlening bij."

Communicatieambtenaar

Ingevolge het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, is de Hogeschool Gent verplicht aan ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen. Verder kan, ingeval een bestuursdocument onjuiste of onvolledige informatie bevat, de hogeschool deze informatie verbeteren of aanvullen op voorwaarde dat de aanvrager de nodige bewijsstukken kan voorleggen.

Binnen de Hogeschool Gent heeft het bestuur het diensthoofd Juridische Dienst belast met de taak om de aanvragen tot openbaarmaking en verbetering te beantwoorden.

Dienst Interne Audit

De dienst Interne Audit helpt de doelstellingen van de Hogeschool Gent te realiseren door het internecontrolesysteem, het risicobeheer en het governanceproces op een deskundige, objectieve en onafhankelijke manier te evalueren en te verbeteren. De

dienst levert toegevoegde waarde voor de Hogeschool Gent door het uitvoeren van zowel zekerheidsverstrekkende als raadgevende diensten.

Het auditcomité is een adviesorgaan van de bestuursorganen van de Hogeschool Gent. Zijn belangrijkste opdracht bestaat erin de bestuursorganen bij te staan in hun toezichtfunctie op de volgende processen:

- ▶ de interne controle en interne audit
- ▶ de externe audit, de financiële en de operationele rapportering
- ▶ de naleving van externe en interne wet- en regelgeving
- ▶ het deugdelijk bestuur

Behandelaar van externe klachten

In toepassing van het decreet houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen ('klachtendecreet'), heeft het bestuurscollege van de Hogeschool Gent in 2006 een behandelaar van externe klachten aangesteld. Deze functie wordt uitgeoefend door het diensthoofd Interne Audit.

Interdisciplinair Centrum voor Kritiek en Actualiteit

Het Interdisciplinair Studiecentrum voor Kritiek en Actualiteit (ISKA) werd opgericht tijdens het academiejaar 2007-2008 met als voornaamste taak de organisatie van het interdepartementale keuzevak Studium Generale. Een gedetailleerd werkingsverslag van de dienst werd opgenomen in de bijlagen.

De werking van verschillende directies en diensten heeft haar weerslag in de verschillende hoofdstukken van dit jaarverslag. Voor een gedetailleerd werkingsverslag van andere directies en diensten verwijzen we naar bijlage 8 van dit jaarverslag. In deze bijlage werden ook de werkingsverslagen opgenomen van de behandelaar van externe klachten en de communicatieambtenaar.

1.6.1 Reorganisatie

Op 11 december 2009 keurde het bestuurscollege de reorganisatie van de centrale administratie goed. Voorheen was de centrale administratie georganiseerd in sectoren en diensten. Het toen gemaakte onderscheid tussen diensten van de algemeen directeur en sectoren is door de jaren heen vervaagd. Ook binnen de sectoren hebben zich evoluties voorgedaan waardoor een herschikking zich opdrong..

De reorganisatie en de naamswijziging van organisatorische entiteiten en leidinggevende functies verbeteren de interne en externe herkenbaarheid van de structuur van de centrale administratie en de functies binnen die structuur.

De 'sectoren' zijn 'directies' geworden. Daarbij zijn enkele benamingen aangepast en is één sector (Onderwijs, Onderzoek en Dienstverlening) opgesplitst in twee directies, een directie 'Onderwijs' en een directie 'Onderzoek' wegens de specifieke aandacht die onderzoek en dienstverlening behoeft binnen de huidige opdrachten van de Hogeschool Gent. De functiebenaming van de betrokken leidinggevenden werd gewijzigd naar directeur.

De diensten blijven hun benamingen behouden (op de dienst 'Juridische Aangelegenheden' na, die 'Juridische Dienst' is geworden), maar ze worden niet langer afzonderlijk getypeerd als 'diensten van de algemeen directeur', maar wel als entiteiten naast de directies die als geheel, samen met het bestuurssecretariaat, de stafdiensten vormen van de algemeen directeur.

In dit jaarverslag zijn overal de nieuwe benamingen gehanteerd.

1.7 OVERLEGCOMITÉ PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

Bijlage 1.6 toont de samenstelling van het Overlegcomité Preventie en Bescherming op het Werk.

1.8 LIJST VAN PROTOCOLAKKOORDEN

Bijlage 1.5 bevat een overzicht hiervan.

HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS

2.1	ONDERWIJSBELEID	25
2.1.1	BELEIDSLIJNEN ACADEMIEJAAR 2008-2009	25
2.1.2	BELEIDSDOELEN ACADEMIEJAAR 2009-2010	26
2.2	KWALITEITZORG	27
2.2.1	INTERNE KWALITEITZORG	27
2.2.2	EXTERNE KWALITEITZORG	27
2.2.3	OPVOLGING VAN DE VISITATIES	28
2.2.4	CURRICULUMZORG	29
2.3	OPLEIDINGSAANBOD	31
2.3.1	PROGRAMMERING EN AFBOUW	31
2.3.2	SAMENWERKINGSVERBANDEN	32
2.3.3	POSTGRADUATEN EN NAVORMINGEN	33
2.3.4	OPEN ONDERWIJS EN AFSTANDSONDERWIJS	33
2.4	ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING EN BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN	34
2.4.1	ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING	34
2.4.2	BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN	34
2.5	STUDENTENGEGEVENS	38
2.5.1	OMVANG EN SAMENSTELLING STUDENTENPOPULATIE	38
2.5.2	STUDIERESULTATEN	38
2.6	INTERNATIONALISERING	39
2.6.1	RECENTE ONTWIKKELINGEN	39
2.6.2	EUROPESE SAMENWERKINGSPROJECTEN	40
2.6.3	EUROPEES HULPPROGRAMMA: TEMPUS	43
2.6.4	ANDERE PROGRAMMA'S	44
2.7	ALUMNI	46

2.1 ONDERWIJSBELEID

2.1.1 Beleidslijnen academiejaar 2008-2009

Tijdens het academiejaar 2008-2009 werkte de Hogeschool Gent aan de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013. De grote aandachtspunten op het vlak van onderwijs zijn:

- ▶ de begeleiding van studenten bij hun studievoortgang om hun slaagkansen te optimaliseren. Studie- en trajectbegeleiding garanderen flexibele leerwegen en individuele ondersteuning bij het doorlopen van het studietraject. Het doelgericht inzetten van onderwijstechnologie faciliteert de participatie van nieuwe doelgroepen zoals werkenden en zij-instromers.
- ▶ directe inzetbaarheid van afgestudeerden. Binnen de curricula wordt expliciet ruimte vrijgemaakt voor diverse praktijkgerelateerde leerervaringen en studenten worden gestimuleerd om ondernemingszin en creativiteit te ontwikkelen. Daarnaast is er ruime aandacht voor onderzoeksattitude en –vaardigheden.
- ▶ krachtige en contextrijke leeromgevingen die het leerproces van de studenten ondersteunen en optimaliseren. Door de sturing van het leerproces in de loop van het studietraject progressief af te bouwen, brengt de Hogeschool Gent haar studenten tot zelfstandig leren, zelfreflectie, zelforganisatie en kritische ingesteldheid.
- ▶ integratie van internationale ervaringen in elke opleiding zodat afgestudeerden kunnen functioneren in een geglobaliseerde samenleving. Dit gebeurt door buitenlandse gastdocenten aan te trekken, vreemde talen in het onderwijs te integreren, anderstalige vervolgoopleidingen te ontwikkelen in samenwerking met Europese partners en internationale modules te organiseren die openstaan voor zowel buitenlandse als Vlaamse studenten. Daarnaast is er aandacht voor de uitwisseling van docenten en studenten naar en van partners uit bevoorrechte partnerschappen en netwerken.

Met betrekking tot de kwaliteitszorg werd met het oog op een operationeel associatiebreed online bevragingssysteem een gebruikersgroep SPSS opgericht. Er werd ook toegespitst op het transparant maken van de rapporten van kwaliteitsbevragingen van betrokkenen en belanghebbenden.

In het domein van de onderwijsondersteuning werd voortgewerkt aan de implementering van Dokeos 2.0. en de toetsomgeving Edumatic. De bestaande online Dokeos-community werd verder uitgebouwd. Bovendien werden interactieve handleidingen ontwikkeld om bestaand cursusmateriaal geschikt te maken voor gecombineerd onderwijs.

Inzake studieadvies en –begeleiding werden communicatiekanalen uitgebouwd betreffende begeleidingsgerelateerde thema's, onder meer door de website uit te bouwen en folders te ontwikkelen. Het aanbod van workshops voor studenten werd geüpdatet. De diversiteitswebsite werd verder geoptimaliseerd. De projecten in het kader van het aanmoedigingsfonds werden verder uitgewerkt.

Wat internationalisering betreft, werd een werkplan opgesteld, gekoppeld aan de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013. De subsidiewijzer met betrekking tot internationale mobiliteit van docenten werd verder uitgewerkt. Het softwareprogramma MoveOn werd geïmplementeerd en gekoppeld aan de studentenadministratie.

2.1.2 Beleidsdoelen academiejaar 2009-2010

Ter uitvoering van de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013 werden zes projecten uitgeschreven, die in 2009-2010 verder geconcretiseerd zullen worden. Alle projecten zijn strategische projecten die een extra impuls moeten geven aan reguliere activiteiten en processen op het gebied van onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van kunsten. Twee projecten richten zich zeer specifiek op onderwijs:

- ▶ *Naar direct inzetbare afgestudeerden met internationale ervaringen via een systematische screening van het curriculum*
Dit houdt in dat tegen 2012-2013 alle opleidingen van de Hogeschool Gent getoetst moeten zijn op hun authentieke en contextrijke leer- en onderzoeksomgeving, op hun talentontwikkeling en op hun internationale component, en dat de curricula waar nodig zijn bijgesteld. In dit project staat de kwaliteit van de curricula centraal via een screening die aangeeft waar onze opleidingen staan: wat dient behouden of versterkt te worden, wat gewijzigd of vervangen. De centrale administratie en de departementen slaan hierbij de handen in elkaar.
- ▶ *Internationale samenwerkingsverbanden*
Dit betekent dat de Hogeschool Gent tegen 2012-2013 op structurele wijze een kwaliteitsvol internationaal netwerk heeft uitgebouwd. Dit netwerk van voorrechte internationale partners dient gestructureerd beheerd te worden teneinde de studenten- en docentenmobiliteit te verhogen, ontwikkelingssamenwerking uit te bouwen en expertise uit te wisselen en te versterken. Alle verschillende actoren binnen de Hogeschool Gent zullen hieraan deelnemen.

In het kader van het diversiteitsbeleid heeft de Hogeschool Gent zich ertoe verbonden om drie projecten te realiseren in de begrotingsjaren 2008-2010:

- ▶ Taal als springplank tot hoger onderwijs
- ▶ Studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs
- ▶ Introductie van het afstandsonderwijs

In het academiejaar 2009-2010 zullen deze projecten verder worden uitgebouwd.

Inzake kwaliteit dringt de noodzaak zich op om de integrale kwaliteitszorg binnen de Hogeschool Gent verder uit te bouwen. De kwaliteit van het onderwijs behoeft continu verbetering. Het is bovendien aangewezen om, in het kader van de visitatie en accreditatie van opleidingen, aan te kunnen tonen dat de instelling op een transparante en systematische wijze aan kwaliteitsverbetering werkt. Ook de kwaliteit van het onderwijs dient beheerst, verantwoord en geborgd te worden. Bij een instellingsaccreditatie zal de uitbouw van de interne kwaliteitszorg nog belangrijker worden. Om te kunnen beantwoorden aan de trends inzake kwaliteit en om de doorstroming naar het hogeschoolbestuur betreffende de kwaliteit van het onderwijs mogelijk te maken, dient een onderwijskwaliteitskader voorhanden te zijn. Dit is een hulpmiddel om invulling te geven aan een systematisch onderwijskwaliteitsbeleid. Het geeft de Hogeschool Gent een hefboom om concreet aan kwaliteitszorg te werken en het onderwijs te verbeteren. Bovendien zal via een onderwijskwaliteitskader het hogeschoolbestuur zicht en controle krijgen op de kwaliteit van haar opleidingen en kan ze het beleid waar nodig aanpassen of borgen. Dit onderwijskwaliteitskader zal het komende jaar verder uitgebouwd worden.

De overstap naar de bachelor-masterstructuur en de introductie van de flexibilisering en de gewijzigde financieringsregels hebben noodgedwongen wijzigingen en aanpas-

singen in de onderwijs- en studentenadministratie tot gevolg. Daardoor moet de bestaande software dringend aangepast en uitgebreid worden.

2.2 KWALITEITZORG

2.2.1 Interne kwaliteitszorg

In maart 2009 werd bij beslissing van de raad van bestuur de uitbouw van de kwaliteitszorg herzien. Een uitgebreidere ondersteuning van de departementale kwaliteitszorg vormt hierbij een eerste aanzet. De hogeschool heeft daarin extra geïnvesteerd door in elk departement een kwaliteitscel op te starten bij wijze van logistieke ondersteuning. Aan het hoofd van elke kwaliteitscel staat een departementale kwaliteitszorgcoördinator. Voor de hele hogeschool werden tien extra kwaliteitszorgmedewerkers aangesteld, verdeeld over de departementen volgens het aantal opleidingen. In deze beslissing werd verder het onderwijskwaliteitskader van de Hogeschool Gent geschetst en onder meer de structuren en bevoegdheden vastgelegd van:

- ▶ de onderwijskwaliteitsraad
- ▶ de werkgroep kwaliteitsondersteuning
- ▶ de departementale onderwijskwaliteitscel

Er is ook werk gemaakt van de aankoop en implementatie van een nieuw elektronisch bevragingssysteem (SPSS Dimensions) op het niveau van de Associatie Universiteit Gent. Vanaf november 2008 hebben de instellingen een opleiding gekregen en het systeem in gebruik genomen.

2.2.2 Externe kwaliteitszorg

Voor de externe kwaliteitszorg wordt het tijdsplan van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) gevolgd.

In 2008-2009 werden er twaalf zelfevaluatie-rapporten ten behoeve van de visitatiecommissie ingediend, namelijk die van de professioneel gerichte bacheloropleidingen *textieltechnologie, modetechnologie, orthopedagogie, toegepaste informatica, interieurvormgeving, landschaps- en tuinarchitectuur, agro- en biotechnologie*, de academisch gerichte bachelor- en masteropleidingen *industriële wetenschappen: chemie, industriële wetenschappen: biochemie* en de bachelor-na-bacheloropleiding *toegepaste fiscaliteit*.

Voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen *biomedische laboratoriumtechnologie, voedings- en dieetkunde, vastgoed, bouw, chemie, logopedie en audiologie* konden we vanuit de Hogeschool Gent reageren op het opleidingsrapport opgesteld door de visitatiecommissie. Het visitatierapport van deze opleidingen is gepubliceerd.

Er werd een accreditatieaanvraag ingediend bij de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie) voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen *biomedische laboratoriumtechnologie, voedings- en dieetkunde, vastgoed, bouw, chemie, logopedie* en *audiologie*. De accreditatieaanvragen zijn in behandeling.

De professioneel gerichte bacheloropleidingen *onderwijs: kleuteronderwijs, onderwijs: lager onderwijs* en *onderwijs: secundair onderwijs* werden geaccrediteerd.

De zelfevaluatie-rapporten die in 2009-2010 gefinaliseerd moeten worden, werden voorbereid in 2008-2009. Het gaat in totaal om 22 opleidingen, waarvan vier professioneel gerichte bacheloropleidingen (*ergotherapie, sociaal werk, bedrijfsmanagement*

en houttechnologie), vijf academische bacheloropleidingen (*industriële wetenschappen: bouwkunde, muziek, toegepaste taalkunde, bestuurskunde en publiek management en handelswetenschappen*), negen masteropleidingen (*industriële wetenschappen: bouwkunde, stedenbouw, industriële wetenschappen: landmeten, meertalige communicatie, tolken, vertalen, muziek, bestuurskunde en publiek management en handelswetenschappen*), één bachelor-na-bacheloropleiding (*bedrijfsmanagement*) en drie master-na-masteropleidingen (*compositie, orkestdirectie, solist: hedendaagse muziek*).

Er werd een voortgangsrapport ingediend voor dertien academische opleidingen, namelijk *bestuurskunde en publiek management, handelswetenschappen, industriële wetenschappen: bouwkunde, industriële wetenschappen: landmeten, muziek, toegepaste taalkunde, meertalige communicatie, tolken en vertalen*. De academisering binnen de Hogeschool Gent gebeurt door middel van een goede samenwerking met de Universiteit Gent. De tijd die docenten momenteel aan onderzoek kunnen besteden is beperkt, maar er is evolutie. In sommige opleidingen is de onderzoeksoutput momenteel geconcentreerd bij een beperkt aantal stafleden. Het onderzoeksbeleid van de hogeschool is gericht op een kwantitatieve én kwalitatieve verhoging van haar onderzoekspotentieel, onder meer door de werving van doctores (cf. hoofdstuk 3).

2.2.3 Opvolging van de visitaties

Er is een analyse gemaakt van de reeds gepubliceerde visitatierapporten. De Hogeschool Gent wil in het bijzonder aandacht besteden aan volgende verbeterpunten:

- ▶ competentiegericht toetsingsbeleid: de klassieke toetsvorm volstaat niet om alle vooropgestelde eindcompetenties te beoordelen;
- ▶ omgaan met een heterogene instroom: centraal staat de gedifferentieerde aanpak in functie van de voorkennis van de student;
- ▶ afstemming en coördinatie OP-leden: werken aan sterke interdisciplinaire samenhang en structureel overleg tussen de lectoren;
- ▶ geïntegreerde internationale dimensie doorheen alle aspecten van de opleidingen, bijvoorbeeld door nieuwe initiatieven zoals studiedagen, buitenlandse stage, etc.;
- ▶ systematischere betrokkenheid van het werkveld op vlak van afstemming, actualisering en programmering;
- ▶ opbouw van een alumni-beleid: intenser contact tussen de opleidingen en alumni;
- ▶ structurele uitbouw van het professionaliseringsbeleid personeel: in kaart brengen van de personeelsbehoeften;
- ▶ opmaak van een kwaliteitshandboek: volledige beschrijving en formalisering van de verschillende processen en procedures met duidelijke bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsverdeling;
- ▶ integratie Plan-Do-Control-Act-cirkel: meer aandacht voor de onderzoeksmatige onderbouwing van de verschillende enquêtes. Dit omvat werken met streefcijfers en stuurgetallen, opvolgen van de gerealiseerde niveaus en de terugkoppeling naar opleidingsdoelstellingen;
- ▶ studiebegeleiding en onderwijsrendement: systematische analyse en registratie van de studie-uitval alsook instroom, doorstroom en uitstroom van het aantal studenten. Aandacht voor een gestructureerde en strategische aanpak van studiebegeleiding.

2.2.4 Curriculumzorg

2.2.4.1 *Studietijdonderzoek*

Via de methode van het retrospectief schatten wordt er systematisch informatie verzameld over de reële studielast van studenten. Zes keer per jaar geven de studenten aan hoeveel tijd ze in de afgelopen periode besteed hebben aan hun studie. Concreet worden studenten via de elektronische leeromgeving uitgenodigd om in te schatten hoeveel uren werden gependend aan de volgende aspecten van een opleidingsonderdeel:

- ▶ hoorcolleges (instructielessen, uiteenzettingen, voordrachten, etc.)
- ▶ geleide oefenactiviteiten (oefeningensessies, laboratorium, atelier, trainingssessies, seminars, practica, groepsbesprekingen, etc.)
- ▶ werkveldgebonden activiteiten (bedrijfsbezoek, observaties, gastcolleges, stages, eindwerk, etc.)

In 2010 zal de hierboven beschreven methode voor studietijdmetingen, ingevoerd in het academiejaar 2007-2008, worden geëvalueerd. Er zal worden nagegaan of er een evenwicht bestaat tussen de werklust die de organisatie van de studietijdmetingen met zich meebrengt en de respons die deze inspanningen oplevert. Daarnaast zal ook aandacht besteed worden aan de manier waarop de studenten de metingen ervaren en aan de validiteit van de resultaten. Op basis van de verzamelde informatie zal worden bepaald of de huidige methode van studietijd meten aangepast moet worden.

2.2.4.2 *Programmawijzigingen*

Er werden wijzigingen doorgevoerd in de opleidingsprogramma's van de departementen *Bedrijfskunde Aalst*, *Bedrijfsinformatie*, *Bedrijfsmanagement Mercator*, *Handelswetenschappen en Bestuurskunde*, *Vertaalkunde*, *Toegepaste Ingenieurswetenschappen*, *Technologie*, *Gezondheidszorg Vesalius*, *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur*, *Lerarenopleiding Ledeganck*, *Conservatorium* en *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* om volgende redenen:

- ▶ updaten van programma's op basis van de maatschappelijke ontwikkelingen, de behoeften van het werkveld en het afstemmen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijk;
- ▶ beantwoorden aan aspecten van actuele onderwijsconcepten;
- ▶ (tussentijdse) evaluatie van opleidingen;
- ▶ vereenvoudigen van de programma's en verminderen van keuzetrajecten om efficiënter te kunnen werken aan het bereiken van de vooropgestelde eindcompetenties ;
- ▶ toevoegen van opleidingsonderdelen aan keuzelijsten;
- ▶ afschaffen van keuzetrajecten wegens gebrek aan belangstelling;
- ▶ optimaliseren van de spreiding van de aangeboden leerstof;
- ▶ op elkaar afstemmen van de theoretische en werkelijke studietijd van opleidingsonderdelen;
- ▶ aanpassen van schakelprogramma's, voorbereidingsprogramma's en studieomvangverminderingprogramma's als gevolg van wijzigingen in de bachelorprogramma's;
- ▶ invoering van nieuwe opleidingsonderdelen.

2.2.4.3 *Onderwijsontwikkeling en -vernieuwing*

In de nieuwe financieringsmodaliteiten van de hogescholen vanaf 2008 zijn niet langer specifieke middelen voor onderwijsontwikkeling. Toch zijn in de Hogeschool Gent op

dit vlak nog heel wat inspanningen geleverd. Hierbij zijn de zelfevaluatie- en visitatierapporten met de daaraan gekoppelde verbeterplannen een nieuwe stuwende kracht.

In het departement *Sociaal-Agogisch Werk* is het zogenaamde elektronische werkcahier, dat lectoren wegwijs maakt in de verbanden tussen doelstellingen, didactische werkvormen en evaluatievormen, door de departementale dienst Onderwijs geactualiseerd en verrijkt met goede praktijkvoorbeelden. Verder is, onder de stimulans van die dienst Onderwijs, in de vakgroepen gewerkt aan het optimaliseren van de evaluatievormen.

Binnen het domein evaluatie is het verfijnen van de beoordelingscriteria voor de stages een onderwerp dat in meerdere departementen aandacht heeft gekregen. Zowel in het departement *Bedrijfskunde Aalst*, het departement *Bedrijfsinformatie* als in het departement *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* is er gewerkt aan de optimalisatie van de stage-evaluatie.

Ook ondernemerschap is een thema waarvoor in meerdere departementen extra inspanningen zijn gedaan. Dit komt onder meer tot uiting in de aanhoudende belangstelling voor het opzetten van Small Business Projects (SBP's) in samenwerking met de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo). In 2008-2009 werden in volgende departementen SBP's actief: departement *Bedrijfsinformatie* (53 SBP's), departement *Bedrijfsmanagement Mercator* (24 SBP's), departement *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* (6 SBP's), departement *Technologie* (7 SBP's), departement *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* (8 SBP's) en het departement *Gezondheidszorg Vesalius* (8 SBP's). De integratie van dergelijke projecten in het curriculum is een concretisering van de aanwending van competentiegerichte werkvormen en versterkt het ondernemend vermogen van de studenten.

In het departement *Gezondheidszorg Vesalius* is gewerkt aan de verdere uitbouw van interdisciplinair werk en het aanbieden van bijkomend digitaal leermateriaal voor diverse opleidingsonderdelen.

Ook in het kader van het aanmoedigingsfonds (zie ook 2.4.2.3 *Diversiteitsbeleid* en 2.3.4 *Open onderwijs en afstandsonderwijs*) zijn diverse initiatieven inzake onderwijsontwikkeling en –vernieuwing genomen. Zo liet het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* zich opmerken met de ontwikkeling van een onderwijsaanbod via afstandsonderwijs terwijl het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* aan een hogeschoolbreed online pakket Nederlands werkte.

In het academiejaar 2008-2009 is het gebruik van de elektronische leeromgeving Dokeos verder gegroeid. Het aantal logins en de gebruikte bandbreedte is gemiddeld met 20 % toegenomen in vergelijking met vorig jaar. Er mag worden geconcludeerd dat voor een ruime meerderheid van opleidingsonderdelen Dokeos een belangrijk deel is geworden van de dagelijkse leeractiviteiten. In 2008-2009 werd er voortgewerkt aan de ontwikkeling van versie 2.0, onder meer door de ontwikkeling van een frame voor webservices en een *tracking en reporting tool*. De Hogeschool Gent heeft daarnaast diverse werksessies en *key notes* verzorgd op de internationale gebruikersdagen van Dokeos in Genève op 4 en 5 december 2008. Voorts heeft de hogeschool met succes de eerste Vlaamse gebruikersdag georganiseerd op 4 juni 2009.

Om de mogelijkheden ter ondersteuning van het leerproces voor zowel studenten als docenten te verruimen werd in 2008, na een vergelijkende marktstudie, een extern online oefen- en toetsplatform aangekocht (Edumatic). Na een periode waarbij Edumatic via enkele proefprojecten getest werd, is de instellingsbrede integratie en *roll-out* voorbereid met inbegrip van de koppeling vanuit de elektronische leeromgeving en de handleidingen. Ook de docentenopleidingen zijn uitgewerkt en gepland. Binnen

de elektronische leeromgeving zijn ondersteunende functionaliteiten voor de docenten gebundeld.

Het dienstverleningsproject ELO voor Scholen biedt externe onderwijsinstellingen een volledige hostingoplossing aan voor de elektronische leeromgeving. In 2008-2009 is er voor gekozen het project niet verder te laten groeien wegens de beperkte personele middelen.

2.2.4.4 *Onderwijsprofessionalisering*

Net als in de voorbije academiejaren werden in 2008-2009 vanuit de centrale diensten seminaries georganiseerd rond onderwerpen uit de onderwijskunde van het hoger onderwijs. De focus lag op schrijfvaardigheden bij studenten (papers, werkverslagen, etc.) en docenten (syllabi) in traditionele onderwijscontexten, maar er was ook aandacht voor de concretisering van nieuwe onderwijsconcepten zoals projectonderwijs en samenwerkend leren. De seminaries werden als nascholing georganiseerd in samenwerking met de Universiteit Gent, de Arteveldehogeschool en de Hogeschool West-Vlaanderen. Er werden 279 deelnames van personeelsleden van de Hogeschool Gent genoteerd. Negentien personeelsleden volgden minstens zes seminaries en ontvingen een nascholingsattest.

Ook op departementaal niveau werden initiatieven genomen inzake onderwijsprofessionalisering. Het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* organiseerde bijvoorbeeld diverse bijscholingen inzake afstandsonderwijs en een *community of practice* rond conflictbeheersing bij groepsvorming. Het departement *Technologie* en het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* richtten een vorming in over het gebruik van (online) *peer assessment*, het departement *Conservatorium* over het gebruik van een digitaal portfolio. Het departement *Sociaal-Agogisch Werk* organiseerde vorming en coaching over evaluatievormen.

De Hogeschool Gent zette ook haar samenwerking voort binnen het project 'Bij Voorbeeld'. Het gaat hier om een databank van goede praktijkvoorbeelden met betrekking tot studentgecentreerd hoger onderwijs. Het project 'Digitale didactiek' werd afgesloten met de publicatie van het gelijknamige boek 'Digitale didactiek. Praktische stappenplannen voor het gebruik van ICT in het hoger onderwijs'.

2.3 **OPLEIDINGSAANBOD**

2.3.1 Programmering en afbouw

In 2008 werd de inrichting van een Engelstalige *master in de muziek* goedgekeurd. Het departement *Conservatorium* biedt de Engelstalige variant aan van de bestaande *master in de muziek* met de afstudeerrichtingen scheppende muziek (specialisaties compositie en muziekproductie) en de afstudeerrichting uitvoerende muziek (specialisaties klassieke muziek en jazz/lichte muziek). Deze opleiding richt zich specifiek tot niet-Nederlandstalige buitenlandse studenten die al een diploma van bachelor in de muziek hebben. Buitenlandse musici kunnen hun competenties als musicus verder kwalitatief uitbouwen en uitbreiden zonder hun studielast overmatig te vergroten ten opzichte van hun Nederlandstalige medestudenten. De deelname van buitenlandse studenten betekent een verhoogde aantrekkingskracht van de hogeschool en een verrijking van de onderwijscultuur van het Conservatorium. De Nederlandstalige studenten krijgen de gelegenheid om al tijdens hun opleiding hun artistieke horizon te verruimen en hun netwerk uit te breiden, waardoor hun kansen op de internationale arbeidsmarkt vergroten.

De Hogeschool Gent keurde ook de organisatie van de Engelstalige *master in de audiovisuele kunsten* en de Engelstalige *master in de beeldende kunsten* goed (georganiseerd door het departement *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten*). Er werd ook een aanvraag ingediend tot wijziging van de onderwijstaal bij de Erkenningscommissie.

Wat de vervolgopleidingen betreft, was het academiejaar 2008-2009 het laatste jaar dat de uitdovende voortgezette lerarenopleidingen lichamelijke opvoeding en niet-confessionele zedenleer aangeboden werden. Sinds 2007-2008 biedt de hogeschool een aantal specifieke lerarenopleidingen aan.

Bijlage:

2.01 Aanbod initiële opleidingen, voortgezette en specifieke lerarenopleidingen, bachelor-na-bacheloropleidingen en master-na-masteropleidingen 2008-2009 per departement, met opgave van vestiging en studiegebied.

2.3.2 Samenwerkingsverbanden

In het kader van de onderwijsverstrekking 2008-2009 sloot de Hogeschool Gent samenwerkingsovereenkomsten af. Hierna volgt een selectie.

Het Hoger Instituut voor Accountancy en Fiscaliteit (HIAF), oorspronkelijk een samenwerking tussen de Hogeschool Gent en de Universiteit Gent, werd vanaf 1 januari 2008 uitgebreid met de Arteveldehogeschool en de Hogeschool West-Vlaanderen. Het HIAF biedt postacademische en permanente vorming aan op het vlak van accountancy, fiscaliteit en management.

Het departement *Bedrijfskunde Aalst* kwam met de VDAB overeen om in de vorm van een proefproject een samenwerking op te zetten voor het gebruik van VDAB-webcursussen door studenten en docenten van de Hogeschool Gent.

Het departement *Sociaal-Agogisch Werk* sloot met zes projectpartners een overeenkomst om samen te werken rond het project 'Wijzer Worden Werken'. Het project heeft als hoofddoelstelling om leerlingen secundair onderwijs te sensibiliseren voor levenslang leren.

Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* werkte samen met het departement Hiepso van de Hogeschool West-Vlaanderen voor de organisatie van gezamenlijke studiedagen ergotherapie.

De partnerinstellingen van de AUGent ondertekenden een raamovereenkomst betreffende de oprichting van het 'Samenwerkingsplatform EduWond' en de inrichting van het postgraduaat *stomatherapie en wondzorg*.

Het departement *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* ging in zee met de VZW Kunstensite om haar streven om de ontwikkeling van en het onderzoek naar en in de kunsten actief te bevorderen, kracht bij te zetten.

Het departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* sloot met het vormingscentrum CEVORA een samenwerkingsovereenkomst voor de organisatie en inrichting van de opleiding '*Veiligheid voor operationeel leidinggevenden in het kader van veiligheid, gezondheid en milieu, checklist aannemers*'.

Voor het academiejaar 2008-2009 werd een samenwerking opgezet tussen het Interdisciplinair Studiecentrum voor Kritiek en Actualiteit (ISKA) en de faculteit Genees-

kunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent betreffende samenwerking in het kader van Studium Generale. Deze samenwerking gaat verder in het academiejaar 2009-2010.

Voor het academiejaar 2009-2010 werkt ISKA voor Studium Generale intensief samen met LOD, het Gentse kunstenaarshuis voor opera, musical en ander muziektheater, alsook met Flagey Brussel.

2.3.3 Postgraduat en navormingen

Het aanbod postgraduat werd in vergelijking met vorig jaar uitgebreid met drie nieuwe postgraduat, ingericht door het departement *Gezondheidszorg Vesalius: verpleegkundige gespecialiseerd als operatie-assistent en als instrumentist, verpleegkundige gespecialiseerd in de anesthesie en verpleegkundige gespecialiseerd in de geriatrie*. Deze drie nieuwe postgraduat werden in 2008-2009 ook onder de vorm van drie nieuwe bijscholingen aangeboden. Datzelfde departement was ook verantwoordelijk voor de inrichting van nog eens vier nieuwe navormingen: *rollenspel als werkvorm voor begeleiders en hun groepen, improvisatie als werkvorm voor begeleiders en hun groepen, verpleegkundige gespecialiseerd in de geriatrie en evidence based management*.

De postgraduat *advanced office management* (departement *Bedrijfsinformatie*), *internationale marketing* en *financieel bedrijfsmanagement* (departement *Bedrijfsmanagement Mercator*) en de navorming *fellow in het integraal onderhoudsmanagement* (departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen*) werden in 2008-2009 niet opnieuw ingericht.

Bijlage:

2.02 Aanbod postgraduat en navormingen 2008-2009 met opgave van studiegeld.

2.3.4 Open onderwijs en afstandsonderwijs

De Hogeschool Gent kiest op het vlak van haar onderwijs voor *blended learning*, een combinatie van contactonderwijs en online leren. De onderwijstechnologische infrastructuur (bv. elektronische leeromgeving Dokeos) is al aanwezig om afstandsonderwijs aan te bieden, maar globaal genomen kon er in 2008-2009 nog niet worden ingeschreven voor een volwaardige *e-learningopleiding* pur sang (dit zal wel kunnen vanaf 2009-2010). Diverse docenten zetten evenwel op individuele basis deze technologie in om hun contactonderwijs te ondersteunen. Het valt daarbij op dat docenten en vakgroepen in toenemende mate het leerplatform hanteren als communicatieplatform en als middel om studenten toe te laten zelfstandig(er) te leren.

Het project 'Afstandsonderwijs' in het kader van het Aanmoedigingsfonds (zie 2.4.2.3 Diversiteitsbeleid) ondersteunt een eerste gestructureerd initiatief m.b.t. afstandsonderwijs. Daarbij beoogt men de volledige afstudeerrichting *accountancy-fiscaliteit* van de professionele bachelor *bedrijfsmanagement* ook via afstandsonderwijs aan te bieden. Het academiejaar 2008-2009 was een voorbereidend jaar. De veertien lectoren die in de eerste bachelor zullen lesgeven, komen regelmatig samen voor vorming en opleiding. Zij waren in 2008-2009 volop bezig met de voorbereiding van hun materiaal en de uitwerking van de opleiding: marktstudie, bedenken van het concept en aanpak, technische en didactische uitwerking. De opleiding werd ook volledig ingebed bij de diverse relevante diensten en instanties (studentensecretariaat, cursusdienst, traject-

begeleiding, roosters, etc.) zodat vanaf academiejaar 2009-2010 de eerste studenten zich zullen kunnen inschrijven en afstandsonderwijs kunnen volgen.

2.4 **ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING EN BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN**

2.4.1 Onderwijs- en examenregeling

De onderwijs- en examenregeling (OER) 2008-2009 werd voornamelijk aangepast aan enerzijds het financieringsdecreet en anderzijds de 'AUGent gezamenlijke principes onderwijs- en examenregelingen'.

De aanpassingen als gevolg van het financieringsdecreet hebben betrekking op volgende items: invoering van het leerkrediet, wijziging definitie beursstudent, te hantieren data en gevolgen van wijzigen/stopzetten/uitschrijven en het niet verzaken aan een creditbewijs. Tevens werd het onderwijs- en examenreglement nagekeken op volledigheid en werden tegenstrijdigheden en onduidelijkheden verwijderd, zoals:

- ▶ Het artikel met betrekking tot de procedure van toelating op basis van buitenlandse studiebewijzen werd herschreven.
- ▶ De bepalingen betreffende de inschrijving voor een opleiding waarvoor de student al een diploma bezit, werden verduidelijkt.
- ▶ Poging tot examenfraude werd verwijderd bij de tuchtbeslissingen en opgenomen bij examentuchtbeslissingen.
- ▶ De procedure bij behandeling van onregelmatigheden van studievoortgangbeslissingen werd verduidelijkt.

De belangrijkste wijzigingen van de OER als gevolg van de 'AUGent gezamenlijke principes onderwijs -en examenregelingen' betreffen afspraken aangaande volgende onderwerpen:

- ▶ organisatie academiejaar met inbegrip van examenperiodes;
- ▶ toelatingsvoorwaarden met inbegrip van de taalvoorwaarden;
- ▶ inschrijving met inbegrip van wijzigen in en van contract en beëindigen van contract;
- ▶ EVC-procedure/EVK-procedure/vrijstelling;
- ▶ studie- en examenfaciliteiten;
- ▶ mobiliteit binnen en buiten Vlaanderen.

2.4.2 Begeleidingsmaatregelen voor studenten

2.4.2.1 *Studieadvies en -begeleiding*

Studenten en kandidaat-studenten kunnen voor studieadvies en -begeleiding zowel terecht bij de departementale studiebegeleiders als bij de studiebegeleiders op de centrale administratie.

De *departementale studiebegeleiding* wordt over de departementen heen verschillend ingevuld, afhankelijk van de specifieke departementale behoeften. Inhoudelijk stellen we vast dat in de departementale studiebegeleiding de individuele begeleiding of begeleiding in minigroepjes in de lift zit. Ook merken we een grotere interesse en verdere uitwerking van de vakmonitoraten. Tot slot stellen we een stijging vast van het aantal doorverwijzingen naar gespecialiseerde diensten (bv. Sovoreg, Begeleiding voor Studenten met een Handicap (BSH)).

Jaarlijks komen de departementale studiebegeleiders verschillende keren samen. Deze vergaderingen richten zich enerzijds op informatieverstrekking (bv. voorstelling van doorverwijsinstanties) en anderzijds op professionalisering (in de vorm van navormingen). Via dit gestructureerde overleg inspireren de departementen elkaar, waardoor er jaarlijks nieuwe initiatieven genomen worden om de studiebegeleiding af te stemmen op de behoeften van de studenten.

De *studiebegeleiders op de centrale administratie* hebben in 2008-2009 306 studenten begeleid. Een kleine 30 % was kandidaat-student, en vroeg vooral naar studie- en heroriënteringsadvies. De overige 70 % was ingeschreven als student, van wie de helft uit een eerste bacheloropleiding.

Ook in 2008-2009 werden centrale groepstrainingen georganiseerd. De trainingen vonden 's avonds plaats en stonden open voor alle studenten, maar werden grotendeels gevolgd door studenten uit een eerste bacheloropleiding. De meeste studenten kozen voor de training 'studiemethode en studieplanning', vaak in combinatie met de training 'geheugentraining en mindmapping'. We stelden een daling in inschrijvingen vast van 20 %. Dit kan te maken hebben met de stijging van het aantal individuele studiebegeleidingen in de departementen.

In 2008-2009 noteren de studiebegeleiders op de centrale administratie 719 oproepen naar de groene lijn, het gratis telefoonnummer voor studieadvies. Dit is een daling ten opzichte van vorig academiejaar. Dit is misschien het gevolg van de actualisering van het luik studieadvies- en studiebegeleiding op de algemene website van de Hogeschool Gent, waardoor vragen vlotter bij de juiste persoon/dienst terechtkomen.

Het algemene e-mailadres studieadvies@hogent.be werd 293 geconsulteerd. Het merendeel van de vragen handelde over studiekeuze, -advies en -heroriëntering (met daaraan gekoppeld de mogelijke vrijstellingen). Een beperkt percentage ging over studiebegeleiding.

De 'LASSI' (Learning and Study Strategies Inventory), die toelaat risicostudenten vroegtijdig te detecteren, werd in zijn zesde werkjaar door acht departementen gebruikt. In totaal vulden 1.980 studenten uit een eerste bacheloropleiding de 'LASSI' in. Het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* bereikte het merendeel van de doelgroep (66 %). De hoogste percentages merkten we op bij departementen die meerdere promotiekanalen tegelijk gebruikten of de afname inroostert voor de volledige doelgroep. De deelname aan het LASSI-feedbackgesprek en/of de aansluitende initiatieven voor studiebegeleiding (o.a. groepssessies) blijft in het algemeen laag in verhouding tot het aantal (risico)studenten met lage LASSI-scores. Een minder vrijblijvende, maar niet-verplichtende oplossing hiervoor lijkt aangewezen.

2.4.2.2 *Studietrajectbegeleiding*

In elk departement is er een studietrajectbegeleider. Studietrajectbegeleiding aan de Hogeschool Gent omvat *vier kerntaken*: informatie- en adviesverstrekking met betrekking tot trajectkeuze, opvolging traject- en studieverloop en studievoortgangsbewaking, signaal- en doorverwijsfunctie en rapportage en beleidsondersteuning.

De tweede kerntaak bundelt het grootste takenpakket van de studietrajectbegeleiders en omvat het opvolgen van studenten die een flexibel traject afleggen. Naast een modeltraject bestaat immers de mogelijkheid voor studenten om op een meer geïndividualiseerde wijze hun studieloopbaan uit te bouwen.

De groep studenten die een *Geïndividualiseerd Traject (GIT)* volgt, groeit. In de eerste bachelor varieert dit tussen 5 % en 30 % per departement. In de tweede bachelor

loopt dit snel op tot maximum 65 % per departement. Voor de derde bachelor en de masteropleidingen is er geen duidelijke lijn vast te stellen, maar stellen we toch ook overwegend hoge percentages vast (tussen de 25 % en de 75 %). Dit betekent concreet dat er steeds minder sprake is van modeltrajecten.

Naast de opvolging van het studietraject, zien we dat voor 2008-2009 alle studietrajectbegeleiders actief bezig zijn met het thema '*studievoortgang*'. Dit is de wijze waarop de student voortgang maakt in zijn studietraject via de deelname aan onderwijs en/of examens. De studievoortgang wordt gemeten aan de hand van het aantal verworven studiepunten. De studietrajectbegeleider is verantwoordelijk voor de opvolging. Deze opvolging bestaat enerzijds uit het opleggen van studievoortgangsmaatregelen, waaronder voornamelijk beperkingen op de samenstelling van het studietraject en het verplicht volgen van studiebegeleidings- en monitораatsinitiatieven. Anderzijds bestaat de mogelijkheid om studenten die na drie inschrijvingen met diplomacontract te weinig credits verwerven, te weigeren.

Bijna alle studietrajectbegeleiders zijn ook contactpersoon voor *studie- en examenfaciliteiten*. Deze faciliteiten kunnen worden aangevraagd door verschillende groepen studenten, waaronder topsporters en studenten met een functiebeperking. De studenten met een functiebeperking vormen de grootste groep. In 2008-2009 waren er 349 studenten met een geattesteerde functiebeperking die studie- en/of examenfaciliteiten hebben aangevraagd. Dat aantal ligt 7,5 % hoger dan vorig academiejaar. De groep studenten met een leerstoornis blijft de grootste, namelijk 66,5 % van het totaal. Ook hier zien we een lichte stijging van 3 % ten opzichte van vorig academiejaar. Verder stellen we vast dat de groep studenten met een attest via Geïntegreerd Onderwijs (GON) of CLB meer dan verdubbeld is (van 20 naar 43 studenten). Via één van de drie projecten van het Aanmoedigingsfonds (zie 2.4.2.3 Diversiteitsbeleid) wordt studeren met een functiebeperking extra belicht.

De departementale studietrajectbegeleiders komen geregeld samen. Deze vergaderingen richten zich enerzijds op informatieverstrekking (bv. voorstelling van departementale initiatieven) en anderzijds op professionalisering (bv. vorming).

2.4.2.3 *Diversiteitsbeleid*

In het kader van het diversiteitsbeleid en de bijkomende financiering via het Aanmoedigingsfonds, keurde het hogeschoolbestuur een beheersovereenkomst goed die is voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Hogeschool Gent verbindt zich ertoe drie projecten te realiseren in de begrotingsjaren 2008-2010:

- ▶ taal als springplank tot hoger onderwijs;
- ▶ studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs;
- ▶ introductie van afstandsonderwijs.

Voor de realisatie van die projecten werden per project enkele medewerkers aangevraagd en werd vanuit de betrokken departementen een afgevaardigde deeltijds vrijgesteld.

Taal als springplank tot hoger onderwijs

De projectmedewerkers komen geregeld samen met een vertegenwoordiger van elk van de negen deelnemende departementen om dit project vorm te geven en bekend te maken in de deelnemende departementen.

Eerst werden de behoeften en verwachtingen van de negen deelnemende departementen afgetoetst om te komen tot een elektronische taalscreening die departementspecifiek is. Deze online screening is in Edumatic opgemaakt en bestaat uit spel-

ling, woordenschat, grammatica en morfologie, zinsontleding, woordsoorten, begrijpend lezen, luistervaardigheid en schrijfvaardigheid. Op het einde van het academiejaar 2008-2009 is deze online toepassing getest via een proefscreening. De herwerkte versie zal in september 2009 afgenomen worden bij alle studenten in een eerste bacheloropleiding van de deelnemende departementen.

Parallel met het uitwerken van de screening is er aan remediëring gewerkt. In de stuurgroep zijn zowel individuele als groepsinitiatieven uitgewerkt. Voor academiejaar 2009-2010 staan al een reeks groepsworkshops op het programma. Ook de individuele remediëring moet nog verder worden uitgewerkt.

Studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs

De projectmedewerkers zijn gestart met een uitgebreid literatuuronderzoek en een verkenning van de thematiek binnen en buiten de hogeschool, zowel in binnen- als in buitenland. Deze fase is afgerond.

De onderzoekers willen via kwalitatief onderzoek nagaan welke factoren studenten met een functiebeperking kunnen belemmeren in hun studeren en afstuderen en hoe zij hierin kunnen worden gefaciliteerd. Dit zal gebeuren aan de hand van semigestructureerde interviews bij tien onderzoeksgroepen. Deze interviews zijn gestart in mei 2009 en lopen tot eind juni 2010.

Daarnaast wil het onderzoeksproject een bijdrage leveren tot het sensibiliseren en toegankelijker maken van de arbeidsmarkt voor studenten met een functiebeperking om de doorstroming van deze studenten te bevorderen.

2.4.2.4 EVC

In 2008-2009 vroegen 127 personen informatie aan omtrent het erkennen van Eerder Verworven Competenties (EVC). We merken daarmee een stagnatie op van het aantal geïnteresseerden. Opvallend is wel dat verhoudingsgewijs meer kandidaten uit deze groep van geïnteresseerden effectief een EVC-aanvraag indienen, namelijk 58. De kostprijs van het bekwaamheidsonderzoek en de grote inzet die verwacht wordt bij de opmaak van het portfolio blijven de belangrijkste redenen voor het niet indienen van een dossier.

De meeste dossiers werden ook in 2008-2009 ingediend in het kader van de brugopleiding *verpleegkunde*. De EVC-procedure won verder aan bekendheid, vooral binnen de kunstopleidingen en binnen de *bachelor in het bedrijfsmanagement*. Nagenoeg alle aanvragen hebben als doel vrijstellingen te verkrijgen en zo het te volgen studieprogramma in te korten.

2.4.2.5 Toelatingsonderzoek

Artikel 10 van het flexibiliseringsdecreet bepaalt dat een hogeronderwijsinstelling afwijkende toelatingsvoorwaarden kan hebben, rekening houdend met humanitaire, medische, psychische of sociale redenen of met het algemeen niveau van de kandidaat. De procedure voor toelatingsonderzoek start voor iedere kandidaat met een intakegesprek. Alle ingediende dossiers werden ontvankelijk verklaard. Van de 40 kandidaten die effectief hun portfolio hadden ingediend, slaagden er 35 voor het toelatingsonderzoek. Het betreft 34 aanvragen van mensen zonder secundaironderwijsdiploma en 1 virtuoos. Van de kandidaten slaagden er 31 na de beoordeling van het portfolio en 3 na de bijkomende test. Van de 35 geslaagden, schreven 34 zich vervolgens in aan de Hogeschool Gent.

2.5 STUDENTENGEDEEVENS

2.5.1 Omvang en samenstelling studentenpopulatie

Het totale aantal studenten van de Hogeschool Gent is opnieuw toegenomen. In het academiejaar 2008-2009 waren er 15.260 studenten ingeschreven (aantal eerste inschrijvingen met een diplomacontract in de initiële opleidingen, exclusief inschrijvingen in schakelprogramma's). Het jaar daarvoor waren dat er 14.231. Dit komt overeen met een stijging van 6,7 %. Deze stijging zien we zowel bij de professioneel als bij de academisch gerichte opleidingen die respectievelijk 10.310 en 4.950 studenten tellen. Ook de instroom van nieuwe studenten laat een stijging zien van 5.198 studenten vorig jaar naar 5.482 nieuwe studenten in het academiejaar 2008-2009. Van deze nieuwe studenten heeft 71,4 % zich onmiddellijk na hun secundaire opleiding ingeschreven aan de Hogeschool Gent. In het academiejaar 2007-2008 was dit nog 75,6 %.

De studiegebieden gezondheidszorg (+ 9,6 %), handelswetenschappen en bedrijfskunde (+ 9,5 %), industriële wetenschappen en technologie (+ 8,8 %) en sociaal-agogisch werk (7,6 %) zijn het sterkst gestegen. Alleen het studiegebied architectuur telde minder studenten dan het vorige academiejaar (- 5,0 %).

Het aantal studenten met een vreemde nationaliteit blijft stabiel (2,1 % van de totale studentenbevolking). De studiegebieden met het grootste aantal studenten van vreemde nationaliteit zijn muziek en podiumkunsten (12,3 %), audiovisuele en beeldende kunsten (5,8 %) en architectuur (3,7 %).

Ook de verhouding jongens en meisjes lijkt vast te liggen. Sinds het academiejaar 2005-2006 bestaat de studentenpopulatie van de Hogeschool Gent uit 49 % jongens en 51 % meisjes. In de verschillende studiegebieden liggen de verhoudingen anders. Industriële wetenschappen en technologie zijn een uitgesproken jongensrichtingen (82,9 % jongensstudenten). Ook handelswetenschappen en bedrijfskunde (60,3 %) en muziek en podiumkunsten (58,5 %) tellen meer jongens- dan meisjesstudenten. De studiegebieden gezondheidszorg (83,0 % meisjesstudenten), sociaal-agogisch werk (77,4 %) en toegepaste taalkunde (75,0 %) zijn uitgesproken meisjesrichtingen.

Bijlagen:

- 2.03 Evolutie studentenpopulatie, nieuwe studenten en generatiestudenten
- 2.04 Evolutie studentenpopulatie in professioneel en academisch gerichte opleidingen
- 2.05 Evolutie studentenpopulatie per studiegebied
- 2.06 Evolutie nieuwe studenten per studiegebied
- 2.07 Evolutie generatiestudenten per studiegebied
- 2.08 Verhouding Belgische studenten en studenten van vreemde nationaliteit per studiegebied
- 2.09 Verhouding jongensstudenten en meisjesstudenten per studiegebied

2.5.2 Studieresultaten

In het academiejaar 2008-2009 werd 75,3 % van de opgenomen studiepunten verworven of gedelibereerd. Het jaar daarvoor was dat 76,0 %. Biotechniek (81,9 %) en muziek en podiumkunsten (81,1 %) zijn de studiegebieden met het hoogste percentage verworven of gedelibereerde studiepunten. Het laagste percentage registreren we

bij de studiegebieden handelswetenschappen en bedrijfskunde (73,1 %) en onderwijs (73,4 %).

Bijlagen:

2.10 Percentage verworven en gedelibereerde studiepunten per studiegebied

2.6 INTERNATIONALISERING

2.6.1 Recente ontwikkelingen

2.6.1.1 *Operationele doelstellingen*

In functie van de verdere uitbouw en professionalisering van het internationalisering-beleid binnen de Hogeschool Gent, organiseert de cel Internationalisering sinds 2007 jaarlijkse reflectiedagen met de departementale coördinatoren internationalisering. Waar in 2007 de focus lag op het leveren van input voor de ontwikkeling van de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013 voor de Hogeschool Gent, stonden de reflectiedagen van december 2008 in het teken van het formuleren van operationele doelstellingen voor het internationaal beleid van de cel Internationalisering.

Dit proces werd geïnitieerd aan de hand van een SWOT-analyse van de internationale werking van elk departement. De resultaten van deze analyse werden mee opgenomen in de ontwikkeling van volgende zeven operationele doelstellingen die als leidraad gehanteerd zullen worden om tegen 2013 de vooropgestelde beleidslijnen te realiseren:

- ▶ structurele uitbouw van een kwaliteitsvol internationaal netwerk;
- ▶ uitbouw van een internationaal curriculum binnen elk departement;
- ▶ versterken van de link tussen kwaliteitszorg, onderwijs en dienstverlening;
- ▶ verhogen van de docentenmobiliteit;
- ▶ verhogen van de studentenmobiliteit en versterken van de omkadering;
- ▶ versterken van het databeheer m.b.t. de internationale werking;
- ▶ verhogen van de participatiegraad in Europese en internationale projecten.

Deze operationele doelstellingen vormen ook een uitwerking van de twee projecten waarvan sprake in 2.1.2 Beleidsdoelen academiejaar 2009-2010.

2.6.1.2 *Versterking van de internationale uitstraling*

In september 2009 vond de jaarlijkse conferentie van de European Association for International Education (EAIE) plaats in Madrid. Samen met Flamenco vzw en de overige Vlaamse hogeronderwijsinstellingen bemanden de AUGent en haar partners er een eigen stand.

Voor de tweede keer werd tijdens een EAIE-conferentie, op initiatief van de Hogeschool Gent, de workshop 'Successful implementation of ECTS aimed at EU label application' georganiseerd met daarin sprekers uit Zweden, Portugal en een vertegenwoordiging van de Europese Commissie.

Op de jaarlijkse moveon-conferentie, die op 1 en 2 juli 2009 plaatsvond in Stockholm, presenteerde de Hogeschool Gent de '10 golden rules on how to implement moveon' en diende hierbij als een 'example of good practice' met betrekking tot de integratie van de moveon-software in een hogeronderwijsinstelling.

Op 10 juli 2009 ontving de Hogeschool Gent een delegatie van de University of Alabama. Deze groep bestond uit hoge functionarissen in het hoger onderwijs die de doctoraatsopleiding 'Executive Doctorate Program in Higher Education' volgen. Zij ondernamen een Europese studietocht om zicht te krijgen op de aanpak en verschillen in de onderwijssystemen.

2.6.1.3 *Bevorderen van de internationale werking*

Op 24 november 2008 organiseerde de cel Internationalisering een infosessie voor alle studenten van de Hogeschool Gent betreffende de mogelijkheden tot studie en/of stage in het buitenland.

In 2008-2009 werd veel aandacht besteed aan de implementatie van de moveon-software in de Hogeschool Gent. Op 12 mei 2009 vond een training plaats voor alle departementale coördinatoren internationalisering en de medewerkers van de studentenadministratie betrokken bij de administratie van uitwisselingsstudenten. Begin 2009 was 'moveonline for incoming students' geïnstalleerd waardoor alle inkomende uitwisselingsstudenten van de Hogeschool Gent zich online konden registreren, wat zorgde voor een geautomatiseerde input van hun gegevens in de moveon-database. Dit betekent ook een efficiëntere digitale opvolging van elk dossier en van de huisvesting tijdens hun verblijf in Gent.

Tevens werd de informatie van de Hogeschool Gent op de website www.moveonnet.eu ingevoerd zodat deze in de toekomst als een referentiekanaal voor internationale samenwerkingsverbanden kan worden gehanteerd.

Vanaf februari 2009 werd de cel Internationalisering uitgebreid met een nieuwe staf-medewerker. Daardoor werd meer ruimte gecreëerd voor het aspect ontwikkelings-samenwerking.

In 2008-2009 werden elf nieuwe bilaterale akkoorden afgesloten met internationale hogeronderwijsinstellingen en organisaties in Japan, de Filipijnen, Mexico, Rusland, Rwanda, Taiwan, het Verenigd Koninkrijk en de VS. Dit brengt het totaal aantal akkoorden van de Hogeschool Gent buiten het Erasmusprogramma op 29.

Bijlagen:

- 2.11 Overzicht internationale lidmaatschappen Hogeschool Gent.
- 2.12 Overzicht deelname aan conferenties, workshops en infosessies.
- 2.13 Overzicht ontvangst delegaties.
- 2.14 Overzicht vertegenwoordiging in internationale organisaties en comités.
- 2.15 Overzicht nieuwe bilaterale akkoorden buiten Erasmus.

2.6.2 Europese samenwerkingsprojecten

2.6.2.1 *Het Lifelong Learning Programme*

Met ingang van 1 januari 2007 werden de voormalige Europese programma's voor Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie omgevormd tot het Lifelong Learning Programme (LLP). Naast de vier subprogramma's (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci en Grundtvig) komen er transversale programma's met focus op taal, ICT, innovatie en disseminatie. Ook het programma Jean Monnet maakt deel uit van het LLP.

2.6.2.2 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Comenius*

Het LLP subprogramma Comenius richt zich tot het schoolonderwijs en de lerarenopleidingen. Het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* is als partner actief in het project 'ProSchool: Project-based school management' (2008-2010) en is hierin verantwoordelijk voor het werkpakket kwaliteitszorg.

Het Comenius project 'SEE-EU-TOOL: Sustainable Energy for High School Education. An European Training Tool' (2005-2008), waarin het departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* als partner actief was, kwam in aanmerking voor extra financiële middelen van het LLP-Agentschap EPOS vzw om de resultaten van dit project binnen het Vlaams onderwijs te verspreiden.

2.6.2.3 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: mobiliteit*

In het kader van het Europese LLP-subprogramma Erasmus, had de Hogeschool Gent in 2008-2009 287 bilaterale samenwerkingsakkoorden met partnerinstellingen uit 28 Europese landen.

In 2008-2009 trokken 165 studenten in het kader van Erasmus Study naar het buitenland (dit waren er 156 in 2007-2008). De meeste studenten werden uitgestuurd door de departementen *Vertaalkunde* (56 studenten), *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* (22) en *Bedrijfsinformatie* (10). Ook in 2008-2009 blijven Spanje (28 % van de uitgaande studenten) en Frankrijk (20 %) de grootste trekpleisters.

In het kader van het Erasmus Placement-programma kregen 23 studenten een Erasmusbeurs om drie maanden stage te lopen bij een Europese organisatie of bedrijf.

Het aantal inkomende buitenlandse Erasmusstudenten steeg in 2008-2009 lichtjes (176 studenten). De departementen *Bedrijfsmanagement Mercator* (49), *Bedrijfsinformatie* (26) en *Vertaalkunde* (23) ontvangen het meest inkomende studenten. De meeste studenten komen uit Spanje (24,43 %), Frankrijk (15,34 %), Tsjechië en Nederland (beide 9,66 %).

Voorals meisjes nemen deel aan het Erasmusprogramma: 60 % van de uitgaande studenten en 58 % van de inkomende studenten zijn meisjes.

Voor de inkomende Erasmusstudenten werden er verwelkomingsessies georganiseerd bij aanvang van het eerste en tweede semester. Tijdens deze verwelkomingsessies krijgen de inkomende Erasmusstudenten onder meer informatie over de registratieprocedure aan Hogeschool Gent, SOVOREG vzw en de Hogeschool Gent Studentenraad.

Het overleg met de dienst Vreemdelingenzaken en de studentenambtenaar van de Stad Gent wordt in 2008-2009 voortgezet om zodoende het onthaal en het verblijf van de inkomende buitenlandse studenten te optimaliseren.

Het aantal docenten dat in het kader van Erasmus gedurende drie tot vijf dagen een lesopdracht opneemt bij de Europese partnerinstellingen, ging in vergelijking met voorgaand academiejaar in stijgende lijn van 13 naar 24 docenten. Het aantal inkomende docenten daarentegen bleef met zo een 50 docenten min of meer gelijk.

2.6.2.4 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus / Thematische Netwerken*

De Hogeschool Gent streeft naar een stevige netwerking van haar opleidingen met Europese en internationale hogeronderwijsinstellingen en organisaties. Aansluiten bij

een van de academische Thematische Netwerken in het kader van het Erasmusprogramma is dan ook een ideale manier om deze doelstelling na te streven.

Ook in 2008-2009 bleef het departement *Gezondheidszorg Vesalius* één van de kernpartners in het Thematisch Netwerk DIETS (Dietitians improving training standards in higher education), gecoördineerd door de University of Plymouth (Verenigd Koninkrijk).

Datzelfde departement was ook actief betrokken in het netwerk ENOTHE (European Network for Occupational Therapy in Higher Education).

Het departement *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* was als partner betrokken bij het Artesnet Europe, gecoördineerd door de Nederlandse ELIA (European League of Institutes of the Arts).

Het departement *Conservatorium* was als partner actief in het Thematisch Netwerk Polifonia, gecoördineerd door de Kungliga Musikhögskolan (Zweden).

Het departement *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* was opnieuw één van de kernpartners bij de aanvraag van het nieuwe Thematische Netwerk Le:Notre Two+.

Twee departementen leverden als partner input voor de aanvraag van nieuwe thematische netwerken die jammer genoeg niet werden goedgekeurd. Het departement *Sociaal-Agogisch Werk* werkte mee aan de aanvraag voor het EUSW Thematic Network in Social Work (coördinator KHKempen). Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* was betrokken bij de aanvraag voor een 'Network for Tuning Standards & Quality of Educational programs for Speech-language Therapy in Europe' (NetQuEST), gecoördineerd door het Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-logopèdes de l'union européenne (CPLOL).

2.6.2.5 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: Multilaterale Projecten en Intensive Programme*

Het departement *Handelwetenschappen en Bestuurskunde* diende in februari 2009 een projectaanvraag in tot curriculumontwikkeling. In het project wil het consortium – bestaande uit instellingen uit Oostenrijk, Cyprus, Duitsland, Litouwen, Nederland en Slovenië – komen tot een nieuw curriculum in 'Strategic Human Resource Management in Europe'. Het is de bedoeling om dit gezamenlijk curriculum uit te bouwen tot een *joint masterdiploma*. Eveneens was het departement *Handelwetenschappen en Bestuurskunde* partner in het Intensive Programme, gecoördineerd door de Duitse Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege in Berlijn. Acht studenten en één docent van het departement namen hieraan deel in mei 2009 in Poznan (Polen).

2.6.2.6 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Leonardo da Vinci*

Het derde subprogramma van het Lifelong Learning Programme, Leonardo da Vinci, richt zich op het beroepsonderwijs en de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Hogeronderwijsinstellingen kunnen hierin uiteraard participeren, maar de doelgroep is wel degelijk pas afgestudeerden, werkzoekenden en de arbeidsmarkt. Twee departementen bereiden in 2008-2009 projectaanvragen voor Partnerschappen en Transfer van Innovatie voor. Het departement *Toegepaste Ingenieurwetenschappen* diende vier projectaanvragen in, waarvan er twee werden goedgekeurd: een partnerschap met betrekkingen tot 'Thermovalorisations: practices and careers' en een partnerschap betreffende 'Integration of innovative product and mould design and production knowledge within the vocational training in Europe'.

Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* gaat een voorbereidend bezoek aan bij de partners met wie ze ook een aanvraag voor partnerschap indienen betreffende 'Training requirements and nursing skills for mobility'.

2.6.2.7 *Jean Monnet Actie (LLP)*

In 2008-2009 coördineerde het departement *Vertaalkunde* het 'Jean Monnet-project: EU-law, institutions and languages'. Het Jean Monnet-programma, het Europese paradepaardje van het Lifelong Learning Programma (LLP), financiert activiteiten die de Europese integratie bevorderen op het vlak van onderwijs, onderzoek en publicaties.

De ontwikkelde module van dertig contacturen dient vijf jaar te worden aangeboden in een opleiding die het onderwijzen van Europakunde niet als hoofdopdracht heeft. Naast de onderwezen module dient het departement ook nevenactiviteiten te ontwikkelen, zoals bezoeken aan Europese instellingen, uitnodigen van gastsprekers, etc. Met deze module komt het departement *Vertaalkunde* tegemoet aan de interesse voor Europa en de Europese instellingen van de eigen studenten van het postgraduaat *conferentietolken* en het postgraduaat *Dutch & Translation* en van de uitwisselingsstudenten.

Bijlagen:

- 2.16 Aantal uitgaande Erasmusstudenten per departement (2005-2006 t/m 2008-2009).
- 2.17 Procentuele verdeling uitgaande Erasmusstudenten volgens land van bestemming (2005-2006 t/m 2008-2009)
- 2.18 Aantal uitgaande Erasmusstudenten per geslacht (2005-2006 t/m 2008-2009)
- 2.19 Aantal inkomende Erasmusstudenten per departement (2005-2006 t/m 2008-2009)
- 2.20 Procentuele verdeling inkomende Erasmusstudenten volgens land van herkomst (2005-2006 t/m 2008-2009)
- 2.21 Aantal inkomende Erasmusstudenten per geslacht (2005-2006 t/m 2008-2009)
- 2.22 Uitgaande docenten Hogeschool Gent in het kader van Erasmusdocentenmobiliteit: namenlijst met opgave van partnerinstelling en vakgebied
- 2.23 Thematische Netwerken: vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent 2008-2009

2.6.3 Europees hulpprogramma: Tempus

Het departement *Bedrijfsinformatie* bleef in 2008-2009 contractant en budgethouder van het Tempusproject 'Sextant'. De partners in het project zijn de Moskou State Pedagogical University en de Daghestan State Pedagogical University, beide uit de Russische Federatie. De West-Europese partners zijn Newman College (Verenigde Staten), Krakow State Pedagogical University (Polen) en Eurashe (European Association of Institutions in Higher Education, Brussel). De Hogeschool Gent wil met dit project haar expertise en knowhow op het vlak van de implementatie van ECTS, de organisatie van studentenmobiliteit voor studie en stage en de ontwikkeling van elektronische databanken delen met de partners uit de Russische Federatie. Het project wil nieuwe IT-tools introduceren in de partneruniversiteiten van de Russische Federatie ter ondersteuning van de studentenuitwisseling en het uitbouwen van partnerschappen met partnerinstellingen uit de EU.

In het kader van de tweede oproep onder Tempus IV diende het departement *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* in april 2009 een projectvoorstel in voor een Joint Project 'Public Administration & Public Management' bij de Europese Commissie. Dit project beoogde de ontwikkeling van curricula in publieke administratie en management in Macedonië en Bosnië-Herzegovina, in lijn met de New Public Management-hervormingen in Europa en het Europese kwalificatiekader. Daarnaast wilde het project opleidingsprogramma's voor ambtenaren ondersteunen in beide landen. Het project werd helaas niet goedgekeurd, maar zal in 2010 in de derde oproep onder Tempus IV op basis van de aanmoedigende feedback van de Europese Commissie in herwerkte versie opnieuw ingediend worden.

Daarnaast waren de departementen *Bedrijfsinformatie, Handelswetenschappen en Bestuurskunde, Gezondheidszorg Vesalius* en *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* elk als partner betrokken in een Tempus IV-projectvoorstel. Geen van deze projecten kreeg financiële ondersteuning.

2.6.4 Andere programma's

2.6.4.1 *VLIR-UOS-reisbeurzen in het kader van ontwikkelingssamenwerking*

Negenentwintig studenten van de Hogeschool Gent ontvingen een VLIR-UOS Reisbeurs van € 1.000. Studenten uit de departementen *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur, Bedrijfsmanagement Mercator, Gezondheidszorg Vesalius, Sociaal-Agogisch Werk* en *Vertaalkunde* vertrokken in het kader van hun stage of eindwerk naar volgende bestemmingen: Bolivia, Ecuador, Filipijnen, Guatemala, India, Indonesië, Kenia, Namibië, Oeganda, Palestijnse Gebieden, Rwanda, Senegal, Suriname, Tanzania, Vietnam en Zuid-Afrika.

Ter ondersteuning van deze internationale ervaring in het Zuiden werkte de cel Internationalisering samen met de drie andere leden van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) aan volgende activiteiten en instrumenten:

- ▶ het Noord-Zuid Reisbeurzenforum in november 2008, waar studenten met interesse in een stage of thesisonderzoek in het Zuiden terechtkonden voor praktische en inhoudelijke informatie;
- ▶ de start van de uitbouw van een ondersteuningstraject voor studenten. Dit zal in 2010 leiden tot de organisatie van een gemeenschappelijke voorbereidingsdag en een gids met praktische en inhoudelijke *tips en tricks*.

2.6.4.2 *Andere VLIR-UOS programma's*

In november 2008 organiseerden de AUGent-leden een gemeenschappelijk evenement voor reisbeursalumni naar aanleiding van de tiende verjaardag van VLIR-UOS over de invloed van het Vlaamse Reisbeurzenprogramma op de professionele loopbaan van alumni van de AUGent. Alumni van het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* brachten het relaas van hun stage in Togo. De enquête, afgenomen bij de alumni met een VLIR-UOS reisbeurs gedurende de voorbije tien jaar, werd voorgesteld door de vzw Alumni van de Hogeschool Gent.

Het departement *Technologie* diende in april 2009 een subsidieaanvraag in bij VLIR-UOS voor de organisatie van een Kort Opleidingsinitiatief (KOI) 'Embedded Real Time Linux for Beagle Board'. VLIR-UOS keurde het project goed. In september 2010 zullen twaalf professionals uit diverse landen uit het Zuiden deze ontwikkelingsrelevante opleiding komen volgen.

Op 12 maart 2009 organiseerde het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* een VLIR-UOS-sensibiliseringsinitiatief voor studenten en onderwijzend personeel rond de gevolgen van goudwinning en houtkap in Suriname. Zij nodigden hiertoe hun Surinaamse partnerorganisatie Ecosystem 2000 uit.

2.6.4.3 *US Atlantis programma*

Het EU-US Atlantis programma van de Europese Commissie en het United States Department of Education heeft onder andere tot doel om het begrip en de onderlinge verstandhouding te verbeteren en de kwaliteit van het hoger onderwijs en de beroepsopleiding in de Europese Unie en de Verenigde Staten te verhogen.

Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* diende een US Atlantis projectaanvraag in onder actie drie met betrekking tot 'Policy Oriented Measures'. Doel van het project is de ontwikkeling van een leermodule over alternatieve en augmentatieve communicatiemiddelen, gekoppeld aan een productinventaris met trans-Atlantische dekking. Dit betreft elke vorm van communicatietechnologie die de normale gesproken of geschreven taal vervangt of ondersteunt.

Deze leermodule kan worden gebruikt door logopedisten, audiologen, ergotherapeuten, ICU-verpleegkundigen en andere, en dit zowel binnen als buiten het partnernetwerk. Het zou ook virtuele studentenmobiliteit of 'internationalization at home' mogelijk maken. De Hogeschool Gent is de Europese coördinator, de University of Virginia de Amerikaanse coördinator; het project kent ook nog Radboud Universiteit (Nederland), Western Michigan en Radford University (beide Verenigde Staten) als projectpartners. Het project werd helaas niet goedgekeurd, maar werd door de Europese Commissie dusdanig positief beoordeeld dat het opnieuw ingediend zal worden onder een van de overige twee acties van het Atlantis-programma.

2.6.4.4 *Buitenlandse stages van studenten*

Meer dan 125 studenten werden bij de cel internationalisering geregistreerd voor hun reisbijstandsverzekering naar aanleiding van hun stage in het buitenland. Koplopers bij de uitsturende departementen zijn de departementen *Sociaal-Agogisch Werk* (35 studenten) en *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* (26 studenten). Van deze studenten, overwegend meisjes (72 %), kiezen 70 % voor een niet-Europees land als bestemming.

Qua internationale stageplaatsen bleek Mexico in 2008-2009 een geliefde locatie te zijn. Dankzij de goede samenwerking met de Universidad del Golfo de Mexico (UGM) konden zeven studenten van de Hogeschool Gent hun stage realiseren in Mexico. De UGM zocht op basis van het cv en de opleiding van de studenten voor elk van hen een stageplek op maat.

2.6.4.5 *Preparatory Visit (PV)-toelage*

De Vlaamse Gemeenschap stelt toelagen ter beschikking voor universiteiten of hogescholen die een (potentiële) partner willen bezoeken om samen te werken in het kader van een EU-project met de Balkanregio en de landen buiten Europa. De Hogeschool Gent ontving in 2008-2009 drie PV-toelagen.

Het departement *Vertaalkunde* genoot in mei 2009 een PV-toelage om te helpen met de stand 'Study in Flanders' tijdens de NAFSA-conferentie in Los Angeles. Ze maakte van de gelegenheid gebruik om samen met een stafmedewerker van de cel Internati-

onalisering enkele Amerikaanse universiteiten aan de westkust te bezoeken die in aanmerking konden komen om strategische partnerschappen mee op te bouwen.

De opleiding *ergotherapie* van het departement *Gezondheidszorg Vesalius* onderzocht de samenwerkingsmogelijkheden met Rwanda. Dit resulteerde onder andere in een samenwerkingsakkoord met de Inkuru Nziza Community Based Rehabilitation waar interessante stages kunnen worden gerealiseerd door de studenten van deze opleiding.

Ter voorbereiding van een Tempusproject (zie ook 2.6.3. Europees hulpprogramma Tempus) bezocht het departement *Handelwetenschappen en Bestuurskunde* een aantal Tempus-partners in de Balkanregio.

2.6.4.6 *Prins Filipfonds*

‘Om elkaar te begrijpen, moet je elkaar kennen.’ Vanuit die gedachte organiseert het Prins Filipfonds projecten waarbij het de uitwisseling en samenwerking tussen studenten en lesgevers uit de drie gemeenschappen van ons land wil aanmoedigen.

In het kader van het Erasmus Belgica-programma gingen twee studenten van het departement *Technologie* studeren bij onze Franstalige zuiderburen van de Haute Ecole ISELL (Institut Supérieur d’Enseignement Libre Liegeois).

De interesse bij de Franstalige collega’s om naar Gent te komen was iets groter: vijf studenten van de Université de Mons-Hainaut en twee van de Haute Ecole de Bruxelles kwamen studeren bij het departement *Vertaalkunde*; één studente van het Conservatoire Royale de Bruxelles kwam gedurende vijf maanden naar het departement *Conservatorium*.

Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* kreeg groen licht van het Prins Filipfonds voor haar aanvraag voor het uitwisselingsproject ‘Actieve communicatie opent de taalgrens’ met de Haute Ecole de la Province de Liège André Vésale. Hierdoor kunnen studenten en docenten van de opleiding biomedische laboratoriumtechnieken elkaar in Gent ontmoeten in maart 2010.

2.7 **ALUMNI**

De werking van Alumni Hogeschool Gent werd ondergebracht bij de dienst Communicatie en Cultuur. Zie bijlage 8.1 voor een werkingsverslag van de alumniwerking van de Hogeschool Gent.

HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK

3.1	HET BELEID BETREFFENDE HET ONDERZOEK: RESULTATEN EN VOORUITZICHTEN	49
3.1.1	HET STRATEGISCH BELEID, BEOOGDE DOELEN EN RESULTATEN	49
3.1.2	BELEIDSDOELSTELLINGEN OP KORTE TERMIJN (1 À 2 JAAR) EN OP MIDELLANGE TERMIJN (4 À 5 JAAR)	57
3.2	KWALITEITZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR	58
3.3	FINANCIERINGSBRONNEN	59
3.3.1	INTERNE FINANCIERINGSBRONNEN	59
3.3.2	PROJECTEN OP VLAAMS NIVEAU	60
3.3.3	PROJECTEN OP FEDERAAL NIVEAU	61
3.3.4	PROJECTEN OP EU-NIVEAU	61
3.3.5	OVERZICHT INKOMSTEN ONDERZOEKSPROJECTEN	62
3.3.6	INKOMSTEN DOOR DE VERMINDERING VAN BEDRIJFSVOORHEFFING VOOR ONDERZOEKERS	62
3.3.7	TOTALE ONDERZOEKSBUDGET VOOR 2009	63
3.4	PERSONEELSBESTAND	63
3.5	WETENSCHAPPELIJKE CLASSIFICATIE VAN DE ONDERZOEKSPROJECTEN	68
3.6	WETENSCHAPPELIJKE OUTPUT PER STUDIEGEBIED	69
3.7	FEDERALE WETENSCHAPPELIJKE SAMENWERKING	71
3.8	INTERNATIONALISERING	71
3.9	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	71

3.1 HET BELEID BETREFFENDE HET ONDERZOEK: RESULTATEN EN VOORUITZICHTEN

3.1.1 Het strategisch beleid, beoogde doelen en resultaten

De trend van de voorbije jaren waarbij de Hogeschool Gent zich steeds meer als een kennisinstelling met een duidelijk onderzoeksprofiel ging profileren, zette zich in 2009 zeker verder. Zowel het aantal projecten en onderzoekers als het beschikbare onderzoeksbudget stegen. Het is niet alleen deze kwantitatieve stijging die belangrijk is, ook de verhoging van de kwaliteit van haar onderzoekspotentieel is voor de Hogeschool Gent prioritair.

De Hogeschool Gent werkt intensief aan het academiseringsproces van haar academisch gerichte opleidingen, anderzijds erkent ze ook in de professioneel gerichte bacheloropleidingen de meerwaarde van toegepast onderzoek. Het academiseringsproces van de academisch gerichte opleidingen en het Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) in de professionele gerichte opleidingen hebben duidelijk niet alleen een onmiddellijke impact, maar werken ook als hefboom om het totale onderzoeksgebeuren aan de hogeschool te versterken. Dit wordt gereflecteerd in de financiële en personele middelen betrokken bij onderzoek, in het aantal doctorandi en ook in de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening (zie hoofdstuk 5). Zo is het aantal onderzoeksactieve personeelsleden met 17,6 % gestegen ten opzichte van 2008 tot 487 personeelsleden met een onderzoeksopdracht. Belangrijk is bovendien dat wanneer we van de onderzoeksactieve personeelsleden de totale onderzoeksopdracht in voltijdse equivalenten bekijken, deze ten opzichte van 2008 met bijna 40 % gestegen is. Dit betekent dat naast een stijging van het aantal onderzoekers er in 2009 vooral een toename van de gemiddelde omvang van de onderzoeksopdrachten was. Het totaal beschikbare budget voor onderzoek is met 17 % gestegen tot meer dan vijftien miljoen euro (exclusief de opbrengsten uit contractonderzoek die in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag worden gerapporteerd).

In 2009 werd verder uitvoering gegeven aan het beleid waarover in 2008 werd gereflecteerd. Hierbij wordt blijvend een evenwicht gezocht tussen nieuwe onderzoekers aantrekken en meer ruimte vrijmaken voor onderzoek in de opdracht van de aanwezige personeelsleden. Het onderzoeksbeleid wenst enerzijds excellente onderzoekers meer te ondersteunen en anderzijds specifiek starters de kans te geven zich toe te leggen op onderzoek en waar nodig zich hierin verder te professionaliseren.

De verdere uitbouw van expertise voor onderzoek en contractonderzoek (zie hiervoor ook hoofdstuk 5 van dit jaarverslag) vraagt om een versterking en verankering van de bestaande onderzoekslijnen en onderzoeksgroepen. Bovendien wenst de Hogeschool Gent de samenwerking tussen academisch en professioneel gerichte opleidingen en tussen verschillende disciplines verder te ondersteunen. In 2009 was het opzetten van kenniscentra rond onderzoek een belangrijke doelstelling. Omwille van de beperktere financiële middelen na de bezuinigingsronde van de Vlaamse overheid, is deze strategische optie ingeperkt. Pas in 2010 zal van start gegaan worden met een eerste proefproject.

Ook in 2009 werd voortgewerkt aan een structureel kader voor onderzoek en dienstverlening dat de absorptiecapaciteit voor onderzoek blijft garanderen. De aandacht gaat hierbij naar ondersteunende instrumenten, opleiding voor onderzoekers, valorisatie van de resultaten en zeker ook naar de uitbouw van structurele netwerken, zowel binnen de Associatie Universiteit Gent, met bijvoorbeeld de oprichting van associ-

atieonderzoeksgroepen, als met het sociaal, economisch en cultureel weefsel van de regio en internationale partners.

In de nabije toekomst wil de Hogeschool Gent zich steeds meer expliciet profileren als een open kennisorganisatie, waarbij de traditionele pijler van kennisoverdracht via onderwijs en vorming in ruimere mate verankerd zal worden met een pijler van kenniscreatie en wetenschappelijk onderzoek.

3.1.1.1 *Onderzoeksraad – Onderzoeksfonds Hogeschool Gent*

De Onderzoeksraad van de Hogeschool Gent zette in 2009 zijn beleidsondersteunde taak en adviserende rol verder. Deze Onderzoeksraad werd op 29 juni 2009 opnieuw samengesteld voor een periode van vier jaar (zie ook bijlage 3.1). Op advies van de Onderzoeksraad werd Carine Smolders opnieuw voor een periode van vier jaar aangeduid als vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent in de Onderzoeksraad van de Universiteit Gent.

Voor zijn adviserende rol baseerde de Onderzoeksraad zich op de evaluatie van het onderzoeksbeleid aan de Hogeschool Gent die in 2008 werd uitgevoerd en hield daarbij onder andere rekening met het advies om meer initiatieven te nemen om de onderzoekstijd voor OP-leden te verhogen. Dit werd gerealiseerd door aanwezige OP-leden in twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten maximaal 20 % in te schakelen en door het verhogen van de inzet van de promotoren en copromotoren in de PWO-projecten. Naast de inzet van OP-leden in onderzoeksprojecten en de bestaande formule 'doctoreren OP', werd ook het bijkomende onderzoeksinitiatief 'Tijdscrediet onderzoek' opgestart. In dit tijdscrediet krijgen ervaren onderzoekers uit de academisch gerichte opleidingen van de Hogeschool Gent gedurende een of twee semesters de mogelijkheid zich voltijds of deeltijds te focussen op onderzoeksactiviteiten en/of aan hun wetenschappelijk curriculum te werken.

Op advies van de Onderzoeksraad werd ook het reglement betreffende het opstellen, afsluiten en uitvoeren van overeenkomsten in het kader van onderwijs, onderzoek, dienstverlening en valorisatie, betreffende de valorisatie van onderzoeksresultaten en betreffende de deelname in rechtspersonen van de Hogeschool Gent aangepast aan het corresponderende reglement van de AUGent. De wijzigingen betroffen een regeling inzake het al dan niet doorrekenen van *overhead* tussen associatiepartners afhankelijk van de context (doorstorten subsidie, dienstverlening, ...). Het aangepaste reglement is te vinden in bijlage 3.3.

De Onderzoeksraad adviseerde in 2009 ook over de verdeling en toekenning van het budget dat binnen de begroting van de Hogeschool Gent beschikbaar is in het Onderzoeksfonds. De middelen in het Onderzoeksfonds zijn de academiseringsmiddelen en de middelen uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. De besteding van de academiseringsmiddelen wordt vanaf 2009 beleidsmatig bepaald door de Associatie Universiteit Gent. Het Directiecomité van de AUGent beslist op advies van de Academiseringsraad en de Associatieonderzoeksraad van de AUGent over de onderzoeksinitiatieven die met de academiseringsmiddelen ter beschikking van de Hogeschool Gent gefinancierd zullen worden. De Hogeschool Gent beslist wel over de effectieve financiering van dossiers. Voor de besteding van de middelen uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing blijft de Onderzoeksraad rechtstreeks adviseren aan het hogeschoolbestuur.

Naast de middelen in het Onderzoeksfonds, adviseerde de Onderzoeksraad ook over de besteding van de PWO-middelen. Specifiek voor deze middelen werd in 2009 het PWO-reglement aangepast (zie bijlage 3.2). Enerzijds werd de inzet van OP-leden in een PWO-project verhoogd van 20 tot maximaal 50 %. Daarnaast werd de project-

duur gewijzigd: vanaf 2009 wordt een onderscheid gemaakt tussen PWO-basisprojecten, met een looptijd van twee of drie jaar, en PWO-vervolgprojecten, met een looptijd van een jaar. De besteding van de PWO-middelen wordt beschreven in punt 3.3.1.2.

Voor de evaluatie van alle ingediende dossiers doet de Onderzoeksraad een beroep op de kennis en expertise van vier werkgroepen. Deze werkgroepen (Kunsten, Sociale Wetenschappen, Taal & Bedrijf en Technologische Wetenschappen) werden opgericht door de Onderzoeksraad. In de werkgroepen zitten zowel leden van de Onderzoeksraad als externe leden uit relevante vak- en onderzoeksgebieden. Bij de beoordeling van dossiers zijn de voornaamste criteria de wetenschappelijke competentie van de aanvragers, de wetenschappelijke of artistieke waarde van het voorgestelde onderzoek en de plaatsing van het onderzoek binnen het onderzoeksbeleid van het departement en de vakgroep en het profiel van de opleidingen. Bij het bepalen van de onderzoeksinitiatieven houdt de Onderzoeksraad steeds rekening met het inbouwen van de verankering tussen onderwijs en onderzoek en het verder uitbouwen van de aanwezige onderzoekslijnen.

In 2009 werden via het Onderzoeksfonds volgende initiatieven gefinancierd:

Onderzoeksassistenten in departementen met te academiseren opleidingen

In de oproep met einddatum 20 april 2009 werden twaalf assistenten ten laste van het Onderzoeksfonds aangesteld. Deze assistenten werden geselecteerd uit 69 kandidaten. Daarnaast werden uit dertig kandidaatstellingen zes doctor-assistenten geselecteerd en ook aangesteld ten laste van het Onderzoeksfonds. Deze onderzoeksassistenten besteden minimaal 70 % van hun opdracht aan onderzoek en maximaal 30 % aan onderwijsondersteunende taken. De totale omvang van de financiering voor onderzoeksassistenten bedraagt de loonkost voor de aanstelling van de onderzoeksassistent, jaarlijks aangevuld met een vast bedrag van 4.000 euro voor werkingskosten en/of uitrusting.

Naast de aanstelling van nieuwe assistenten werd ook de heraanstelling van acht assistenten goedgekeurd. De heraanstelling van alle assistenten gebeurde na de evaluatie door de Onderzoeksraad van de onderzoekswerkzaamheden ter voorbereiding van hun doctoraat. In 2009 werden ook vijf doctor-assistenten opnieuw aangesteld. Deze doctor-assistenten werden in 2006 op advies van de Onderzoeksraad aangesteld aan de Hogeschool Gent. Voor de evaluatie van de doctor-assistenten werd rekening gehouden met hun onderzoeksactiviteiten en hun bijdrage aan het onderzoek in de departementen.

Doctoreren van OP van de Hogeschool Gent

Aan vier OP-leden werd vanaf het begin van het academiejaar 2009-2010 voor een periode van maximaal zes jaar de mogelijkheid gegeven om 50 % van een voltijdse opdracht gefinancierd te worden voor het uitvoeren van doctoraatsonderzoek. Voor dit onderzoeksinitiatief dienden vijf OP-leden van de hogeschool op 16 maart 2009 een projectaanvraag in.

In 2009 werd ook de financiële steun van vijf doctorerende OP-leden verlengd. Van deze OP-leden werd vanaf 2007 een deel van hun opdracht gefinancierd door het Onderzoeksfonds. De Onderzoeksraad evalueerde hun vorderingen van het onderzoek en de voorbereiding van het doctoraat.

Tijdskrediet onderzoek

Begin 2009 werd een oproep gelanceerd waarbij aan een aantal OP-leden uit de academisch gerichte opleidingen (vastbenoemde docenten, hoofddocenten en hoogleraren) via het onderzoeksinitiatief 'Tijdskrediet onderzoek' gedurende één of twee

semesters voltijds of deeltijds onderzoek kunnen doen en/of aan het wetenschappelijk curriculum kunnen werken. Er werden twee dossiers ingediend, één voor een voltijds tijdscrediet onderzoek, het tweede voor een halftijds tijdscrediet en beide voor een looptijd van twee semesters. Op advies van de Onderzoeksraad werd aan beide OP-leden het Tijdscrediet onderzoek toegekend.

Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten

In januari 2009 werd een nieuwe oproep gelanceerd tot het indienen van twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten. In totaal werden 48 projectvoorstellen ingediend op de einddatum 16 maart 2009. Op advies van de Onderzoeksraad, die de projecten beoordeelde, werd aan 15 projecten, voor een totale som van 3.276.000 euro, financiële steun toegekend. Deze onderzoeksprojecten startten bij het begin van academiejaar 2009-2010.

In de loop van 2009 besliste het Directicomicité van de AUGent om met de academiseringsmiddelen van de Hogeschool Gent in 2009 ook twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten te financieren. Er werd een oproep gelanceerd en op 15 september 2009 werden 41 onderzoeksvoorstellen ingediend. Zes twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten werden voor financiering goedgekeurd. De start van deze projecten is gepland begin 2010.

Onderzoeksuitrusting

Eind 2008 werd op advies van de Onderzoeksraad een oproep gelanceerd voor het indienen van aanvragen voor de financiering van onderzoeksuitrusting voor een totaalbedrag van 1.500.000 euro met een limiet van 150.000 euro per dossier. Op 15 januari 2009 werden 36 dossiers ingediend; aan 22 dossiers werd financiering toegekend.

Departementale onderzoeksfondsen

In elk departement werd in 2007 een departementaal onderzoeksfonds gecreëerd. De middelen die een departement via dit onderzoeksfonds ter beschikking heeft, kunnen worden besteed in het kader van onderzoek en dienstverlening, aan de ondersteuning van de lopende onderzoeksactiviteiten of aan de uitbouw van het onderzoeksgebeuren in het departement. In 2009 werd in totaal 400.000 euro uit het Onderzoeksfonds vrijgemaakt voor de departementale onderzoeksfondsen. De verdeling van deze middelen over de verschillende departementen was deels gebaseerd op de algemene verdeelsleutel van werkingsmiddelen en deels op een aantal onderzoeksparameters. Aan de zes departementen met academisch gerichte opleidingen werd in 2009 in totaal 262.989 euro ter beschikking gesteld in de departementale onderzoeksfondsen. Aan de negen departementen met professioneel gerichte opleidingen werd in totaal 137.011 euro toegekend.

Co-financiering Hercules-initiatieven

Op advies van de Onderzoeksraad besliste het hogeschoolbestuur om bij de financiering in het kader van het Herculesprogramma van de Vlaamse overheid (zie ook verder punt 3.1.1.4) haar deel van de cofinanciering (voor Hercules-2- en 3-dossiers) ten laste te nemen van het Onderzoeksfonds (voor maximaal 7,5 % van het totale bedrag). In februari 2009 werden meerdere dossiers door de Hogeschool Gent (als partner of als hoofdaanvrager) ingediend. De definitieve toewijzing van financiering door de raad van bestuur van de Herculesstichting is pas gepland in 2010.

Toekenning subsidie ter ondersteuning van een valorisatieprocedure

In juni 2009 werd op advies van de Onderzoeksraad aan het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen een subsidie van 5.000 euro toegekend. Deze subsidie werd gebruikt voor de financiering van de voorbereiding van het businessplan van de spin-off Reskin.

3.1.1.2 Technologietransfer

Technologietransfer, dit wil zeggen de overdracht van de competenties en kennis van een kennisinstelling als de Hogeschool Gent naar de maatschappij, is van cruciaal belang voor de innovatie en de economische groei in de Vlaamse regio en daarbuiten. Technologietransfer steunt op drie pijlers: (1) contractonderzoek en dienstverlening, (2) creatie en commercialisering van intellectuele eigendom via onder andere octrooi- en licentiegeving en (3) commercialisering via de oprichting van spin-offs. Kennisdifфуsie via publicaties en vorming op maat worden, hoewel zij ook een vorm van technologietransfer zijn, traditioneel niet onder technologietransfer begrepen en worden dan ook niet behandeld in deze paragraaf.

De Hogeschool Gent opereert inzake technologietransfer binnen het algemeen reglementair kader dat door de Associatie Universiteit Gent (AUGent) is vastgelegd in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement. De dienst UGent TechTransfer werd door de AUGent aangeduid als valorisatiecel en stimuleert en begeleidt de technologietransfer bij de vier leden van de associatie. De dienst Onderzoek en Dienstverlening fungeert binnen de Hogeschool Gent als antenne van de dienst UGent TechTransfer.

In 2009 werd op het vlak van technologietransfer binnen de hogeschool het volgende gerealiseerd:

- ▶ verdere uitbouw van de expertise binnen de directie Onderzoek inzake valorisatie en technologietransfer, met onder meer de aanwerving van een stafmedewerker valorisatie en lidmaatschap van de Association of European Science & Technology Transfer Professionals;
- ▶ verhoging van het bewustzijn bij de onderzoekers van de belangrijkheid van intellectuele eigendomsrechten en valorisatie;
- ▶ ondersteuning bij het opstellen en afsluiten van ongeveer 130 contracten in het kader van onderzoek en dienstverlening; bij ongeveer twintig procent van deze dossiers werd een advies gevraagd aan de dienst UGent TechTransfer;
- ▶ ondersteuning bij vragen en problemen met betrekking tot auteursrecht en het opstellen van de nodige documenten hiervoor;
- ▶ ondersteuning bij het indienen van een valorisatiedossier bij het Industrieel Onderzoeksfonds, kanaal StarTT, rond het automatisch verbeteren van de leesbaarheid van medische bijsluiters, departement Vertaalkunde, vakgroep taaltechnologie;
- ▶ ondersteuning bij de bescherming en valorisatie van intellectuele eigendom:
 - De Hogeschool Gent werd aandeelhouder in de Spin-off Geolnvent nv, ten dele gebaseerd op onderzoek van de vakgroep elektronica, departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen door het inbrengen van activa. Het maatschappelijke doel van Geolnvent is het ontwikkelen en commercialiseren van producten en diensten met betrekking tot de mobile-mappingmarkt. De ontwikkelde technologie door de Hogeschool Gent bestaat uit het automatisch detecteren van verkeerssignalisatie in mobile-mappinggegevens. Naast de Hogeschool Gent zijn de onderzoeksgroep IPI (Image Processing and Interpretation) van de Universiteit Gent en het bedrijf Sodiplan SA aandeelhouders van de spin-off. De Hogeschool Gent zit in de raad van bestuur.

- Het spin-off dossier Reskin in het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep textieltechnologie werd verder opgevolgd. Zo werd er onder andere een intentieverklaring voor de oprichting van de spin-off Reskin tussen het bedrijf Bioracer en de Hogeschool Gent ondertekend. De Hogeschool Gent werd hierbij voor vijftig procent mede-eigenaar van de bestaande octrooien. De effectieve oprichting van de spin-off loopt vertraging op omdat er eerst geopteerd werd voor een verdere consolidatie in de markt.
- Begeleiding bij de indiening van een octrooiaanvraag in verband met bioplotters door het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep mechanica. De indiening is gepland begin 2010.
- Opstellen en onderhandelen van een licentieovereenkomst voor een receptuur voor het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep chemie voor een Canadees bedrijf. Het bedrijf besliste niet op de overeenkomst in te gaan vanwege financiële redenen.
- Adviseren bij de mogelijkheid tot licentiegeving van de Nederlandse versie van een medische databank, departement Vertaalkunde, vakgroep taaltechnologie.
- ▶ de Hogeschool Gent is partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren.

3.1.1.3 Implementatie van een onderzoeksinformatiesysteem en onderzoeksportaal

In 2009 keurde het hogeschoolbestuur de aankoop en implementatie van een nieuw onderzoeksinformatiesysteem goed. Een geïntegreerd onderzoeksinformatiesysteem moet toelaten dat op elk moment de juiste en volledige beleidsinformatie met betrekking tot de onderzoeksactiviteiten aan de Hogeschool Gent zowel intern als extern op een efficiënte manier kan worden aangeleverd. Bovendien moet dergelijk platform de onderzoekers de mogelijkheid geven om hun onderzoeksactiviteiten en onderzoeksoutput gemakkelijk en op één plaats te ontsluiten. Het bijbehorende onderzoeksportaal zal bovendien op een efficiënte manier de aanwezige expertise intern en extern ontsluiten.

De uitbouw en implementatie van het systeem is via een overheidsopdracht gegund aan het Deense bedrijf Atira S/A. In de zomer van 2009 werd de accurate definitie van het datamodel opgestart; deze definitie moet enerzijds voldoen aan de Europees genormeerde C.E.R.I.F.-standaard, die gevolgd wordt bij de Vlaamse overheid, maar anderzijds moet het datamodel de specifieke kenmerken van de Hogeschool Gent ontsluiten. Het datamodel werd uitgebouwd in overleg met het departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap (EWI). Het model bevat veertien datafamilies waarvan de families 'persoon', 'project' en 'organisatie' centraal staan en de nodige relaties leggen met alle relevante datavelden. Bijzonder aan het model is dat de historiek kan worden bijgehouden en dat rekening is gehouden met de specifieke kenmerken van onderzoeksresultaten bij de kunstendepartementen.

Gerelateerd aan het ontwerp van het gepast datamodel, werden er in 2009 voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de afbakening van de diverse werkstromen en rollen/rechten inzake het inbrengen en valideren van onderzoeksinformatiestromen en de wijze waarop reeds gebruikte informatiesystemen daarmee omgaan. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de integratie van het onderzoeksinformatiesysteem met bestaande applicaties binnen de hogeschool. Er werd voorzien in het éénmalig

overladen van projectinformatie uit het competentiebeheerplatform CBP en het dagelijks synchroniseren met het personeelsinformatiesysteem GPS. Daarnaast wordt voorzien in importeerfunctionaliteit vanuit externe databanken met publicatiegegevens.

In het najaar van 2009 werd een eerste versie van het informatiesysteem geïnstalleerd en werden de testen, in overleg met betrokken partijen, opgestart. Er is een uitgebreide testperiode gepland. Medio 2010 zou het finale systeem actief moeten zijn en zal er een communicatie- en opleidingsplan worden uitgewerkt.

3.1.1.4 *Onderzoek en dienstverlening in de context van de Associatie Universiteit Gent*

De belangrijkste elementen in de werking van de Associatie Universiteit Gent met betrekking tot onderzoek in 2009 zijn:

Werking van de Associatieonderzoeksgroepen

Onderzoekers binnen de AUGent hebben de mogelijkheid zich te groeperen in een associatieonderzoeksgroep. Dit is een netwerk van onderzoekers met gemeenschappelijke onderzoekslijnen en complementaire expertise. De onderzoekers komen uit minstens twee partners van de associatie, waarbij één partner steeds de Universiteit Gent is. De onderzoekers uit de hogescholen, die lid zijn van een associatieonderzoeksgroep, kunnen zich affiliëren met de Universiteit Gent met de daarbij horende faciliteiten (o.a. toegang tot elektronische databanken) die de onderzoekers van de Universiteit Gent kunnen genieten. Eind 2009 waren er 44 erkende associatieonderzoeksgroepen in acht verschillende onderzoeksdisciplines. De Hogeschool Gent participeert met in totaal 284 onderzoekers in 38 van deze onderzoeksgroepen.

Associatieonderzoeksprojecten

Ook in 2009 maakte de Universiteit Gent gelden van haar Bijzonder Onderzoeksfonds vrij voor de specifieke financiering van associatieonderzoeksprojecten. De Universiteit Gent wil hiermee jaarlijks een aantal onderzoeksprojecten van consortia van onderzoekers die behoren tot erkende associatieonderzoeksgroepen financieel steunen. De projectactiviteiten binnen zo'n onderzoeksproject hebben tot doel de onderzoekssamenwerking binnen associatieonderzoeksgroepen te versterken en dienen te kaderen in de onderzoekslijnen van de associatieonderzoeksgroep: ze hebben een doorlooptijd van vier jaar en hebben een finaliteit gericht op het behalen van een doctoraat. Verder dienen ze expliciet voor de bijkomende ondersteuning van het academiseringsproces in de academische gerichte opleidingen van de hogescholen binnen de AUGent. In 2009 werden vier associatieonderzoeksprojecten goedgekeurd, in drie van deze projecten is de Hogeschool Gent partner. In bijlage 3.4 zijn alle associatieonderzoeksgroepprojecten van de Hogeschool Gent terug te vinden.

Professionalisering van de onderzoekers

Met het oog op de professionalisering van onderzoekers werden het voorbij jaar gezamenlijke opleidingssessies voor onderzoekers ingericht. In de loop van 2009 werd een tiental sessies georganiseerd uit de navormingscyclus voor onderzoekers van het academiejaar 2008-09 en 2009-10 (zie ook 3.2).

Dag van het Onderzoek 'Science or Fiction'

Op 17 november 2009 vond de vierde Dag van het Onderzoek van de AUGent plaats. Vanuit de vier associatiepartners werden in totaal 27 standen met posters en demonstraties aangeleverd. Deze opstelling werd georganiseerd door een clustering van de standen via de vier thema's: vergrijzing, mobiliteit, communicatie en milieugezondheid. De bezoekers hebben via de diverse interactieve demo's kunnen netwerken. De dag werd afgerond met een lezing van de gastspreker Herman Konings

met beschouwingen over te verwachten maatschappelijke trends en ontwikkelingen die vanuit onderzoek worden aangestuurd.

Statuut gastprofessor met onderzoeksopdracht

De raad van bestuur van de Universiteit Gent wijzigde op 19 juni 2009 het 'Reglement van de Universiteit Gent betreffende de procedure en de voorwaarden voor de aanstelling van gastprofessoren'. Er werd in de categorie van gastprofessoren geregeld dat ook gastprofessoren met een onderzoeksopdracht kunnen worden aangesteld. Deze gastprofessoren kunnen optreden als promotor van scripties en doctoraten, als budgethouder en als leidinggevende van die personeelsleden die worden bezoldigd ten laste van het budget waarvan zij als gastprofessor budgethouder zijn. Personeelsleden uit de hogescholen die voldoen aan alle vereiste criteria en hiervoor in aanmerking willen komen, dienen een dossier, met daarin alle nodige elementen gelijksoortig aan de sollicitaties voor het aanstellen van een ZAP-lid, in bij de betreffende faculteit. De faculteitsraad draagt de kandidatuur voor waarbij de behoefte en de toegevoegde waarde voor de Universiteit Gent wordt aangetoond. De aanstelling gebeurt door de raad van bestuur van de Universiteit Gent.

Associatieonderzoeksraad

In november 2007 werd de associatieonderzoeksraad opgericht om het onderzoeksbeleid van de AUGent vorm te geven. Dit orgaan zet de beleidslijnen uit, bepaalt de doelstellingen en legt vast hoe de verschillende onderzoekskanalen in het beleidskader dienen te worden ingepast. Onder de associatieonderzoeksraad opereren 'expertenkamers' zoals de Hercules-expertenkamer, de IOF-raad en de Academiseringsraad.

Academiseringsraad AUGent

De in 2008 opgerichte Academiseringsraad heeft vanaf 2009 de beleidsmatige bevoegdheid inzake de besteding van de academiseringsmiddelen en bijkomende academiseringsmiddelen. Deze raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Universiteit Gent en de hogescholen binnen de associatie. Hoewel de beleidsmatige bevoegdheid bij deze Academiseringsraad berust, werd tussen de associatiepartners wel beslist dat de operationele bevoegdheid bij de individuele instellingen blijft en dat een trekkingsrecht wordt gehanteerd. Daarnaast bewaakt de Academiseringsraad de vorderingen van het academiseringsproces in de academiserende opleidingen aan de AUGent in al haar aspecten.

Herculesfonds

In februari 2009 werden meerdere dossiers door de Hogeschool Gent (als partner of als hoofdaanvrager) ingediend. De definitieve toewijzing van financiering door de raad van bestuur van de Herculesstichting is pas gepland voor 2010.

3.1.1.5 Competentiepolen en strategische onderzoekscentra

Competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn strategische kennisokkels ten behoeve van innovatie in ruime Vlaamse bedrijfssegmenten. De activiteiten van competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn in de eerste plaats gericht op collectief onderzoek en/of de verspreiding van kennis. Ze passen in het algemene concept van 'open innovatie', dat afstapt van de idee dat alle kennis of onderzoeksactiviteiten in het kader van innovatie in een bedrijf in eigen 'bezit' moeten zijn.

Als kennisinstelling is de Hogeschool Gent sinds 2006 lid van een aantal competentiepolen (Flanders' DRIVE, Flanders' FOOD en Food2Know) en werkt ze samen met het Strategisch Onderzoekscentrum IBBT (Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie). Sinds 2008 is de Hogeschool Gent lid van de competentiepool Flanders InShape. Het lidmaatschap van de Hogeschool Gent is belangrijk in het kader van

partnerschappen in onderzoeksprojecten, maar zeker ook om de band met het werkveld te verhogen, zowel in het kader van onderwijs als onderzoek.

3.1.2 Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 à 2 jaar) en op middellange termijn (4 à 5 jaar)

In 2008 werd binnen de Hogeschool Gent een strategisch plan goedgekeurd voor de periode van 2008-2013. Ook wat betreft onderzoek werden hier enkele keuzes gemaakt.

De Hogeschool Gent verhoogt de expertise binnen haar vakgroepen en de kwaliteit van haar onderzoek. Ze stelt de omkaderende structuren op punt en ontsluit de aanwezige expertise. Ze stimuleert en ondersteunt het verwerven van externe financiële middelen voor onderzoek. Ze besteedt hierbij, in interactie met de Universiteit Gent, verhoogde aandacht aan het uitbouwen van onderzoeklijnen en onderzoeksgroepen met voldoende kritische massa. Ze verhoogt haar internationale aantrekkingskracht en die van haar onderzoekers.

De Hogeschool Gent werkt intensief aan de academisering van haar academisch gerichte opleidingen en beoogt de probleemloze accreditatie ervan. Hiertoe stimuleert ze expliciet de interactie van haar academische opleidingen met de verwante disciplines aan de Universiteit Gent. De Hogeschool Gent onderneemt specifieke acties om de zichtbaarheid van de onderzoeksresultaten in de internationale literatuur te verhogen. Ze bewaakt en ondersteunt specifiek het eigen karakter van het onderzoek in de kunsten en de output ervan.

De Hogeschool Gent benadrukt de meerwaarde van toegepast onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen en ze wil initiatieven blijven nemen die het uitbouwen van een aantal onderzoeklijnen binnen deze opleidingen stimuleert.

Met haar toepassingsgerichte onderzoek wil de Hogeschool Gent een voortrekkersrol op zich nemen wat de samenwerking met de sociale, economische en culturele omgeving betreft. De hogeschool stimuleert en bewaakt de terugkoppeling van het onderzoek naar het onderwijs. Ze wil creatieve afgestudeerden afleveren die bijdragen tot innovatie.

De Hogeschool Gent streeft naar de valorisatie van haar onderzoeksresultaten en haar expertise. Via contractonderzoek, vorming op maat en commerciële toepassingen zorgt ze voor de verspreiding van eigen onderzoeksresultaten en van actuele kennis naar de regionale omgeving.

De Hogeschool Gent benut de grote diversiteit in expertise om vraagstellingen waar relevant disciplineoverschrijdend te benaderen.

Tegen 2013 wil de Hogeschool Gent het vanzelfsprekende aanspreekpunt voor toegepast onderzoek zijn en de ideale innovatiepartner voor KMO's, non-profitorganisaties en overheden. Op die manier draagt de Hogeschool Gent binnen een open kenniseconomie bij tot de welvaart en het welzijn van de regio.

Om deze strategische visie te realiseren werden ondertussen twee belangrijke operationele doelstellingen geformuleerd:

- ▶ Tegen 2013 is het overgrote deel van de docenten en lectoren betrokken bij intern of extern gefinancierde onderzoeks- of dienstverleningsprojecten.
- ▶ Tegen 2013 zijn er voldoende duidelijk afgebakende kenniscentra met internationale visibiliteit (speerpuntbeleid).

Om deze doelstellingen te realiseren, werden onderstaande nieuwe concrete projecten geformuleerd, die naast de algemene werking en aandachtspunten vanaf 2009 concreet zullen worden uitgewerkt:

- ▶ Er wordt een geïntegreerd onderzoeksinformatiesysteem geïmplementeerd. De implementatie van dit systeem zal afgerond zijn medio 2010, een volledig operationeel systeem en accurate ontsluiting van alle expertise via een onderzoeksportaal is gepland voor oktober 2010.
- ▶ Er worden een tiental kenniscentra uitgebouwd binnen de Hogeschool Gent als clustering voor het onderzoek, waarbij departement- en disciplineoverkoepelend gewerkt kan worden en de samenwerking tussen academische en professioneel gerichte opleidingen versterkt kan worden. Deze kenniscentra vormen een antwoord op de noodzaak aan een speerpuntbeleid inzake onderzoek binnen de Hogeschool Gent, en zullen ook de interne en externe (onder andere internationale) visibiliteit en draagkracht van deze onderzoeksnetwerken versterken. Zoals hoger vermeld zal deze operationele doelstelling vertraagd worden uitgevoerd. In 2010 wordt gestart met één proefproject, het kenniscentrum Mode, Textiel en Vormgeving.
- ▶ De instap van potentiële maar onervaren personeelsleden in het onderzoek zal worden gefaciliteerd door middel van intensieve vormingstrajecten 'van idee naar uitgewerkt projectvoorstel'. De start van de eerste reeks van vormingstraject wordt gepland voor begin academiejaar 2010-2011.

3.2 KWALITEITSZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR

Binnen de Hogeschool Gent wordt bijzondere aandacht besteed aan de nodige ondersteuning om kwaliteitsvol onderzoek te garanderen:

- ▶ Zowel voor de toekenning van de middelen van het Onderzoeksfonds als voor het PWO bestaat er een reglement voor de besteding van de middelen en wordt er gewerkt met oproepen en open competitie.
- ▶ Projectvoorstellen worden beoordeeld door interne en externe experts binnen de werkgroepen van de Onderzoeksraad.
- ▶ Voor elk onderzoeksinitiatief binnen het Onderzoeksfonds en voor het PWO worden bij de oproep duidelijke criteria voor evaluatie gegeven die in overeenstemming zijn met de finaliteit van het onderzoeksinstrument.
- ▶ Zowel voor de indiening als de rapportering van projecten worden sjablonen en handleidingen beschikbaar gesteld.
- ▶ De Onderzoeksraad volgt het onderzoeksproces op door jaarlijkse voortgangsrapporten voor de PWO-projecten. Onderzoeksassistenten en OP-leden die 50 % werden vrijgesteld, worden met het oog op het behalen van een doctoraat tweejaarlijks geëvalueerd.
- ▶ In samenwerking met de andere partnerinstellingen binnen de AUGent werd een zelfevaluatie-instrument integrale kwaliteitszorg voor onderzoek ontwikkeld, dat gebruikt wordt binnen de associatieonderzoeksgroepen.

In het kader van de professionalisering van haar onderzoekers richtte de Hogeschool Gent in 2009 een aantal praktische workshops voor onderzoeksvaardigheden in. Er werd een intensieve workshop voor het softwarepakket NVIVO 8, een dataverwerkingsprogramma waarmee diverse soorten kwalitatieve data op een vlotte en coherente manier verwerkt kunnen worden, ingericht. Er was ook een navormingssessie rond publiceren van wetenschappelijke artikels.

Naast de specifieke opleiding die de Hogeschool Gent aan onderzoekers aanbiedt, wordt samen met de associatiepartners een navormingscyclus voor onderzoekers

aangeboden. Deze wordt ingericht per academiejaar en bestaat uit een tiental sessies. In het voorjaar van 2009 werd de navormingscyclus van 2008 verder gezet. Er werden sessies ingericht rond statistische dataverwerking en het gebruik van het statistische softwarepakketten SPSS en SAS. Vervolgens kwamen onderwerpen als mentorschap en projectmanagement in het kader van 'praktische tools bij projectmanagement' aan bod. Bij de start van het academiejaar 2009-10 werden een reeks nieuwe cursussen aangeboden. Er was een informatieve sessie getiteld 'Een onderzoeksproject: goed begonnen is half gewonnen' en een intensieve workshop rond 'Snellezen'. In 2010 wordt de navormingscyclus voortgezet met de modules 'Academische communicatie' - met de intensieve cursussen 'Opmaak van academische posters' en 'Overtuigend presenteren' - en 'Kwalitatief onderzoek'.

3.3 FINANCIERINGSBRONNEN

In dit onderdeel worden de belangrijkste financieringsbronnen van het onderzoek aan de Hogeschool Gent beschreven. Dit overzicht beschrijft niet het hele onderzoeksgebeuren aangezien, eigen aan de aard van toegepast onderzoek, een substantieel volume aan onderzoek gebeurt in opdracht of in samenwerking met derden. Meer informatie over dit contractonderzoek is te vinden in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag.

Een overzicht van de 132 publiek gefinancierde onderzoeksprojecten die liepen in 2009 (inclusief de 50 intern door het Onderzoeksfonds of PWO-programma gefinancierde projecten vanwege de oorsprong van de middelen), is als bijlage 3.4 opgenomen. In dit overzicht worden ook de IWETO-code(s), betrokken departement(en) en de financieringsbron vermeld. Ook de onderzoeksprojecten die lopen in het kader van de IWT KMO-innovatiestudies en enkele projecten gefinancierd door privéorganisaties en non-profitorganisaties werden in bijlage 3.4 opgenomen, wat het totaal op 154 projecten brengt.

Naast deze 154 onderzoeksprojecten liepen er in 2009 ook nog 137 doctoraatsprojecten waarvan er vier werden verdedigd in 2009 (zie bijlagen 3.6 en 3.7) en 40 projecten van doctor-assistenten (zie bijlage 3.5).

3.3.1 Interne financieringsbronnen

3.3.1.1 *Academiseringsmiddelen en onderzoeksfonds*

In 2009 bedroegen de academiseringsmiddelen door de Vlaamse overheid toegekend aan de Hogeschool Gent 5.128.900 euro. Deze middelen werden centraal ondergebracht in het Onderzoeksfonds (zie 3.1.1.1).

3.3.1.2 *PWO-middelen*

Het decreet met betrekking tot de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voorziet voor de hogescholen in een opdracht van projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Om specifiek in het hoger professioneel onderwijs aan deze opdracht te voldoen, stelt de Vlaamse Overheid subsidies ter beschikking aan de hogescholen waarmee projecten, die een versterking van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek inhouden, gefinancierd kunnen worden. De PWO-middelen die de Hogeschool Gent ontvangt, worden in twee delen gesplitst: de structurele enveloppe en een projectmatige enveloppe. In 2009 bedroeg de totale enveloppe PWO-middelen door de Vlaamse Overheid toegekend aan de Hogeschool Gent 1.021.502 euro.

Structurele PWO-middelen

De eerste enveloppe met structurele gelden wordt in de Hogeschool Gent besteed aan de aanstelling en de werking van vijf PWO-adviseurs. De adviseurs staan onder andere in voor de ondersteuning van een aantal 'professionele bachelordepartementen' om daarin verder te bouwen aan een structureel kader waarbinnen het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in de professionele bacheloropleidingen verder verstevigd en verzekerd kan worden. Deze ondersteuning kan ook onder de vorm van de regelmatige fysieke aanwezigheid van de adviseur op het departement. De PWO-adviseurs begeleiden de onderzoekers bij het indienen en uitvoeren van onderzoeksprojecten die voornamelijk gefinancierd worden met de tweede subsidie-enveloppe van de Vlaamse overheid. De PWO-adviseurs stimuleren en begeleiden de professionele bacheloropleidingen daarnaast ook bij het zoeken naar extra financiering voor onderzoek en helpen de aansluiting met netwerken van actoren uit de socio-economische en culturele omgeving verder uit te bouwen. Elk met hun specifieke expertise ondersteunen de adviseurs ook de werking van de directie Onderzoek.

PWO-projectmiddelen

Eind 2008 werd door het hogeschoolbestuur beslist om de enveloppe van PWO-projectmiddelen van 2009 te vermeerderen met de nog niet besteedde PWO-middelen die toegekend werden aan de Hogeschool Gent in de periode 2003-2007. Hiervoor werden eind 2008 vijftien projecten ingediend die ten vroegste op 1 februari 2009 van start konden gaan. Op 20 februari 2009 werden van deze onderzoeksvoorstellen uiteindelijk tien projecten gefinancierd voor een totaalbedrag van 2.463.120 euro.

Daarnaast werd in 2009 nog een oproep gelanceerd voor het indienen van twee- tot driejarig PWO-basisprojecten en eenjarige PWO-vervolgprojecten. De financiering van deze beide projecttypes werd voorzien in een nieuw PWO-reglement (zie ook 3.1.1.1 en bijlage 3.2). Voor deze oproep was een bedrag van 755.000 euro beschikbaar. Op 15 september 2009 werden veertien projectvoorstellen ingediend (dertien PWO-basisprojecten en een PWO-vervolgproject). Drie PWO-basisprojecten werden goedgekeurd voor financiering voor een totaalbudget van 755.000 euro. Deze goedgekeurde projecten kunnen ten vroegste vanaf 1 januari 2010 van start gaan.

Samen met de hierboven vermelde goedgekeurde PWO-projecten waren er in 2009 22 lopende PWO-projecten. Vijf hiervan werden afgerond in de loop van 2009. Een overzicht van deze projecten is terug te vinden in bijlage 3.4.

3.3.2 Projecten op Vlaams niveau

3.3.2.1 *Middelen van het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen)*

Naast de ondersteuning via contractonderzoek die de Hogeschool Gent heeft verricht bij diverse KMO-innovatiestudies van bedrijven gefinancierd door het IWT (zie ook hoofdstuk 5), is de hogeschool ook zelf partner in 25 projecten binnen de verschillende financieringskanalen van het IWT.

Het TETRA-Fonds, voornamelijk gericht op de Vlaamse hogescholen, subsidieert onderzoek naar alle technologieën en toepassingen, op voorwaarde dat ze industrieel toepasbaar zijn en leiden tot product- of procesverbeteringen. In 2009 werden er veertien TETRA-projecten uitgevoerd aan de Hogeschool Gent, waarbij er een project specifiek gericht was op de valorisatie van een afgelopen TETRA-project. De Hogeschool Gent is verder ook promotor van een onderzoeksproject binnen het program-

ma Landbouwkundig Onderzoek en participeerde in 2009 in twee SBO-projecten en een TBM-project.

Het VIS-Programma of de Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden stimuleren innovatieactiviteiten in het Vlaamse bedrijfsleven met financiële steun van de Vlaamse overheid. Het IWT selecteert in dit kader projecten die door netwerken van bedrijven worden ingediend. De Hogeschool Gent participeerde in 2009 aan diverse VIS-projecten waaronder twee Thematische Innovatiestimuleringsprojecten (VIS-TIS), twee Technologische Dienstverleningsprojecten (VIS-TD) en twee Collectieve Onderzoeksprojecten (VIS-CO).

3.3.2.2 *Overige projecten op Vlaams niveau*

Binnen het programma 'Steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek' van de Vlaamse regering participeerde de Hogeschool Gent gedurende 2009 in drie steunpunten, die in 2007 werden opgestart:

- ▶ Bestuurlijke organisatie;
- ▶ Fiscaliteit en begroting (hiervoor is de Hogeschool Gent coördinator van het steunpunt);
- ▶ Ruimte en wonen.

Verder participeerde de Hogeschool Gent in 2009 aan vier projecten via Flanders' Food (zie ook 3.1.1.5). Daarnaast voeren onderzoekers op ad-hocbasis (en soms binnen het kader van een overheidsopdracht) diverse onderzoeksprojecten uit in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap. In 2009 startte ook een onderzoeksproject in het kader van ontwikkelingssamenwerking gefinancierd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR)-UOS.

3.3.3 Projecten op federaal niveau

In 2009 participeerde de Hogeschool Gent in vier projecten gefinancierd door de federale overheid. Drie van deze projecten situeren zich in het domein bestuur en beleid, één in het domein toegepaste taalkunde.

3.3.4 Projecten op EU-niveau

De Hogeschool Gent participeerde in 2009 in achttien projecten op EU-niveau. Binnen het STEVIN-programma van de Nederlandse Taalunie werden in 2009 drie onderzoeksprojecten uitgevoerd in het gebied van toegepaste taalkunde.

De Hogeschool Gent was in 2009 verder ook betrokken als partner in meerdere projecten binnen de verschillende steunprogramma's van de Europese Commissie. Er liepen drie projecten binnen het zesde kaderprogramma in het domein van de voedingsindustrie en de textieltechnologie (twee projecten) en drie projecten binnen het zevende kaderprogramma in het domein van productietechnologie, duurzaam beheer van industriële textielwasserijen en in het domein van textieltechnologie.

Verder waren er twee onderzoeksprojecten in het programma MNT-era.net, een in het Interreg-programma, een in het programma EUREKA en twee lopende EFRO-projecten. De Hogeschool Gent nam deel aan een project zowel binnen het 'Drug Prevention and Information Programme' als binnen het 'Second Programme of Community Action in the Field of Health' van de Europese Commissie. In 2009 participeerde Hogeschool Gent ook in een ESF-project rond genderneutraal kiezen in kleuteronderwijs en lager onderwijs.

3.3.5 Overzicht inkomsten onderzoeksprojecten

Onderstaande tabel geeft een overzicht per departement van de totale inkomsten (bedragen in euro, exclusief overhead van 10 %) uit extern gefinancierde onderzoeksprojecten, zowel nationale als internationale onderzoeksprojecten. De totale inkomsten van onderzoeksprojecten in 2009 bedroegen 2.695.725 euro (in 2008 was dit 2.294.408 euro, in 2007 was dit 2.075.670 euro en in 2006 was dit 2.603.730 euro). In 2009 bedroegen de inkomsten uit internationale onderzoeksprojecten 437.488 euro. Dit is een enorme stijging ten opzichte van de twee vorige jaren (in 2008 was dit 96.347 euro en in 2007 was dit 146.481 euro). Er zal ook in 2010 verder bijkomende aandacht en ondersteuning zijn voor het aantrekken van externe onderzoeksgelden, zowel voor de financiering van internationale als nationale onderzoeksprojecten.

Onderstaande cijfers bevatten niet de inkomsten uit contractonderzoek (in opdracht van derden, zowel uit het bedrijfsleven, overheid of non-profitorganisaties). Deze worden besproken in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag, hoewel ze gedeeltelijk wel terug te vinden zijn in het overzicht in bijlage 3.4.

Departementen	Nationale onderzoeksprojecten	Internationale onderzoeksprojecten	Totaal
KASK	70.000	-	70.000
BINF	-	32.684	32.684
HABE	602.888	175.558	778.446
VETO	62.022	56.411	118.433
BIOT	597.333	5.529	602.862
INWE	920.242	139.038	1.059.280
TECH	3.863	-	3.863
LERA	1.890	-	1.890
SOAG	-	28.267	28.267
Totaal	2.258.237	437.488	2.695.725

Exclusief overhead 10% voor centrale beheers- en algemene exploitatiekosten

3.3.6 Inkomsten door de vermindering van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers

Instellingen voor hoger onderwijs genieten sinds 2003 een vermindering op de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. De middelen die hierdoor gerecupereerd worden, dienen ingezet te worden in nieuwe onderzoeksactiviteiten. Voor de Hogeschool Gent betekent dit een belangrijke bron voor onderzoeksfinanciering. In 2009 werd 2.378.611 euro aan defiscaliseringsmiddelen gegenereerd (in 2008 was dit 1.535.480 euro en in 2007 was dit 1.174.548 euro). Hiervan werd 1.789.197 euro gegenereerd door statutair personeel en 589.415 euro door contractueel personeel.

De volgende tabel illustreert de spreiding over de categorieën van personeelsleden waarvoor deze vermindering van bedrijfsvoorheffing geldt.

	Statutairen VTE	Contractuelen VTE
Predocoraal	121,55	80,61
Postdoctoraal	39,78	3,64

Met de oprichting van het Onderzoeksfonds in 2005 besliste de Hogeschool Gent, de middelen die gerecupereerd worden uit de vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers, onder te brengen in het Onderzoeksfonds (zie 3.1.1.1). Op deze manier wordt gegarandeerd dat deze middelen ook effectief en kwaliteitsvol terug in het onderzoek aan de hogeschool worden geïnvesteerd.

3.3.7 Totale onderzoeksbudget voor 2009

In onderstaande tabel wordt een raming gegeven van het budget voor onderzoek aan de Hogeschool Gent in 2009 (bedragen in euro). Vergeleken met 2008 is er een stijging van 17 %. Deze stijging is te wijten aan een verhoogde toekenning van academiseringsmiddelen, aan een stijging van de inkomsten uit extern gefinancierde internationale onderzoeksprojecten en aan een stijging van de middelen door de vermindering van bijdrage in de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. Ook de inzet van de basisfinanciering voor het onderwijzend personeel dat in de opdracht meer ruimte krijgt om aan onderzoek te doen, is nog verhoogd in vergelijking met 2008. De loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering werd berekend naar rato van het percentage van hun opdracht dat die personeelsleden aan onderzoek doen en de functie waarin ze aangesteld zijn.

	2005	2006	2007	2008	2009
Academiseringsmiddelen*	1.913.871	2.301.408	4.019.306	4.406.169	5.128.900
PWO-middelen	905.878	1.087.050	1.087.130	1.147.450	1.021.502
Internationale projecten**	142.867	194.180	146.481	96.347	437.488
Nationale projecten	1.991.703	1.983.514	1.929.189	2.366.638	2.398.456
Inkomsten uit de defiscalisering voor onderzoekers	667.876	816.290	1.174.548	1.535.480	2.378.611
Raming loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering	1.320.300	1.782.000	2.567.968	3.444.853	3.876.550
Totale budget voor onderzoek	6.942.495	8.164.442	10.924.622	12.996.937	15.241.507

* *Inkomsten inclusief bijkomende academiseringsmiddelen departementen Onderwijs en EWI*

** *Vanaf 2007 worden alleen inkomsten van internationale onderzoeksprojecten gerapporteerd, voor 2005 en 2006 werden ook inkomsten van enkele internationale onderwijsprojecten gerekend*

3.4 PERSONEELSBESTAND

Onderstaande tabellen geven een overzicht van het onderzoekspotentieel (totaal voor het jaar 2009) aan de Hogeschool Gent. De tabel maakt een onderscheid tussen doctorandi en onderzoekers die bij projecten betrokken zijn. In 2009 hadden in totaal 487 personeelsleden een onderzoeksopdracht aan de Hogeschool Gent. De overeenkomstige onderzoeksactiviteit bedroeg in 2009 223,3 voltijdse equivalenten. De stijging van het aantal onderzoekers ten opzichte van de vorige jaren illustreert het toenemende belang van onderzoek aan de Hogeschool Gent. De stijging is onder andere het gevolg van een toegenomen besteding van de middelen in het Onderzoeksfonds en het PWO aan onderzoeksprojecten. Daarnaast zijn er ook meer onderzoekers tewerkgesteld op extern gefinancierde onderzoeksprojecten. Ten op-

zichte van 2008 is er ook een bijkomende stijging van de middelen uit de basisfinanciering voor de onderzoeksopdracht van het aanwezige onderwijzende personeel (zie 3.3.7).

Onderzoekspotentieel aan de Hogeschool Gent voor de periode 2005-2009
(uitgedrukt in aantal personeelsleden)

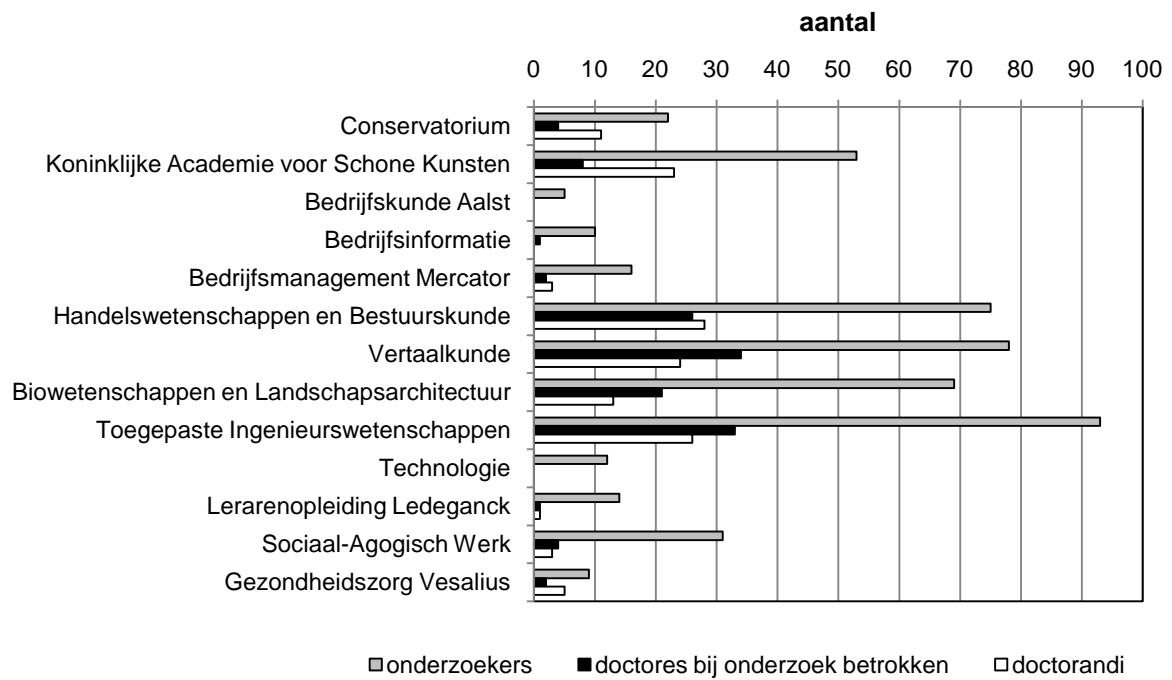
	2005	2006	2007	2008	2009
Doctorandi in de Hogeschool Gent	46	74	90	118	137
Onderzoekers betrokken bij projecten (inclusief doctores met onderzoeksopdracht, exclusief doctorandi)	198	199	203	244	314
Totaal aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht	244	270	341	414	487
Jaarlijks groeipercentage (%)		10,7	26,6	21,4	17,6

Onderzoekspotentieel aan de Hogeschool Gent voor de periode 2005-2009
(uitgedrukt in VTE onderzoeksactiviteit)

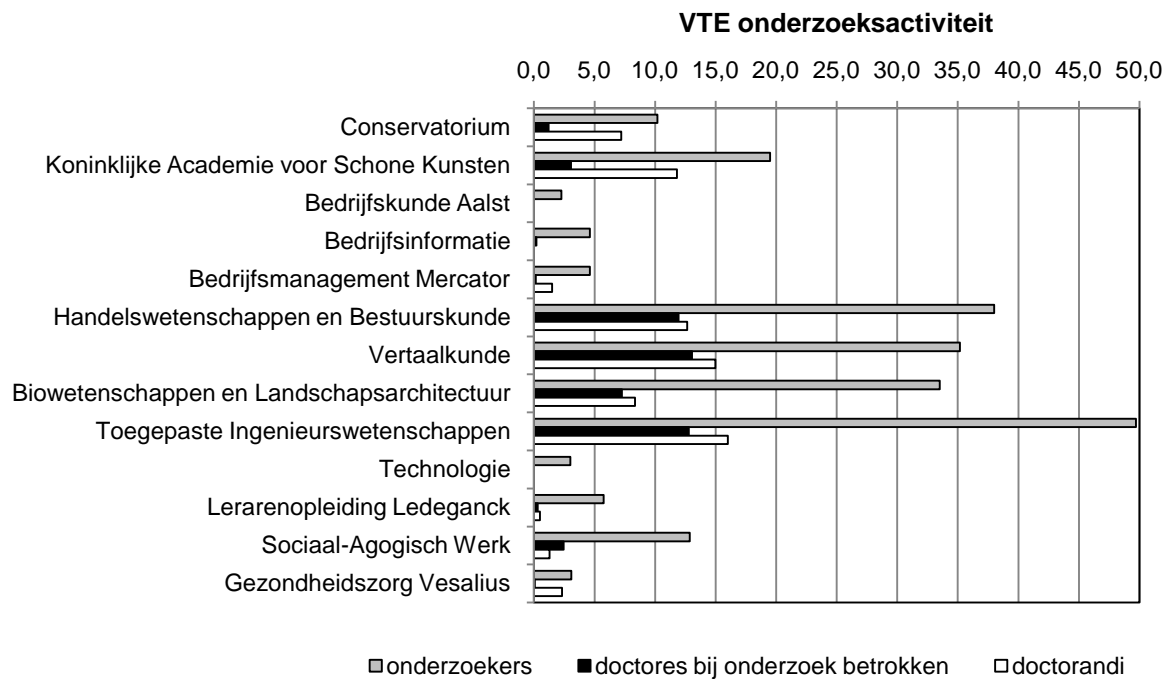
	2005	2006	2007	2008	2009
Doctorandi in de Hogeschool Gent	23,0	29,1	46,5	60,2	76,6
Onderzoekers betrokken bij projecten (inclusief doctores met onderzoeksopdracht, exclusief doctorandi)	75,5	71,1	73,0	78,9	138,3
Totaal aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht	98,5	102,9	135,6	163,1	223,3
Jaarlijks groeipercentage (%)		4,5	31,5	20,5	36,9

De twee volgende figuren visualiseren de verdeling van de personeelsleden met onderzoeksactiviteit over de verschillende departementen in de Hogeschool Gent. De figuren illustreren daarbij de spreiding van de personeelsleden over de verschillende onderzoeksgebieden. In elke figuur wordt per departement een beeld gegeven van het totale aantal onderzoekers, het aantal doctores betrokken bij onderzoek en het aantal doctorandi (zie ook verder) en dit zowel in aantal personeelsleden als in VTE-onderzoeksactiviteit.

Aantal onderzoekers in de Hogeschool Gent

Onderzoeksactiviteit in de Hogeschool Gent

Doctorandi

In de loop van 2009 telde de Hogeschool Gent 137 doctorandi. Hiervan behaalden vier personeelsleden het doctoraat op proefschrift. Vier andere doctorandi onderbraken voortijdig de doctorale onderzoekswerkzaamheden. Op het einde van 2009 waren dus nog 129 personeelsleden effectief aan het doctoreren. Een personeelslid van de Hogeschool Gent doctoreerde nadat hij het onderzoek aan een andere instelling had uitgevoerd.

Volgende tabel geeft een overzicht van de studiegebieden waarbinnen de doctorale onderzoekswerkzaamheden zich in 2009 situeerden. Bijlage 3.6 geeft een overzicht van de lopende doctoraatsprojecten en bijlage 3.7 geeft een overzicht van de personeelsleden van de Hogeschool Gent die het doctoraatsproefschrift beëindigden. In punt 3.5 wordt een overzicht gegeven van de wetenschappelijke classificatie van de doctoraatsprojecten.

Doctorandi in de verschillende studiegebieden in de periode 2003-2009
(uitgedrukt in aantal personeelsleden)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kunsten	4	6	6	17	25	29	34
Bedrijfskunde en -management	0	0	0	0	1	3	3
Handelswetenschappen en bestuurskunde	2	6	6	15	15	23	28
Vertaalkunde*	4	8	11	15	18	22	24
Biowetenschappen*	1	7	6	9	9	11	13
Toegepaste ingenieurswetenschappen*	4	16	16	14	18	23	26
Lerarenopleiding	0	0	0	0	0	1	1
Sociale wetenschappen	1	1	1	2	2	2	3
Gezondheidszorg	0	0	0	2	2	4	5
Totaal	16	44	46	74	90	118	137

* Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)

Opvolging academiseringsproces

Van het totale aantal onderzoekers van 487 zijn er in 2009 366 verbonden aan de academisch gerichte opleidingen van de Hogeschool Gent. In het kader van de opvolging van het academiseringsproces worden hieronder een aantal relevante indicatoren samengevat voor de departementen met te academiseren opleidingen. Een eerste tabel geeft een overzicht van het aantal doctors ten opzichte van het totale onderwijzend personeel en onderzoekspersoneel in de zes departementen en dit voor de voorbije vijf jaar. De tweede tabel geeft voor dezelfde periode het aandeel, uitgedrukt in % van het aantal doctors ten opzichte van het totale aantal personeelsleden. Voor alle departementen is het aantal doctors in het totale personeelsbestand (exclusief het louter administratieve personeel) voor 2009 gestegen. Ten opzichte van het totaal van het personeel is het aandeel doctors in de meeste departementen een weinig gestegen. Dit is onder andere door het aanstellen van meerdere doctor-assistenten ten laste van het Onderzoeksfonds.

Aantal doctors en totaal aantal personeelsleden* per departement
voor de periode 2005-2009

	Aantal doctors / aantal personeelsleden									
	2005		2006		2007		2008		2009	
Conservatorium	3	140	3	159	4	185	5	178	5	181
KASK**	2	144	4	170	5	210	7	228	8	237
Handelswetenschappen en bestuurskunde	23	84	26	109	29	112	33	126	40	131
Vertaalkunde***	26	76	28	99	29	129	33	124	37	140
Biowetenschappen**	17	48	22	65	19	55	22	64	28	68
Toegepaste ingenieurswetenschappen [§]	31	121	33	137	39	154	44	152	44	155

Aandeel doctors en totaal aantal personeelsleden* per departement
voor de periode 2005-2009

	Aandeel doctors t.o.v. totaal aantal personeelsleden (in %)				
	2005	2006	2007	2008	2009
Conservatorium	2,1	1,9	2,2	2,8	2,8
KASK**	1,4	2,4	2,4	3,1	3,3
Handelswetenschappen en bestuurskunde	27,4	23,9	25,9	26,2	30,5
Vertaalkunde [§]	34,2	28,3	22,5	25,8	26,4
Biowetenschappen	35,4	33,8	34,5	33,3	41,2
Toegepaste ingenieurswetenschappen [§]	25,6	24,1	25,3	28,8	28,4

* *Personeelsbestand exclusief administratief personeel*

** *Zonder personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen*

*** *Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)*

De volgende tabel geeft een overzicht van een andere belangrijke onderzoeksparameter binnen de departementen met academisch gerichte opleidingen, namelijk de onderzoeksactiviteit binnen de departementen. De onderzoeksopdracht van de personeelsleden binnen 2009 is verhoogd in de zes betreffende departementen.

Aantal onderzoeksactieve personeelsleden en de onderzoeksopdracht (in VTE) per departement voor de periode 2005-2009

	Personeel met onderzoeksopdracht				Totaal VTE onderzoek			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
Conservatorium	16	18	22	22	5,6	6,2	9,6	10,2
KASK*	17	22	35	45	5,4	12,1	12,6	17,9
Handelwetenschappen en bestuurskunde	40	50	70	75	18,9	22,0	27,4	38,0
Vertaalkunde**	39	48	62	78	10,5	17,2	28,9	35,2
Biowetenschappen*	40	39	48	53	20,5	21,0	21,1	28,8
Toegepaste ingenieurwetenschappen ^s	59	89	87	93	27,4	38,0	39,6	49,7

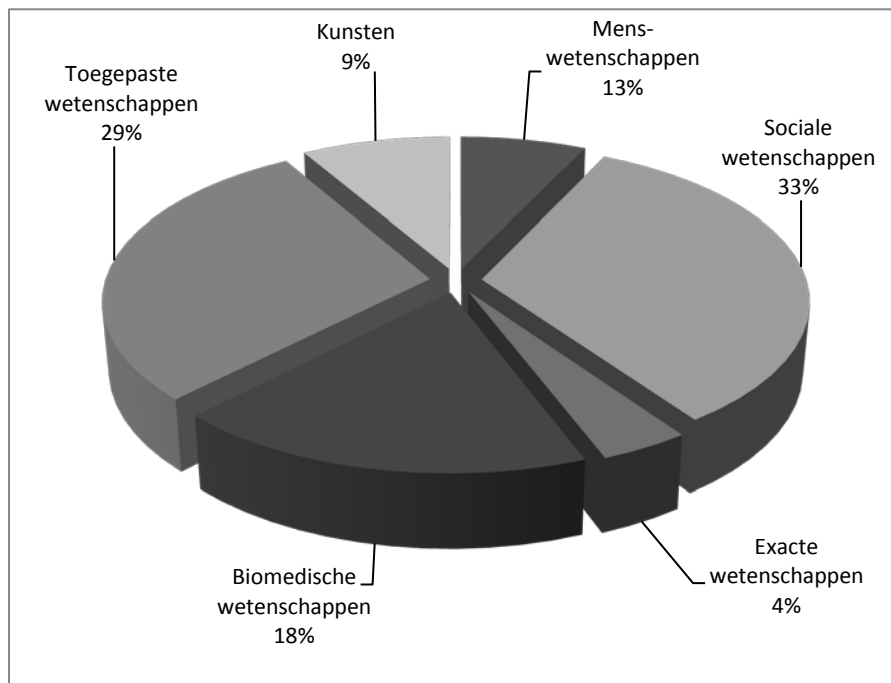
* Zonder personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen

** Inclusief doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel van de UGent)

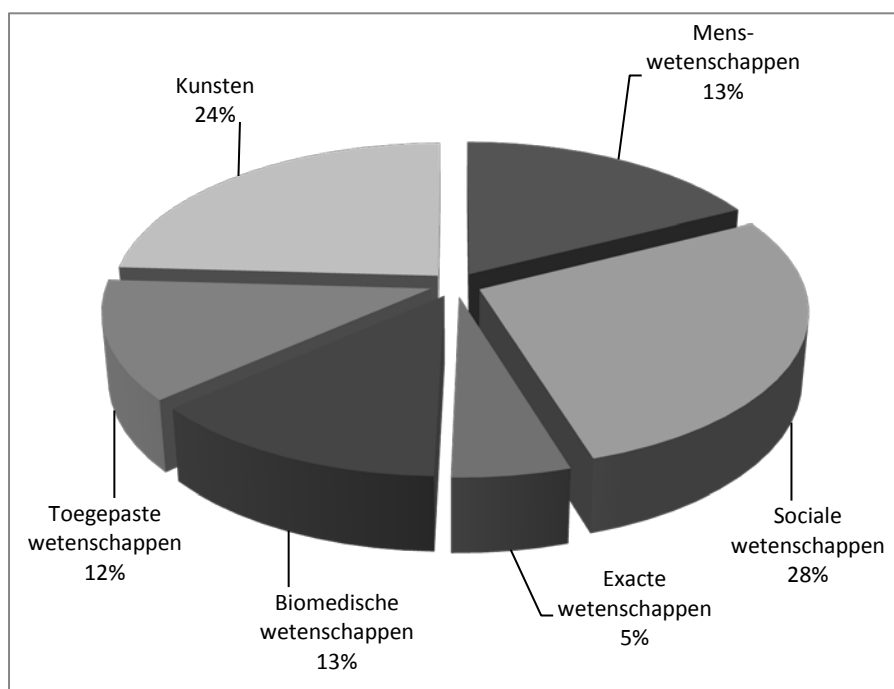
3.5 WETENSCHAPPELIJKE CLASSIFICATIE VAN DE ONDERZOEKSPROJECTEN

In bijlagen 3.4 en 3.6 wordt bij de lopende onderzoeks- en doctoraatsprojecten in 2009 de IWETO-code vermeld. Onderstaande figuren illustreren de verdeling van deze projecten over de verschillende disciplines.

Classificatie van de onderzoeksprojecten in 2009 volgens de IWETO-code:

Classificatie van de doctoraatsprojecten in 2009 volgens de IWETO-code:

3.6 **WETENSCHAPPELIJKE OUTPUT PER STUDIEGEBIED**

In bijgaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal publicaties en artistieke producties per studiegebied voor het jaar 2009. Hierbij wordt volgende onderverdeling gehanteerd:

A1-publicatie: Artikels opgenomen in één van de ISI Web of Science databanken 'Science Citation Index', 'Social Science Citation Index' of 'Arts and Humanities Citation Index' en beperkt tot publicaties van het type: article, review, letter, note, proceedings paper.

A2-publicatie: Artikel in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift met peer review, dat niet inbegrepen is in (A1)

A3-publicatie: Artikel in een nationaal tijdschrift met peer review, dat niet inbegrepen is in (A1) of (A2)

A4-publicatie: Artikel in een tijdschrift niet inbegrepen in (A1), (A2) of (A3)

B1-publicatie: Boek als auteur of co-auteur

B2-publicatie: Hoofdstuk in een boek als auteur of co-auteur

B3-publicatie: Boekeditor of co-editor

P1-publicatie: Proceedings opgenomen in één van de ISI Web of Science databanken 'Conference Proceedings Citation Index – Science' of 'Conference Proceedings Citation Index – Social Science and Humanities' en beperkt tot publicaties van het type: article, review, letter, note,

proceedings paper, met uitzondering van de publicaties die al onder de rubriek (A1) zijn opgenomen.

C1-publicatie: Artikels in proceedings van wetenschappelijke congressen, die niet inbegrepen zijn in (A1) of (A2) of (A3) of (P1) (volledige artikels met uitsluiting van abstracts)

C3-publicatie: Conference - meeting abstract

D1-internationale artistieke producties

D2-nationale artistieke producties

D3-lokale artistieke producties

Aantal publicaties per categorie en per studiegebied in 2009

Studiegebied	A1	A2	A3	A4	B1	B2	B3	P1	C1	C3	D1	D2	D3	
Biotechnologie	27	2	0	20	0	6	0	4	10	23	0	0	0	92
Gezondheidszorg	19	2	2	0	1	3	0	3	0	33	0	0	0	63
Handelswetenschappen en bestuurskunde*	12	16	16	42	14	30	12	0	32	4	0	0	0	178
Industriële wetenschappen**	36	10	5	8	3	14	6	6	55	27	0	0	0	170
Kunsten***	4	3	1	20	1	9	1	2	70	1	72	63	42	289
Sociale wetenschappen****	7	3	6	4	15	0	0	0	36	0	0	0	0	71
Vertaalkunde	6	22	20	7	5	26	7	1	16	1	2	0	0	113
Totaal	111	58	50	101	39	88	26	16	219	89	74	63	42	976

* incl. Bedrijfskunde, Bedrijfsmanagement en Bedrijfsinformatie

** incl. Technologie

*** incl. Conservatorium en KASK

**** incl. Lerarenopleiding Ledeganck

Totaal aantal publicaties per studiegebied in de periode 2004-2009

Studiegebied	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Biotechnologie	46	43	68	65	100	92
Gezondheidszorg	18	5	21	54	47	63
Handelswet./bestuurskunde	109	111	147	130	225	178
Industriële wetenschappen	30	19	67	80	76	170
Kunsten*					155	289
Sociale wetenschappen		5	16	31	30	71
Vertaalkunde	26	18	21	102	85	113
Totaal	229	201	340	462	718	976

* Voor de kunstendepartementen worden de artistieke producties vanaf 2008 ontsloten

Voor de stijgende lijn van het aantal A1- en A2-publicaties van de laatste vier jaar kan de stijgende belangrijkheid van het onderzoek en de internationale aanwezigheid ervan illustreren (zie onderstaande tabel).

Studiegebied	2005		2006		2007		2008		2009	
	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2
Biotechnologie	1	3	5		17	2	18		27	2
Gezondheidszorg			7	2	22	5	13	2	19	2
Handelwet./bestuurskunde	2	3	10	5	9	7	26	25	12	16
Industriële wetenschappen	3	2	1		10	3	29	2	36	10
Kunsten*							1	2	4	3
Sociale wetenschappen	2		2		4	1	5		7	3
Vertaalkunde	1	2	1		6	12	4	20	6	22
Totaal	9	10	26	7	68	30	96	51	111	58

* Voor de kunstdepartementen worden de artistieke producties vanaf 2008 ontsloten

3.7 **FEDERALE WETENSCHAPPELIJKE SAMENWERKING**

Zie 3.3.3.

3.8 **INTERNATIONALISERING**

Via de participatie aan onderzoeksprojecten die gefinancierd worden door de Europese kaderprogramma's kon de Hogeschool Gent in 2009 de internationalisering van het onderzoek voortzetten (zie ook punt 3.3.4). De toenemende deelname van de Hogeschool Gent in internationale projecten verhoogt de internationale mobiliteit van de onderzoekers van de hogeschool. De stijgende participatie vertaalt zich ook in een toename van inkomsten uit internationale onderzoeksprojecten. Naast onderzoeksprojecten is er ook internationale onderzoekssamenwerking via contractonderzoek. Onderzoeksresultaten werden ook in 2009 steeds meer gepubliceerd in internationale tijdschriften en bekendgemaakt op internationale symposia.

Voor verdere informatie, zie ook hoofdstuk 2 van dit jaarverslag (paragraaf 2.6).

3.9 **WETENSCHAPSCOMMUNICATIE**

De acties van de expertisecel Wetenschapscommunicatie in 2009 werden gestuurd vanuit het Werkplan Wetenschapscommunicatie AUGent 2009 dat globaal past binnen de 'Kaderovereenkomst 2008-2011 betreffende de ondersteuning van de activiteiten van de expertisecellen wetenschapscommunicatie binnen de associaties van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het actieplan Wetenschapscommunicatie'. In het werkjaar 2009 werd gefocust op het voortzetten en/of herhalen van goedlopende projecten en acties, het verder bestendigen en uitbreiden van lopende samenwerkingsverbanden tussen associaties en het verkennen van nieuwe *formats* voor wetenschapscommunicatie.

Naast het beleidswerk omvatten de concrete acties gericht op het grote publiek de coördinatie en bemanning van de vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent op de ACCENTA-jaarbeurs in september. Hier informeerde de AUGent de bezoekers over onderzoek rond '(Tele)Communicatie'. Ook de deelname van de Hogeschool Gent aan de Europese Nacht van de Onderzoeker werd door de expertisecel gecoördineerd. Er werden zeven wetenschapscafés georganiseerd in Gent: 3 februari: Kwantumfysica. God dobbelt wel; 3 maart: Jongens en Wetenschap ... en meisjes?; 31 maart: Biobrandstoffen. De beste oplossing?; 5 mei: Evolutietheorie. Hoe ver staan we?; 20 oktober: Psychologie en maatschappij. Waar eindigt normaal gedrag?; 17 november: Wetenschap en media. GMO's en andere controversen.; 15 december:

Relativiteitstheorie. $E = mc^2$ en zo ... In Kortrijk vonden 3 wetenschapscafés plaats: 8 mei: Forensisch onderzoek. De perfecte misdaad ... bestaat niet?; 22 oktober: Eeuwig Jong. Lang zullen we leven?; 19 november: Zwarte gaten. Waarom vallen we er niet in?

De acties gericht op jongeren pasten onder andere binnen de projecten 'Wetenschapsinformatie' (ingediend bij het departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Overheid): 'EHBO2', 'I love IT' en 'Etenschappen'. Voor de nieuwe oproep was de Hogeschool Gent betrokken partner bij vier projectvoorstellen. Eén hiervan werd gehonoreerd en werd eind 2009 nog opgestart.

Voor het onderwijsveld werd in samenwerking met het departement Lerarenopleiding Ledeganck een navormingscyclus 'Techniek in het Basisonderwijs' ingericht en samen met het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen een schakelinterfaace ontwikkeld voor leerkrachten technologische opvoeding.

De interactie tussen individuele lectoren en docenten van de Hogeschool Gent en leerlingen uit het secundair onderwijs in het kader van het vak Onderzoekskompetenties werd verder gezet. Leerlingen uit het laatste jaar secundair onderwijs, pool Wetenschappen, krijgen bij het bedenken en/of uitvoeren van hun proeven begeleiding van experts uit het gebied en maken op deze manier op een zeer laagdrempelige manier kennis met de hogeschool, onderzoek en wetenschappers. Ook werd er een groot aanbod van workshops en lezingen rond wetenschappen en technologie uitgewerkt voor het secundair onderwijs.

Naar aanleiding van internationale vrouwendag op 8 maart werden de vrouwen in de typisch mannelijke opleidingen getrakteerd op een receptie, verwenpakket en gratis kappersbeurt op het 'meisjesverwenmoment'. De actie kon op heel wat belangstelling van de pers rekenen. Het tekort aan vrouwelijke studenten in harde wetenschappelijke en technologische opleidingen werd zo op een positieve manier onder de aandacht gebracht van het grote publiek.

Naar het werkveld toe (en ook ruimer) werd de onderzoeksexpertise van de Hogeschool Gent voorgesteld op de Innovatiemarkt (17 maart) en tijdens het Gent BC Business Café (12 november). Tijdens dit business café werd de verwevenheid tussen creativiteit en technologie voorgesteld in een unieke show, samengesteld door de studenten multimediale vormgeving van het departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van de Hogeschool Gent.

Ten slotte coördineerde de expertisecel Wetenschapscommunicatie het partnership van de Hogeschool Gent in de projecten 'Robocup Jr. Vlaanderen' en 'ikhebeen-vraag.be'.

Bijlagen:

- 3.1 Samenstelling Onderzoeksraad Hogeschool Gent
- 3.2 PWO-reglement Hogeschool Gent
- 3.3 Reglement betreffende het opstellen, afsluiten en uitvoeren van overeenkomsten in het kader van onderwijs, onderzoek, dienstverlening en valorisatie, betreffende de valorisatie van onderzoeksresultaten en betreffende de deelname in rechtspersonen
- 3.4 Overzicht van de lopende onderzoeksprojecten in 2009
- 3.5 Overzicht van het lopende onderzoek van doctor-assistenten in 2009
- 3.6 Overzicht van de lopende doctoraatsprojecten in 2009
- 3.7 Overzicht van de behaalde doctoraten in 2009

HOOFDSTUK 4: PERSONEEL

4.1	PERSONEELSBESTAND	75
4.1.1	PERSONEELSBESTAND VAN 1 JANUARI TOT EN MET 31 DECEMBER 2009	75
4.1.2	VOLTIJDS/DEELTIJDS	75
4.1.3	MAN/VROUW	75
4.1.4	LEEFTIJDSTRUCTUUR	75
4.2	PERSONEELSVERLOOP	76
4.2.1	VACATURES	76
4.2.2	VERLOFSTELSELS	76
4.2.3	ZIEKTE	77
4.2.4	UIT DIENST	78
4.3	PERSONEELSBELEID EN DE EFFECTEN ERVAN	78
4.3.1	DEELNAME IN DE CBVA JOBPUNT VLAANDEREN	78
4.3.2	FUNCTIECLASSIFICATIE EN LOOPBAANMODEL VOOR HET ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL	78
4.3.3	VOLEINDIGEN VAN HET ACADEMIEJAAR WAARIN DE PENSIOENGERECHTIGDE LEEFTIJD BEREIKT WORDT	79
4.3.4	EEN STATUUT VOOR ONBEZOLDIGDE MEDEWERKERS	79
4.3.5	TIJDELIJKE PRAKTIJKASSISTENTEN MET EEN LANGE STAAT VAN DIENST	79
4.3.6	VORMING, TRAINING EN OPLEIDING	80
4.3.7	BENOEMINGEN ONDERWIJZEND PERSONEEL	81
4.3.8	BENOEMINGEN ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL	81
4.3.9	BEVORDERINGEN	81
4.3.10	VERGOEDINGEN EN PREMIES	81
4.3.11	EVALUATIES	83
4.3.12	PERSONEEL BEZOLDIGD OP ACADEMISERINGSMIDDELEN	83
4.3.13	PERSONEEL BEZOLDIGD OP MIDDELEN VOOR PROJECTMATIG WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK (PWO)	84
4.3.14	SAMENWERKING MET ANDERE INSTELLINGEN VAN HET HOGER ONDERWIJS	84
4.3.15	STEUNPUNT PERSONEELSZORG	84
4.4	ONDERHANDELINGEN HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITE	84
4.5	RATIOANALYSE OVER DE LAATSTE DRIE BOEKJAREN	84
4.6	PERSONEELSKOSTEN	85
4.7	TERMINOLOGIE	85

4.1 PERSONEELSBESTAND

4.1.1 Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2009

In 2009 waren in totaal 2.506 personeelsleden verbonden aan de Hogeschool Gent. In 2009 werden gemiddeld 2.092 personeelsleden tewerkgesteld. De tewerkstelling piekte in de maand november (max. 2.202), en was het laagst in juli (min.1.941).

Totaal personeelsleden in 2009 verbonden aan de Hogeschool Gent

Categorie	Aantal
Onderwijzend personeel (OP)	1.685
Administratief en technisch personeel (ATP)	349
Contractuele bedienden (CBED)	446
Meesters-, vak- en dienstpersoneel (MVD)	15
Opvoedend hulppersoneel (OHP)	11
Totaal	2.506

4.1.2 Voltijds/deeltijds

In 2009 vervulden 892 personeelsleden (35,6 %) een deeltijdse opdracht, hetzij gedurende een bepaalde periode, hetzij gedurende het hele jaar. In vergelijking met 2008 betekent dit een verhoging met 1 %. Het percentage deeltijdse opdrachten is het hoogst bij het onderwijzend personeel (44 %).

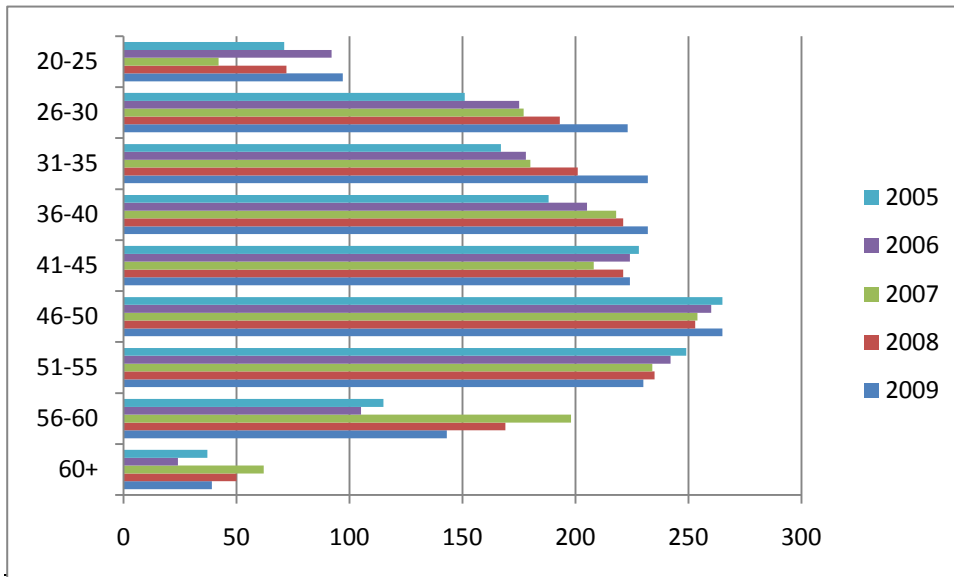
4.1.3 Man/vrouw

In 2009 stelde de Hogeschool Gent 52,43 % vrouwen en 47,57 % mannen tewerk. De verhouding mannelijke en vrouwelijke personeelsleden bleef daarmee in vergelijking met 2007 en 2008 nagenoeg gelijk.

4.1.4 Leeftijdsstructuur

In 2009 was 35 % van alle personeelsleden ouder dan 45 jaar. Ten opzichte van 2008 betekent dit een daling met 4 %. Het percentage onderwijzend personeel ouder dan 45 daalde ten opzichte van 2008 met 3,6 % en ten opzichte van 2007 met 7,37 %.

Leeftijdsstructuur personeelsbestand 2005-2009

In de categorie administratief personeel daalde het percentage ouder dan 45 jaar met 2,78 % naar 24,67 %. De gemiddelde leeftijd is het laagst bij de contractuele bedienden: in die categorie is ongeveer 66 % jonger dan 40 jaar.

4.2 PERSONEELSVEROLOOP

4.2.1 Vacatures

In 2009 schreef de Hogeschool Gent in totaal 211 vacatures uit voor een totaal van 147,6 VTE. Dit is een stijging van 22 vacatures ten opzichte van vorig jaar. Er werden 50 vacatures intern vacant verklaard, 161 werden extern vacant verklaard. In 2009 zijn 24 contractuele vacatures gepubliceerd, waarvan 8 deeltijds.

Vacatures in VTE volgens categorie

Categorie	VTE
Onderwijzend personeel	126
Administratief personeel	61
Contractuele bedienden	24
Totaal	211

4.2.2 Verlofstelsels

In 2009 werden volgende verlofstelsels opgenomen:

Aantal verlofstelsels

Verlofstelsels	Aantal
Loopbaanonderbreking (voltijds of deeltijds)	122
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden of ziekte of gebrekkigheid (voltijds of deeltijds)	140
Verlof verminderde prestaties (voltijds of deeltijds)	46
Bevallingsverlof of adoptieverlof	63
Totaal	371

In vergelijking met 2008 blijven het aantal opgenomen verlofstelsels min of meer gelijk. Alleen wat de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden betreft, zien we een duidelijk merkbare daling, 140 tegenover 157 het vorige jaar.

4.2.3 Ziekte

In 2009 werden per personeelslid gemiddeld 7,28 kalenderdagen afwezigheid genoteerd, een daling van een gemiddelde per ziek persoon van 1,03 dagen ten opzichte van 2008.

Personeelsleden minstens één dag ziek per categorie

Categorie	Totaal bestand	Minstens 1 dag ziek	Gemiddelde per ziek persoon	% minstens 1 dag ziek
Onderwijzend personeel	1684	662	6,15	39 %
Administratief en technisch personeel	355	234	8,24	66 %
Contractuele bedienden	451	297	9,72	66 %
Meesters-, vak- en dienstpersoneel	15	13	33,53	87 %
Opvoedend hulppersoneel	10	8	14,00	80 %
Totaal	2.515	1.214	7,28	48 %

Ten opzichte van 2008 is er een duidelijke stijging wat betreft het aantal personeelsleden dat minstens 1 dag ziek is. In 2008 waren dit er nog 1.112. Procentueel gezien echter daalt dit aantal zelfs licht – met 1 % – aangezien het totale personeelsbestand ook gestegen is naar 2.515 ten opzichte van 2.358 vorig jaar. Het gemiddelde aantal kalenderdagen per persoon ligt in 2009 lager voor het OP, ATP en OHP: OP (van 7,70 naar 6,15), ATP (van 8,67 naar 8,24) en OHP (van 22,73 naar 14). De

contractuele bedienden (van 8,91 naar 9,72) en het MVD (van 30,87 naar 33,53) zijn gemiddeld langer afwezig dan vorig jaar.

4.2.4 Uit dienst

In 2009 gingen 20,4 voltijdse equivalenten (VTE) met pensioen die voorheen aan het werk waren of een verlofstelsel genoten. Dat is 0,45 VTE meer dan in 2008. Daarnaast bereikten 19,1 voltijdse equivalenten, die voorheen al het stelsel van terbeschikkingstelling 55+ genoten, eveneens de pensioengerechtigde leeftijd, tegenover 18,3 vorig jaar. Er gingen 3 voltijdse equivalenten met pensioen om medische redenen. Dit gebeurde in 2008 geen enkele keer.

Een totaal van 23 personeelsleden stapte in 2009 in de stelsels van terbeschikkingstelling 55+ en 58+. Dat is een daling met 3 tegenover 2008. In 2009 steeg het aantal personeelsleden dat ontslag nam op eigen verzoek met 6 naar 40 en 5 personeelsleden werd ontslagen. In 2008 waren dit er 2.

4.3 **PERSONEELSBELEID EN DE EFFECTEN ERVAN**

4.3.1 Deelname in de cbva Jobpunt Vlaanderen

De Hogeschool Gent is sinds februari 2009 vennoot van de cbva Jobpunt Vlaanderen. Jobpunt Vlaanderen biedt professionele begeleiding aan bij de realisatie van opdrachten inzake werving en selectie en voor aanverwante HRM-diensten zoals ondersteuning bij evaluatie, potentieelinschattingen, procesanalyse, outplacement, coaching, competentie management, beloningsbeleid, juridisch advies met betrekking tot personeelszaken, HR-opvolgingssystemen, ...

De deelname in de vennootschap verhoogt de opstartsnelheid van elke procedure in personeelsbeleid waarbij externe dienstverlening noodzakelijk is. De algemeen directeur is afgevaardigd als vertegenwoordiger in de algemene vergadering van de cvba Jobpunt Vlaanderen.

In 2009 is een beroep gedaan op Jobpunt Vlaanderen voor onder andere assessments bij selectieprocedures, publicatie van vacatures, ...

4.3.2 Funcieclassificatie en loopbaanmodel voor het administratief en technisch personeel

De tweede fase van de functieclassificatie voor het contractueel en statutair administratief en technisch personeel (ATP) werd gerealiseerd. De functies die niet in de eerste fase (2008) zijn onderzocht, werden geïnventariseerd. De resultaten van de behandeling hebben uitgewezen dat voor alle betrokken 267 personeelsleden het bestaande loopbaanmodel van toepassing kan zijn. De toekenning van de functieklasse voor de functies van de tweede fase ging in op 1 oktober 2009. Alle contractuele personeelsleden, inclusief technische en onderhoudsfuncties, zijn geklasseerd en genieten thans het loopbaanmodel en de bijbehorende doorgroeimogelijkheden.

In 2009 zijn 16 personeelsleden op basis van hun functioneren en salarisschaalanciënniteit doorgroeid binnen de klasse.

4.3.3 Voleindigen van het academiejaar waarin de pensioengerechtigde leeftijd bereikt wordt

Voor de personeelsleden die het academiejaar waarin ze de leeftijd van 65 jaar bereiken, willen voleindigen is de reglementering verfijnd, rekening houdend met de belangen van het personeelslid en de belangen van de opleidingen.

4.3.4 Een statuut voor onbezoldigde medewerkers

Binnen de Hogeschool Gent bestaat sinds april 2004 de mogelijkheid een beroep te doen op onbezoldigde medewerkers. Hun statuut is juridisch en beleidsmatig geregeld door middel van een reglement, gesteund op de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op vrijwilligers (wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, laatst gewijzigd door de wet van 19 juli 2006).

Het statuut van onbezoldigde medewerker wordt individueel toegekend op gemotiveerde vraag van een departement, een directie of dienst. De erkenning als onbezoldigd medewerker is afhankelijk van het voorstel vanuit het departement, de directie of de dienst, de verklaring op eer die de kandidaat ondertekent, de aard van de taken en voor sommige categorieën onbezoldigde medewerkers het advies van de RVA of de geneesheer-adviseur bij de mutualiteit. Een onbezoldigde medewerker kan geen titularis zijn van een vak of een leidinggevende opdracht uitvoeren.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen twee groepen:

- ▶ *Vrijwillige medewerkers*: personen die zich nuttig willen maken binnen de Hogeschool Gent en hiertoe diverse taken kunnen uitvoeren ter ondersteuning van de departementen, directies en diensten.
- ▶ *Onbezoldigde wetenschappelijke medewerkers*: personen die zich binnen het onderzoek vanwege hun expertise nuttig willen maken en akkoord gaan met de bepalingen inzake de eigendomsrechten en het beroepsgeheim.

De onbezoldigde medewerker krijgt door middel van een legitimatiekaart toegang tot de gebouwen en kan de faciliteiten gebruiken die nodig zijn om de overeengekomen taak uit te voeren. Hij of zij wordt opgenomen in de polis burgerlijke aansprakelijkheid, inclusief rechtsbijstand en de polis lichamelijke ongevallen. De vergoeding van de onbezoldigde medewerker bestaat uit een reële kostenvergoeding.

4.3.5 Tijdelijke praktijkassistenten met een lange staat van dienst

De opdracht van het merendeel van de praktijkassistenten die al van bij het ontstaan van de Hogeschool Gent in dienst zijn, bestaat uit praktijkgericht onderwijs. Het hogescholendecreet staat sinds het onderwijsdecreet van 22 juni 2007 toe dat lectoren en hoofdlectoren een praktijkgerichte onderwijsopdracht uitvoeren in de academische bacheloropleidingen en dat praktijkassistenten, werkleiders en vastbenoemde assistenten een opdracht uitvoeren in de professionele bacheloropleidingen.

Vanuit de bezorgdheid van de praktijkassistenten met een hoge dienstanciënniteit in de Hogeschool Gent voor hun statutaire toestand met betrekking tot de benoeming en de pensionering, is de mogelijkheid geboden op verzoek van het individueel personeelslid een ambtswijziging toe te kennen naar het ambt van lector. In het ambt van lector zijn hun kansen op benoeming hoger. Vanuit het ambt van lector kunnen zij hun huidige opdracht voortzetten in de academische bacheloropleidingen voor zover zij praktijkgericht onderwijs geven.

De maatregel is beperkt in de tijd. In het kalenderjaar 2009 maakten zeventien personeelsleden gebruik van deze mogelijkheid. Van hen kwamen er vijftien in aanmerking om daaropvolgend benoemd te worden in het ambt van lector.

4.3.6 Vorming, training en opleiding

In de begroting 2009 werd € 400.947,50 opgenomen voor opleiding en vorming van het personeel van de Hogeschool Gent.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap werd aan de Hogeschool Gent voor het academiejaar 2007-2008 een subsidie van € 70.590,77 toegekend. Daarnaast zijn per ministerieel besluit van 8 oktober 2008 nogmaals € 66.955,75 toegekend voor besteding van 2008 tot 2010. Voor het kalenderjaar 2009 kende de Vlaamse Gemeenschap een subsidie van € 67.751,39 toe aan de Hogeschool Gent voor besteding in het kalenderjaar 2009. Deze subsidies zijn een bijdrage in de kosten voor de organisatie van nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven voor het personeel. Ze werden gebruikt voor de bekostiging van opleidings- en vormingsinitiatieven die aansluiten bij een van de volgende vormingsthema's:

- ▶ onthaal, introductie en begeleiding van nieuwe medewerkers;
- ▶ diversiteit in het kader van de engagementsverklaring;
- ▶ ontwikkeling van management- en leiderschapsvaardigheden, in het bijzonder met betrekking tot stress- en werkdrukbeheersing;
- ▶ opleiding aan leidinggevend en medewerkers in het kader van functioneringsbegeleiding, evaluatie en people management;
- ▶ initiatieven om de positie van tijdelijke onderzoekers op de arbeidsmarkt te versterken, waaronder selectietraining, loopbaanbegeleiding en outplacement;
- ▶ ontwikkeling en bijsturing van werkgerelateerde competenties.

In het kader van de wensen, geformuleerd vanuit de verschillende geledingen van de Hogeschool Gent omtrent behoeften aan opleiding en de prioriteiten in het personeelsbeleid, werden in de periode van juni 2008 tot december 2009 onder andere volgende vorming- en opleidingsinitiatieven centraal georganiseerd:

- ▶ onthaaldag voor nieuwe medewerkers;
- ▶ functieclassificatie - infosessies;
- ▶ functie- en evaluatiegesprekken;
- ▶ leidinggeven aan een diverse ploeg, leidinggeven in de praktijk, flexibel leidinggeven;
- ▶ onderzoekscompetenties;
- ▶ preventie en milieu (evacuatie, noodplan, EHBO, rugpreventie en tilinstructies, goede laboratoriumpraktijk, BA4);
- ▶ professionalisering voor het onderwijzend personeel;

In het kader van het vormingsfonds werden aldus in de periode van juni 2008 tot en met december 2009 voor een totaal van € 287.103,87 gespendeerd aan nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven.

Uit de jaarrekening blijkt dat € 336.527,66 effectief werd besteed aan opleidingen en vormingen, hetzij 83,933 % van het begrote bedrag.

4.3.7 Benoemingen onderwijzend personeel

In 2008 was voor het eerst sinds het ontstaan van de HoGent het percentage vastbenoemde assistenten onder de 25 % gezakt. Hierdoor en door een wijziging van het hogescholendecreet zijn er in 2008 8,65 VTE-praktijkassistenten benoemd (12 personeelsleden). In 2009 lag het percentage vastbenoemde assistenten opnieuw boven de 25 %, zodat er geen benoemingen waren in groep 2.

In 2009 is naar mogelijke oplossingen gezocht voor de statutaire toestand van praktijkassistenten met een hoge dienstanciënniteit met betrekking tot benoeming en pensionering, vanuit de bezorgdheid van de praktijkassistenten van de Hogeschool Gent. Dit resulteerde in een reglement inzake de ambtswijziging van praktijkassistent naar lector en de wijziging van het bestaande benoemingsreglement voor het onderwijzend personeel.

De uitvoering van dit nieuw reglement resulteerde in de ambtswijziging van 16,75 VTE (17 personeelsleden) van praktijkassistent naar lector. Hiervan werd er 13,75 VTE benoemd in het ambt van lector.

De uitvoering van het benoemingsbeleid in 2009 resulteert in een totale benoemingsgraad van 61 %. Op benoemingsdatum resulteert het benoemingsbeleid in volgende benoemingsgraad:

- ▶ groep 1: 68,66 %
- ▶ groep 2: 30,86 %
- ▶ groep 3: 82,61 %

4.3.8 Benoemingen administratief en technisch personeel

Het benoemingsbeleid van het administratief en technisch personeel heeft in 2009 geresulteerd in de benoeming van 18,70 VTE (21 personeelsleden) wat resulteert in een benoemingsgraad van 74,3%. Dit betekent een daling met 3,8% ten opzichte van 2008.

4.3.9 Bevorderingen

Als gevolg van de eenmalige bevorderingsoproep in 2007 heeft de raad van bestuur in 2008 de bevorderingsronde afgesloten die was ingezet op basis van het nieuw reglement betreffende de bevorderingen van onderwijzend personeel. In 2008 zijn in totaal 75,95 voltijdse equivalenten bevorderd. In 2009 zijn een aantal hangende dossiers afgehandeld en is bijkomend 1 VTE bevorderd tot hoofdlector.

4.3.10 Vergoedingen en premies

4.3.10.1 *Mandaatvergoedingen onderwijzend personeel*

Het hogescholendecreet definieert "mandaat" als een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid toegewezen wordt krachtens een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur. De personeelsleden die worden belast met een mandaat, kunnen door middel van een mandaatvergoeding of een niet-verworven salarisschaal bezoldigd worden.

Aantal leden van het onderwijzend personeel met een mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal

Departementshoofden met mandaatvergoeding*	13 ⁽¹⁾
Departementshoofden met niet-verworven salarisschaal	0
Departementssecretarissen met mandaatvergoeding**	0
Andere leden van het onderwijzend personeel met mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal	0
Totaal	13

* Door de invoering van een nieuw verloningsbeleid van het mandaat van departementshoofd zijn alle mandaten van departementshoofd bezoldigd met een mandaatvergoeding.

** Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de OP-leden die de functie van departementssecretaris uitvoeren overgestapt naar het ATP.

(1) In 2009 hebben in totaal 17 personeelsleden een mandaatvergoeding ontvangen voor de uitoefening van het mandaat van departementshoofd. Dit is te verklaren door het feit dat in vier departementen het departementshoofd tijdens het kalenderjaar 2009 is gewijzigd. Deze wijzigingen zijn gebeurd n.a.v pensioenstellingen, einde mandaat en vervanging.

4.3.10.2 Mandaatvergoedingen administratief en technisch personeel

Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de taken die personeelsleden bij wijze van mandaat uitvoeren permanent mee opgenomen in het takenpakket. De mandaatvergoeding is geïntegreerd in de salarisschaal behorend tot de functieklasse waartoe de functie is ingedeeld.

Slechts één personeelslid heeft de mandaatvergoeding behouden. Het betreft een personeelslid dat met zijn instemming via een overeenkomst een opdracht buiten de Hogeschool Gent is opgedragen.

4.3.10.3 Gangbare salarisschaal

Volgens het hogescholendecreet kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten onder bepaalde voorwaarden de gangbare salarisschaal worden toegekend voor het ambt waarin ze zijn aangesteld.

Het bestuurscollege kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst – met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus – op gemotiveerd voorstel van de betrokken departementsraad de gangbare salarisschaal toekennen op voorwaarde dat ze (beslissing B/RVB/2007/PER/0069):

- ▶ voltijds titularis zijn van een betrekking;
- ▶ uitdrukkelijk en schriftelijk afzien van de toepassing van artikel 150 van het hogescholendecreet;
- ▶ naast hun onderwijstaken ook coördinerende taken hebben.

Aan de Hogeschool Gent genoten in 2009 in totaal dertien personeelsleden van de gangbare salarisschaal.

4.3.10.4 Persoonlijke vergoedingen

In 2009 werden, in het kader van wetenschappelijke dienstverlening, maatschappelijke dienstverlening of posthogeschoolvorming, voor € 8.739,69 persoonlijke vergoedingen betaald.

4.3.11 Evaluaties

In 2009 werden per categorie de volgende beoordelingen gegeven:

Aantal evaluaties en omstandigheidevaluaties

Gewone evaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Positief	881	78	90	1	3
Evoluerend naar onvoldoende	7	4	3	1	
Onvoldoende			3		

Omstandigheidsevaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Geschikt voor aanstelling OD		10			
Geschikt voor aanwerving OD			25		
Geschikt voor benoeming	55	21			
Nog niet geschikt voor benoeming	1	1			

In 2009 is er een duidelijke stijging van het aantal evaluaties. Dit is te verklaren door het feit dat ieder personeelslid – conform het hogescholendecreet en het evaluatiereglement van de Hogeschool Gent – minstens vijfjaarlijks dient te worden geëvalueerd. Aangezien de vorige evaluatieronde plaatsvond in 2004, moesten de personeelsleden uiterlijk tijdens het kalenderjaar 2009 opnieuw worden geëvalueerd.

4.3.12 Personeel bezoldigd op academiseringsmiddelen

Sinds het academiejaar 2003-2004 maakt de Vlaamse overheid extra middelen vrij voor de academisering van het voormalige tweecyclionderwijs aan de hogescholen. Deze middelen werden in hoofdzaak ingezet voor statutair personeel. In een aantal gevallen werd een lid van het onderwijzend personeel voor een gedeelte van zijn opdracht belast met onderzoek, waarbij een gedeelte van zijn vroegere onderwijsopdracht werd overgenomen door een nieuw aangeworven personeelslid. In 2009 waren 89,4 voltijdse equivalenten actief op de academiseringsmiddelen (zie ook 3.3.1). Dit betekent een stijging met 20,61 voltijdse equivalenten in vergelijking met 2008.

4.3.13 Personeel bezoldigd op middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO)

De Vlaamse overheid stelt specifieke middelen ter beschikking ter bevordering van het onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen, 'projectmatig wetenschappelijk onderzoek' of PWO genoemd. In 2009 werden twintig voltijdse equivalenten ingezet op PWO-middelen. Dit betekent een stijging van 6,9 VTE.

4.3.14 Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs

De Hogeschool Gent heeft een aantal van haar personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in volgende instellingen van het hoger onderwijs:

- ▶ de Associatie Universiteit Gent;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ de Erasmushogeschool Brussel;
- ▶ Eurashe;
- ▶ Artesis Hogeschool Antwerpen;
- ▶ NVAO – Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.

Vanuit andere hogeronderwijsinstellingen komen personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in de Hogeschool Gent van:

- ▶ de Universiteit Hasselt;
- ▶ de Artesis Hogeschool Antwerpen;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ de Erasmushogeschool Brussel;
- ▶ Hogeschool West-Vlaanderen;
- ▶ Arteveldehogeschool.

4.3.15 Steunpunt Personeelszorg

Om de onafhankelijkheid voor alle personeelsleden maximaal te kunnen garanderen, werd beslist het Steunpunt Personeelszorg niet langer te organiseren onder de directie Personeel en Organisatie maar onder te brengen bij de dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn. Zie bijlage 8.2 voor een werkingsverslag van het Steunpunt Personeelszorg.

4.4 **ONDERHANDELINGEN HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITE**

In 2009 werden in het Hogeschoolonderhandelingscomité van de Hogeschool Gent dertien protocollen 'voor akkoord' afgesloten. De details vindt u in bijlage 4.1 in deel 3 van het jaarverslag 2009.

4.5 **RATIOANALYSE OVER DE LAATSTE DRIE BOEKJAREN**

Berekeningen op basis van voltijdse equivalenten titularissen (zie 4.7 Terminologie)

Ratio's ten opzichte van het globaal personeelsbestand	2009	2008	2007
Onderwijzend personeel	56,65 %	59,37 %	59,86 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds	56,99 %	59,87 %	60,60 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds en gastprofessoren	62,22 %	64,33 %	64,72 %
Administratief personeel	16,42 %	14,81 %	14,19 %
Administratief personeel incl. op centraal fonds, meester-, vak- en dienstpersoneel, opvoedend hulppersoneel en contractuelen	37,75 %	35,67 %	35,22 %
Contractuelen, excl. gastprofessoren	20,14 %	19,20 %	19,24 %

4.6 **PERSONEELSKOSTEN**

Personeelskosten per categorie over alle departementen, directies en diensten

Lonen betaald via Departement Onderwijs (€)	73.512.730
Administratief en technisch personeel	12.133.947
Onderwijzend personeel	57.609.978
Opvoedend hulppersoneel	238.849
Gastprofessoren	3.529.956
Lonen betaald via Hogeschool Gent (€)	13.204.122
Administratief en technisch personeel	96.329
Onderwijzend personeel	257.153
Opvoedend hulppersoneel	3.285
Gastprofessoren	510.329
Contractuelen	12.334.672
Centraal betaald personeel (OP/AP/OHP/MVDP)	2.354
Totaal	86.716.852

4.7 **TERMINOLOGIE**

Kwantitatieve gegevens over de tewerkstelling in de Hogeschool Gent worden met behulp van *drie indicatoren* samengevat:

- ▶ *voltijds equivalent titularis*: indicator voor het aantal betrekkingen dat in de Hogeschool Gent bestaat (opgesplitst naar titularis binnen en buiten formatie);
- ▶ *voltijds equivalent opdracht*: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat in de Hogeschool Gent aan het werk is. Dit is de beste indicator om de evolutie van de prestaties te meten. De evolutie van het cijfer over voltijdse equivalenten opdracht moet dus samen met het cijfer afwezigheden (bijvoorbeeld wegens ziekte) en vervangingen gelezen worden;
- ▶ *voltijds equivalent betaling*: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat door de Hogeschool Gent wordt betaald (opgesplitst naar betaling via het Departement Onderwijs en via het sociaal secretariaat SDWorx).

HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING

5.1	<u>BELEIDSDOELSTELLINGEN INZAKE DIENSTVERLENING</u>	89
5.2	<u>OVERZICHT VAN DE DIENSTVERLENINGSPRESTATIES 2008</u>	90
5.3	<u>BESTEDING VAN MIDDELEN</u>	91
5.3.1	INKOMSTEN UIT DIENSTVERLENING	91
5.3.2	BESTEDING VAN MIDDELEN	91
5.4	<u>HET PERSONEELSBESTAND IN DE DIENSTVERLENING, DE DEELNAME IN SPIN-OFFBEDRIJVEN EN DE RELATIES MET VERENIGINGEN ZONDER WINSTOOGMERK EN ANDERE RECHTSPERSONEN</u>	92

5.1 **BELEIDSDOELSTELLINGEN INZAKE DIENSTVERLENING**

Zowel het onderwijs als het voornamelijk toegepast onderzoek aan de Hogeschool Gent zijn sterk georiënteerd op het sociaal, economisch en cultureel weefsel van de regio. De Hogeschool Gent is steeds meer een kenniscentrum met een ruim aanbod aan onmiddellijk toepasbare expertise binnen een breed gamma aan disciplines. Deze expertise kan worden ingezet voor de maatschappelijke of wetenschappelijke dienstverlening aan derden. Door de groeiende belangrijkheid van onderzoek en het stijgende onderzoekspotentieel aan de hogeschool stijgt ook het aanbod en de capaciteit voor deze dienstverlening.

Het beleid inzake maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening is nauw verwant met het beleid inzake onderzoek. Hoogwaardig toegepast onderzoek wordt bijvoorbeeld voor diverse actoren als wetenschappelijke dienstverlening uitgevoerd in de vorm van contractonderzoek. Een externe dienstverlening van hoge kwaliteit kan bovendien als hefboom werken voor de verwerving van onderzoeksprojecten en vice versa. Vanuit de Hogeschool Gent wordt er steeds meer de voorkeur aan gegeven om dienstverlening aan te bieden waarin lopend onderzoek kan worden gevaloriseerd. Hierdoor kan de unieke expertise van de Hogeschool Gent of de expertise die nauw aansluit bij de opleidingen gebruikt worden in de samenwerkingsovereenkomsten die afgesloten worden.

De Hogeschool Gent streeft ernaar zich te profileren als een laagdrempelig kenniscentrum dat zich in de directe omgeving van het werkveld bevindt en dat als het ware 'op afroep' de gevraagde kennis kan produceren en toepassen. Als kenniscentrum richt de hogeschool zich uiteraard niet uitsluitend op de economische sector in de enge zin, maar wil ze ook een sleutelrol opnemen in het bredere sociaal-maatschappelijk veld, in het bijzonder de welzijnssector en de culturele sector. Bijzondere aandacht gaat hierbij zeker naar de KMO's en de ondersteuning bij hun innovatieproces. De Hogeschool Gent is een door de Vlaamse Overheid erkende dienstverlener in het kader van de 'KMO-portefeuille'. Hierdoor kunnen kleine en middelgrote ondernemingen opleiding en kennis aankopen bij de Hogeschool Gent.

De Hogeschool Gent wil een voortrekkersrol op zich nemen wat betreft de samenwerking met de socio-economische omgeving en heeft dit ook expliciet opgenomen in haar strategisch plan voor de periode van 2008 tot 2013. Een effectieve en efficiënte doorstroom van de expertise en de onderzoeksresultaten naar de regionale actoren verhoogt de economische en maatschappelijke welvaart van de regio. Hiertoe heeft de Hogeschool Gent ook in 2009 een aantal acties ondernomen, zowel met UNIZO, VOKA als het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen om de structurele banden met deze intermediaire organisaties verder uit te bouwen. Bij deze gelegenheden stonden de KMO's centraal en werd de rol die de Hogeschool Gent kan spelen in hun innovatieproces benadrukt. Tijdens de Innovatiemarkt, die samen met UNIZO Gent-Meetjesland en het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen voor de derde maal werd georganiseerd, kon een honderdtal bedrijven kennismaken met de expertise van een aantal onderzoekers van de Hogeschool Gent. Andere initiatieven waren onder andere de participatie aan ontbijtsessies (Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen), deelname aan het VOKA Plato-project rond innovatie en lidmaatschap van de stuurgroep van de KMO-contactwerking van UNIZO. Verder is de Hogeschool Gent partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren.

In december 2009 besliste het hogeschoolbestuur het Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) te laten opgaan in de departe-

menten Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur en Toegepaste Ingenieurswetenschappen vanwege enkele strategische argumenten:

- ▶ In het kader van de academisering van de opleidingen binnen de departementen Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur en Toegepaste Ingenieurswetenschappen is het onder departementale bevoegdheid brengen van alle aspecten van onderzoek en dienstverlening noodzakelijk en van cruciaal belang voor een optimale verankering en samenhang van het onderwijs, onderzoek en dienstverlening;
- ▶ De vakgroepen nemen in het kwaliteitsdenken op het vlak van onderwijs, onderzoek, dienstverlening en het beoefenen van de kunsten een steeds belangrijker en zichtbaardere plaats in. Alle leden van het onderwijzend personeel en van het wetenschappelijk personeel binnen de departementen worden aan een vakgroep gekoppeld en treden van daaruit in interactie met externe hogeronderwijs- en onderzoeksinstellingen en het werkveld. De externe zichtbaarheid van de vakgroepen en de onderzoeks- en dienstverleningsinitiatieven wordt hierdoor verhoogd. Het CTO, waarbij het wetenschappelijk personeel niet formeel werd gekoppeld aan een vakgroep, stond eigenlijk haaks op de inmiddels uitgebouwde vakgroepwerking;
- ▶ In alle departementen zijn de onderzoeks- en dienstverleningsinitiatieven de laatste jaren exponentieel toegenomen; zowel inhoudelijk als op administratief vlak is een hogeschoolbrede interne transparantie en herkenbaarheid nodig;
- ▶ Hoewel het volume aan getarifeerde dienstverlening globaal niet verder toenam, was er ook in de loop van 2009 een gestage stijging van het aantal onderzoeksprojecten en de niet-getarifeerde dienstverlening binnen het CTO. Om te vermijden dat er een substantiële parallelle administratie ontstond en om de integratie van dienstverlening en onderzoek verder te optimaliseren, werd geopteerd om het CTO niet verder uit te bouwen op zich, maar te integreren binnen de departementen.

Volgende specifieke operationele doelstellingen worden voor 2010 vooropgesteld:

- ▶ In 2010 zal de (verdere) implementatie van het onderzoeksinformatiesysteem (zie ook 3.1.1.3) ervoor zorgen dat via een onderzoeksportaal de beschikbare expertise aan de Hogeschool Gent op een dynamische manier zowel intern als extern ontsloten zal worden. Deze verhoogde visibiliteit kan de samenwerking met het sociaal-economische en culturele weefsel zeker ten goede komen.
- ▶ Het kenniscentrum Mode, Textiel en Vormgeving (zie ook 3.1.3) als eerste proefproject zal de profilering van de expertise van de Hogeschool Gent als belangrijke speler in dit multidisciplinaire domein in 2010 verder versterken, niet alleen voor interne maar ook voor externe samenwerking.
- ▶ De relaties en netwerking met het sociaal-economisch en cultureel weefsel van de regio worden verder uitgebouwd, voornamelijk met KMO's. Het is de bedoeling de samenwerking met enkele intermediaire organisaties (Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen, VOKA, UNIZO, ...) in 2010 verder uit te diepen.

5.2 OVERZICHT VAN DE DIENSTVERLENINGSPRESTATIES 2009

In bijlage 5.1 wordt een overzicht gegeven van de overeenkomsten die in 2009 werden afgesloten met betrekking tot de uitvoering van maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening door de Hogeschool Gent ten behoeve van derden. Overeenkomsten waarvan de titel onder de vereiste geheimhouding valt, worden niet vermeld. Vormen van wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening zijn onder andere de KMO-innovatiestudies, contractonderzoek, samenwerkingsovereen-

komsten, de ontwikkeling van protocollen en prototypes, consultancy, 'vorming op maat' en de organisatie van navormingen en studiedagen.

Naast de uitvoering van dienstverlening onder overeenkomst vormt het onderzoeksreglement van de hogeschool een reglementair kader voor de uitvoering van repetitieve of gestandaardiseerde prestaties van dienstverlening aan derden onder de vorm van getarifeerde dienstverlening. Hiertoe beslist het bestuurscollege jaarlijks op advies van het departement of interdepartementaal centrum over de tarievenlijst die de prestaties van getarifeerde dienstverlening opsomt. In 2009 hadden acht departementen, alsook het Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) een goedgekeurde tarievenlijst (zie bijlage 5.2 voor een samenvattend overzicht). De uitgevoerde prestaties van getarifeerde dienstverlening worden ingeschreven in een register van het departement of van het interdepartementaal centrum. Halfjaarlijks worden deze registers ter kennisgeving aan het bestuurscollege voorgelegd.

De Hogeschool Gent richt op initiatief van de departementen ook navormingen in voor werknemers of pas afgestudeerden. Voor deze initiatieven in het kader van levenslang leren, wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

5.3 **BESTEDING VAN MIDDELEN**

5.3.1 Inkomsten uit dienstverlening

Onderstaande tabel geeft per departement een overzicht van de inkomsten (bedragen in €) uit de dienstverlening, waartoe zowel de getarifeerde en niet-getarifeerde dienstverlening als de studiedagen en contractonderwijs worden gerekend. De totale inkomsten uit dienstverlening voor 2009 bedragen € 1.761.917. Deze waarde is vergelijkbaar met de inkomsten in 2008 (€ 1.702.367) en in 2007 (€1.638.150).

	Getarifeerde dienstverlening	Niet-getarifeerde dienstverlening	Contractonderwijs	Studiedagen	Totaal
Departementen	703.044	609.672	126.466	107.561	1.546.743
CONS	0	0	0	0	0
KASK	6.622	0	30.500	180	37.302
BEST	0	0	0	0	0
BINF	0	0	0	1.800	1.800
BMER	13.441	-1.246	15.831	2.335	30.361
HABE	18.045	190.484	21.744	33.424	263.698
VETO	34.013	0	5.972	6.045	46.030
BIOT	351.977	83.707	906	11.990	448.579
INWE	267.372	175.685	27.947	0	471.004
TECH	1.257	7.413	10.810	23.439	42.920
LERAG	0	7.174	0	5.363	12.537
SOAG	10.250	117.186	12.756	6.714	146.906
VESA	66	29.268	0	16.271	45.605
Centrale diensten	0	73.887	813	8.280	82.980
HoGent overhead*	68.148	54.983	9.063	0	132.194
Totaal	771.192	738.542	136.343	115.841	1.761.917

* overhead voor algemene beheerskosten en centrale exploitatiekosten van 10 % wordt niet bij de inkomsten van de departementen gerekend.

5.3.2 Besteding van middelen

Inkomsten uit de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening komen (op de overhead van 10 % voor algemene beheers- en centrale exploitatiekosten na) ten goede van het uitvoerende departement of de diensten werkzaam binnen het CTO. Deze worden besteed ten gunste van de ondersteuning van het onderzoeks- en dienstverleningsgebeuren binnen de betrokken departementen en vakgroepen. Op die manier kunnen deze extra financiële middelen gebruikt worden voor de personele en materiële versterking van de onderzoeksgroepen en laboratoria.

5.4 **HET PERSONEELSBESTAND IN DE DIENSTVERLENING, DE DEELNAME IN SPIN-OFFBEDRIJVEN EN DE RELATIES MET VERENIGINGEN ZONDER WINSTOOGMERK EN ANDERE RECHTSPERSONEN**

De Hogeschool Gent participeert vanaf 2009 in één spin-off Geoinvent (zie ook 3.1.1.2). Verder participeert de Hogeschool Gent in het zaakkapitaalfonds Baekeland II en het Innovatie- en Incubatiecentrum (IIC) van de Universiteit Gent.

Een overzicht van de deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut is weergegeven in bijlage 5.3. Zie voor verdere toelichting ook punt 1.5.3.4 van de Juridische Dienst in de bijlagen bij dit jaarverslag.

Bijlagen:

- 5.1 Samenvatting van de dienstverleningsovereenkomsten in 2009
- 5.2 Samenvatting van de tarievenlijsten voor getarifeerde dienstverlening in 2009
- 5.3 Deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut

HOOFDSTUK 6: KUNSTEN

6.1	BEOEFENING EN ONTWIKKELING VAN DE KUNSTEN	95
6.1.1	BELEID	95
6.1.2	INITIATIEVEN VAN HET HOGESCHOOLBESTUUR	99
6.1.3	BELEIDSOPTIES OP KORTE EN MIDDELLANGE TERMIJN	100
6.2	KWALITEITZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR	100
6.3	FINANCIERINGSBRONNEN	101
6.4	OUTPUT	101
6.5	SAMENWERKINGSVERBANDEN	101
6.5.1	BELEIDSMATIGE SAMENWERKINGSVERBANDEN	101
6.5.2	PEDAGOGISCHE SAMENWERKINGSVERBANDEN	102
6.5.3	SAMENWERKINGSVERBANDEN BINNEN HET ARTISTIEKE VELD	102
6.5.4	SAMENWERKINGSVERBANDEN MET MUZIKON VZW, KUS VZW EN MARK VZW	103

6.1 **BEOEFENING EN ONTWIKKELING VAN DE KUNSTEN**

De Hogeschool Gent draagt, via haar departementen Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) en Conservatorium, actief bij tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

‘Beoefening der kunsten’ kan worden omschreven als het zich regelmatig, actief en met expertise engageren in de productie van kunst. ‘Ontwikkeling der kunsten’ beoogt vernieuwing of werkt nieuwe inzichten in de hand.

De departementen Conservatorium en KASK leiden studenten op tot professionele beeldende kunstenaars, filmmakers, fotografen, vormgevers, componisten, theatermakers en acteurs, uitvoerende of scheppende musici, instrumentenbouwers en tot creatieve onderzoekers die de grenzen van de eigen professionele codes in vraag stellen en verleggen. Beide departementen doen dit vanuit een traditie van meer dan 250 jaar. Ze zijn belangrijke culturele actoren in de kunstwereld waar zowel studenten, docenten als alumni prominente plaatsen innemen, en dit zowel op stedelijk (Gent), regionaal (Vlaams), nationaal (Belgisch) als Europees vlak.

6.1.1 **Beleid**

Het beleid op het vlak van beoefening en ontwikkeling van de kunsten vertoont een aantal constanten, die in 2009 substantieel werden versterkt. Het was en blijft gericht op artistieke productie die de toets van internationale ‘peer-review’ kan doorstaan.

Daarvan afgeleid stelden de departementen Conservatorium en KASK, in overleg met het bestuur van de Hogeschool Gent, deze doelen:

- ▶ de uitbouw van een excellent pedagogisch korps;
- ▶ de zorg voor het onderwijscurriculum en de integratie van speciale artistieke projecten en/of toonmomenten daarin;
- ▶ de uitbouw van een infrastructuur die artistiek onderzoek en artistieke productie ondersteunt en omkadert;
- ▶ het bevorderen van de communicatie over de kunstproductie en van rapportering over het onderzoek in de kunsten;
- ▶ de implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek;
- ▶ het stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden m.b.t. beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

6.1.1.1 *De uitbouw van een excellent pedagogisch korps*

Essentieel voor hoogwaardige beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen het Hoger Kunstonderwijs is het verweven van dit onderwijs met het veld van de kunsten. Dit gebeurt onder meer door nationaal en internationaal erkende kunstenaars en theoretici, die tegelijk bekwame pedagogen zijn, aan te trekken als vaste lesgevers en vakspecialisten als gastdocent of in masterclasses in te schakelen. In 2009 werden door de departementen Conservatorium en KASK nieuwe docenten aangetrokken van wie het cv getuigt van een grote expertise binnen hun discipline.

Dit zorgde voor een verjonging van het onderwijzende korps en meteen ook voor een toename van actieve kunstenaars, musici, dramaturgen en vormgevers.

Tallose gastsprekers zorgden aan beide kunstendepartementen tijdens lezingen, masterclasses en workshops (zie de bijlagen voor een overzicht) voor inbreng van zowel technische expertise en artistieke vaardigheden als discussiethema’s:

AL and AL; Al Azawi Munir; Steven Baelen; Joost Berends; Nele Bernheim; Joppe Bestevaar; Denise Biernaux; Gerda Boudry; Guy Bovyn; Dirk Braeckman; Ricardo Brey; Florin Butha; Vincente Casale; Saddle Choua; Gustavo Costantini; Wim De Backer; Christophe De Boeck; Sara De Bondt; Louis De Cordier; Johan Dedeckel; Luc Deleu; Bob Dierckx; Dunard Leonard; Robin Engels; Nick Ervinck; Anita Evenepoel; Fostier Johan; Michel François; Mekhitar Garabedian; Hubert Gauthier; Katerina Gregos; Bart Hebben; Susanna Helke; Caroline Henrotay; Nicole Holvoet; Jara Hulkenberg; Marc Jacobs; Patrick Jolley; Valérie Mannaerts; Christian Mendoza; Pieter-Paul Mortier; Marc Nagtzaam; Christian Overdeput; Nick Phelps; Nicolas Philibert; Olivia Plender; Katrien Rondelez; Shelly Silver; Joren Six; Aam Sollefeld; Frederik Steenhout; Bart Stolle; Sofie Van Bauwel; Jaklien Van Craen; Bernard Van Eeghem; Sarah Vanagt; Maud Vande Veire; Pauline Vanderzee; Laurent Van Lancker; Philippe Van Snick; Linda Van Waesberge; Wim Verbeke; Boy Vereecken; Peter Verhelst; Edith Vervliet; Teun Voeten; Andrew Wise; Thomas Weynants; Veerle Windels.

Het grootste deel van deze sprekers zijn op het departement KASK geïnviteerd in het kader van de KASK-lezingen (zie bijlage 6.1 voor een overzicht). Binnen de opleiding 'Tentoonstelling en Beheer van Actuele Kunst' (TEBEAC) werden volgende gastsprekers uitgenodigd:

Annemie Adriaans; Arne Dekeyzer; Marlina Elburg; Chris Ferket; Johannes Gfeller; Eric Goethals; Ysbrand Hummelen; Frederika Huys; Sven Jacobs; Els Janssens; Ulrich Lang; Marc Merckaert; Dirk Pauwels; Janien Prummel; Peter Ragaert; Olivier Schalm; Pauline Thoen; Joris Van Acker; Stef Van Bellingen; Inge Van Reeth; Dieter Vermeulen; Dirk Wenten; Louise Wijnberg.

Binnen het departement Conservatorium worden gedurende het academiejaar masterclasses georganiseerd die de studenten toelaten om in contact te komen met pedagogische en artistieke ervaringen van wereldniveau. Deze masterclasses worden voornamelijk gelinkt aan de missie van het departement: hedendaagse muziek. In 2009 werden er onder andere masterclasses gegeven door Powertone, David Poltrock, Frank Michiels, Jean Blaute, Caroline Lanoye, Nozomi Abe, Robert Walzel, Marie De Corte, Mme G"rtner, Yaron Deutch, Gerry Errante, Ludwig Cornil, Steen-Andersen, Korneel Moreaux, Jef Vandenbulcke, Pieter Claus, Hilary Demske, Nick Vandendriessche, Roy Hargrove, ...

In 2009 werd het pedagogische korps van de kunstendepartementen versterkt met een aantal doctorale onderzoekers en onderzoeksmedewerkers:

Onderzoekers: Mekhitar Garabedian; Elias Grootaers; Jasper Rigole; Kristof Van Gestel (verlenging); Katrien Vuysteke (verlenging); Catherine Willems.

Onderzoeksmedewerkers: Carl De Keyzer; Jasmina Fekova; Stephanie Kiwitt; Armand Mevis; Jozefien Muyllé; Sarah Rohaert; Joren Six; Boris Snauwaert; Christophe Sonck; Ophélie Tailler; Elly Van Eeghem; Kurt Van Houtte; Laurent Van Lancker; Viola Van Rossum.

Doctoraal onderzoek in de kunsten en onderzoek binnen een door *peers* als hoogwaardig beoordeelde artistieke praktijk, staan samen garant voor de inbedding van het academisch hoger kunstonderwijs in zowel het artistieke veld als in onderzoek.

6.1.1.2 *Zorg voor het onderwijscurriculum*

Optimalisering van het studietoelaat is een voortdurende zorg van de opleidingscommissies beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, interieurvormgeving, muziek, solist hedendaagse muziek en drama. Een optimaal studietoelaat zorgt voor een be-

tere opleiding tot uitmuntende scheppende en uitvoerende kunstenaars of vormgevers.

De bachelorprogramma's werden licht bijgestuurd, rekening houdend met de evaluaties ervan door studenten en docenten. Er werden minimale wijzigingen – veelal naamswijzigingen of een andere verdeling van studiepunten – aangebracht in verschillende studieprogramma's, met name die van de afdelingen mode, beeldhouwkunst, film, animatiefilm, lerarenopleiding, mediakunst en beeld & installatie. De naam van de vroegere afdeling 'jazz/lichte muziek' werd gewijzigd in 'jazz/pop' omwille van een betere aansluiting met de maatschappelijke evoluties en verdere profilering.

In de opleiding muziek worden studenten individueel bekeken gezien hun zeer specifieke vooropleiding. Zowel in de beeldende als de audiovisuele kunsten werden er schakelprogramma's ingevoerd om de doorstroom naar het masterprogramma te vergemakkelijken voor studenten met een professioneel bachelordiploma.

De opleiding interieurvormgeving finaliseerde in 2009 een zelfevaluatie-rapport, met het oog op de visitatie van de opleiding in maart 2010. Ook de opleidingen Muziek en Solist Hedendaagse Muziek (MaNaMa) dienden in 2009 het zelfevaluatie-rapport ter evaluatie in het voorjaar 2010. De opleiding beeldende kunsten werd in 2009 gevisiteerd door een externe commissie. In de mondelinge terugmelding werden vooral volgende aandachtspunten naar voren geschoven:

- ▶ betere aansluiting van studenten met de beroepspraktijk;
- ▶ verhogen van de ondersteuning op het gebied van communicatie, marketing en het onderhouden van een groter internationaal netwerk;
- ▶ zich meer manifesteren en positioneren en zich als kwaliteitsmerk presenteren.

Het departement formuleert en implementeert hiervoor verbeterplannen.

De opleiding drama binnen het departement Conservatorium werd in 2009 ook gevisiteerd door een externe commissie. In de mondelinge terugmelding werd vooral meer en betere infrastructuur als aandachtspunt naar voren geschoven. De Hogeschool Gent voorziet momenteel in een oplossing voor dit probleem en zal dit naar de toekomst verder uitbreiden.

Voor de opleiding muziek zal op het moment van bezoek van de visitatiecommissie een voldoende aantal bijkomende infrastructuur voorzien worden om proactief een herhaling te voorkomen en te voorzien in de dringende noden van de opleiding.

Op dit moment wordt er zowel door Conservatorium als KASK gewerkt aan het zelfevaluatie-rapport van de Specifieke Lerarenopleiding, dat zal worden ingediend in februari 2011.

6.1.1.3 Uitbouw van een infrastructuur die artistieke productie ondersteunt en omkadert

Belangrijke stap in de creatie van een stimulerende werkomgeving voor kunstenaars en kunststudenten is de bouw van een kunstenbibliotheek op de campus Bijloke. Dit werd dan ook opgenomen in het masterplan infrastructuur van de Hogeschool Gent.

In 2009 hebben er onderhandelingen plaatsgevonden met de Stad Gent over het erfpacht van een locatie op de campus. Daarnaast is er ook een samenwerking tot stand gekomen met het SMAK voor de uitbouw van een kunstenbibliotheek.

De ingebruikname van het gebouw De Wijnaert voor les- en onderwijsactiviteiten van departement Conservatorium en de intentie tot aankoop van een bijkomend pand in het voorjaar 2010 zorgen voor de nodige zuurstof voor de academiserende opleiding muziek waarvan heel wat lessen als individueel onderricht kunnen worden gegeven. Een nieuwe huisvesting voor de afstudeerrichting instrumentenbouw werd in het masterplan ingeschreven.

De Miryzaal en de Mengalzaal van het departement Conservatorium worden zeer intens in gebruik genomen. De concertzaal (Karel Miryzaal) is voor alle uitvoerende musici klassieke muziek van het departement een instrument waarmee ze hun kunst op het allerhoogste niveau kunnen realiseren. De in 2009 vernieuwde apparatuur van de klankopnamestudio garandeert ook voor de optie muziekproductie een uitmuntende studeer- en werkomgeving.

Het glazen paviljoen in de voortuin aan de Louis Pasteurlaan 2, waar sinds 2006 onder het label 'KIOSK' tentoonstellingen van jonge, beloftevolle beeldende kunstenaars worden geprogrammeerd, bleef fungeren als tentoonstellingsplek. Hiervoor werkt KASK samen met vzw KunstenSite (afgekort KuS), die vandaag als autonome vzw fungeert en haar werking ontplooit op de Bijlokesite. De vzw KuS ondersteunt dit project en ontving vanaf 2009 structurele subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap.

6.1.1.4 Bevorderen van de communicatie over de kunstproductie binnen de Hogeschool Gent en van rapportering over het onderzoek in de kunsten

De website van KASK (www.kask.be) en het Conservatorium (www.hogent.be/cons), en de digitale nieuwsbrieven werden in 2009 verder ontwikkeld als communicatiemiddel voor de artistieke en theoretische projecten beide kunstendepartementen. In de loop van 2009 werd de nieuwsbrief verder geprofessionaliseerd en gestroomlijnd door webmaster Ine Dehandschutter. Ook het publieksbereik wordt opgevolgd aan de hand van gebruikersstatistieken, en zo permanent geoptimaliseerd. De website wordt dagelijks aangevuld met nieuws en agendapunten over zowel docenten, studenten als alumni.

De nieuwe KASK-website, die gelanceerd zal worden in april/mei 2010, zal de overstap maken naar het zogenaamde Web 2.0-systeem, vertrekkend van een vernieuwend model waarin de input van de gebruiker centraal komt te staan. De website van het departement Conservatorium heeft reeds heel wat interactieve elementen maar ook deze zullen verder ontwikkeld worden. Er zal in 2010 onder andere gestart worden met het rechtstreeks aanbieden van hedendaagse muziek.

De interne en externe communicatie aan het departement Conservatorium nam in 2009 gevoelig toe door de aanwerving van een voltijdse stafmedewerker eind 2008. Dit resulteerde in geslaagde en vernieuwende communicatieacties naar werkveld, abiturienten, alumni en personeel.

Het internationale tijdschrift voor actuele kunst A Prior Magazine wordt uitgegeven door het departement KASK in samenwerking met vzw Mark. In 2009 verschenen twee edities van het tijdschrift en twee edities naar aanleiding van *Beaufort 03* en *Contour 2009* (zie bijlage 6.6 voor een overzicht). Voor het negentiende nummer werd er ook een presentatiemoment georganiseerd in Donlon Books in Londen. Er wordt verder overlegd over hoe het profiel van A Prior op het onderzoek in de kunsten aan het departement KASK kan worden afgestemd.

6.1.1.5 *Implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek*

Beoefening en ontwikkelingen van de kunsten speelt zich in het hoger kunstonderwijs ook af binnen geformaliseerde onderzoeksprojecten op het vlak van de artistieke praktijk; of wordt geïnspireerd door theoretische onderzoeksprojecten in de marge van die praktijk.

In 2009 werden de lopende projecten van onderzoek in de kunsten voortgezet. Naast de doctoraten in de kunsten, verrichten collegae van het Conservatorium en KASK theoretisch doctoraatsonderzoek (kunstwetenschappen, kunstfilosofie, musicologie, theaterwetenschap, literatuurwetenschap). Dit kunsttheoretisch onderzoek heeft een eigen finaliteit en een stimulerende invloed op de kunstpraktijk en op de kunstpraktijk in relatie tot de educatieve processen. De onderzoeksresultaten ervan vloeien terug naar de pedagogiek via gespecialiseerde seminars in de masterjaren.

Een overzicht van onderzoeksprojecten in de audiovisuele kunsten, muziek, dramatische kunsten, beeldende kunsten en interieurvormgeving werd gepubliceerd naar aanleiding van de presentatie- en reflectiedag rond het doctoraat in de kunsten, dat werd gehouden op 20 maart 2009. De publicatie draagt de titel 'Onderzoeksprojecten in/over de kunsten – Associatie Universiteit Gent 2009' en werd uitgegeven door de Universiteit Gent, de departementen Conservatorium en KASK van de Hogeschool Gent, in samenwerking met het Interdisciplinair Centrum voor Kritiek en Actualiteit (Hogeschool Gent). Een volledig overzicht van de onderzoeksprojecten is ook te vinden op www.kask.be/index.php?/onderzoek/onderzoeksprojecten en <http://cons.hogent.be/nl/onderzoek/onderzoeksprojecten>

Het *KunstenOverlegForum*, waarbinnen onderzoekers van KASK en Conservatorium hun onderzoek voorstellen en onderling bespreken, kwam acht keer samen in 2009.

6.1.1.6 *Integratie van onderzoek binnen Hogeschool Gent en Universiteit Gent*

Volgend initiatief moet bijdragen tot een betere integratie van het onderzoek over en in de kunsten binnen de Universiteit Gent en de Hogeschool Gent:

- ▶ Drie associatieonderzoeksgroepen, goedgekeurd door de Associatie Universiteit Gent: muziek (voorzitter prof. Marc Leman); postdramatische esthetiek (voorzitter prof. Christel Stalpaert); creatie/bemiddeling/context in de beeldende kunsten (voorzitter prof. Claire Vandamme). Zij beogen een integratie van onderzoek binnen de Hogeschool Gent en de Universiteit Gent op vlak van de kunsten.

6.1.1.7 *Stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden*

Zie paragraaf 6.5.

6.1.2 Initiatieven van het hogeschoolbestuur

Via de directie Gebouwen en Facilitair Beheer nam het hogeschoolbestuur ingrijpende initiatieven inzake de infrastructuur van de kunstendepartementen:

- ▶ opvolging bouwwerf Pasteurlaan (departement KASK);
- ▶ inrichting van gebouwen De Wijnaert (Geraard de Duivelstraat 5 in Gent) voor het departement Conservatorium;
- ▶ plannen voor de uitbouw van een kunstbibliotheek op de Bijlokesite.
- ▶ Intentie tot aankoop van een bijkomend pand voor het departement Conservatorium ter vervanging van het gebruik in DKO De Poel en om de verhuizing

van de opleiding jazz/pop van de Bijloke naar de campus Hoogpoort mogelijk te maken en in bijkomende lokalen voor het departement KASK te voorzien.

De dienst Communicatie en Cultuur ondersteunde artistieke producties van KASK en het Conservatorium:

- ▶ Movement, modeshow Hogeschool Gent KASK;
- ▶ het eindejaarsconcert en het concert in samenwerking met de conservatoria van Tilburg en Maastricht van het departement Conservatorium;
- ▶ de productie van een dvd met KASK-films;
- ▶ de organisatie van het filmfestival OneMinutes Belgian Open;
- ▶ de uitzending van de Canvasminuut;
- ▶ aankoop werk van afgestudeerden KASK voor de Kunstcollectie van de Hogeschool Gent.

6.1.3 Beleidsopties op korte en middellange termijn

- ▶ bijzondere aandacht voor het personeelsbeleid;
- ▶ tussentijdse evaluatie en bijsturing van de masteropleidingen om hen uit te bouwen tot opleidingen die de ontwikkeling van de kunsten in de hand werken;
- ▶ creatie van Engelstalige masteropleiding in audiovisuele en beeldende kunsten;
- ▶ internationale promotie van de gespecialiseerde masteropleiding solist: hedendaagse muziek
- ▶ uitbouw i.s.m. de Universiteit Gent en het SMAK van het postgraduaat tentoonstelling en beheer actuele kunst;
- ▶ de gestage uitbouw van een globale onderzoekscultuur. Naast eigen accenten in het personeelsbeleid worden vooral stappen gezet op vlak van infrastructuur (lokalen voor onderzoekers, investeringen in apparatuur);
- ▶ professionalisering van de onderzoekscoördinatie;
- ▶ uitbouw van een hanteerbaar systeem van criteria voor:
 - evaluatie van output van onderzoek in de kunsten;
 - eigen vormen van rapportering over onderzoek in de kunsten.
- ▶ binnen het departement KASK dient werk gemaakt te worden van privésponsoring voor het tentoonstellingsbeleid en voor artistieke projecten;
- ▶ uitbouw van samenwerkingsverbanden met kunstendepartementen binnen de Vlaamse Autonome Hogescholen. Hiertoe worden bilaterale gesprekken gevoerd;
- ▶ realiseren van een nog grotere verwevenheid met de kunstwereld, voor het departement Conservatorium binnen zijn missie van 'hedendaagse muziek'.

6.2 Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur

De algemene procedures van kwaliteitszorg gelden ook voor de kunstendepartementen. De domeinwerkgroep Kunsten AUGent fungeert als permanent extern toetsingsorgaan inzake de kwaliteit van academiseringsprocessen en indirect ook wat betreft de kwaliteit op het vlak van onderzoek in de kunsten.

De specifieke kwaliteitszorg met betrekking tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen KASK en het Conservatorium gebeurde op verschillende niveaus:

- ▶ Jury's werden samengesteld op basis van een systeem van *peer review*, met specialisten uit het veld: kunstenaars, musici, dramaturgen, curatoren, kunstcritici.

- ▶ Het personeelsbeleid vormt een cruciaal instrument inzake de kwaliteitsbewaking (cf. supra).
- ▶ De lopende onderzoeksprojecten worden op kwaliteit getoetst via de procedures van de Onderzoeksraad.

6.3 Financieringsbronnen

De departementen kunnen beschikken over werkmiddelen afkomstig uit de globale subsidiëring door de Vlaamse Overheid. Via een verdeelsleutel worden deze middelen, door het hogeschoolbestuur, aan de departementen toegewezen. Extra middelen zijn de academiseringsgelden.

Projecten van dienstverlening, zowel intern als extern, genereren extra inkomsten. Binnen de Hogeschool Gent realiseerden de kunstdepartementen projecten in samenwerking met de dienst Communicatie en Cultuur (bv. opening academiejaar, oudejaarsconcert van de Associatie Universiteit Gent; met ook ontwerp van uitnodigingen door het departement KASK).

De tentoonstellingsinitiatieven van het departement KASK (*KIOSK*) komen tot stand in samenwerking met vzw KunstenSite (KuS) en worden financieel ondersteund door zowel de Vlaamse Overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen als de Stad Gent. De vzw Muzikon (departement Conservatorium) kreeg van dezelfde overheden subsidie voor zijn Week van de Hedendaagse Muziek.

6.4 Output

Zowel in het departement KASK als in het departement Conservatorium vormen toonmomenten en concerten in de loop van het academiejaar een essentieel onderdeel van het pedagogisch gebeuren. Het artistiek werk van docenten, onderzoekers en alumni reflecteert enerzijds dikwijls het resultaat van het pedagogische proces, anderzijds is het een inspiratiebron voor de pedagogiek.

Voor een uitgebreid overzicht van de output in 2009, in termen van toonmomenten, tentoonstellingen, lezingen en symposia, verwijzen we graag naar de respectievelijke bijlagen.

6.5 Samenwerkingsverbanden

Beide departementen gingen regionale, federale en nationale samenwerkingsverbanden aan en engageerden zich in nationale en internationale organisaties die ontwikkeling van de kunsten stimuleren en/of omkaderen.

6.5.1 Beleidsmatige samenwerkingsverbanden

- ▶ De departementshoofden van beide instellingen zijn lid van de algemene vergaderingen van de Hogere Instituten Kunst (zowel muziek als beeldende kunsten): het Orpheus Instituut, de Operastudio en het Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.).

6.5.2 Pedagogische samenwerkingsverbanden

6.5.2.1 *Intern*

- ▶ Samen met het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde en de dienst Communicatie en Cultuur staan de departementen Conservatorium en KASK in voor de organisatie van de posthogeschoolvorming cultuur- en kunstmanagement. De opleiding wil toepasbare kennisgehelen aanbieden en richt zich vooral tot mensen die al actief zijn in het culturele werkveld. In de loop van 2009 werd overlegd hoe deze opleiding ondergebracht kan worden (vanaf 2009) in een op te richten school voor management in de non-profitsector.
- ▶ Het samenwerkingsverband tussen de afstudeerrichting Textieltechnologie van het departement Technologie en de afstudeerrichting Textielontwerp (KASK) werd in 2009 verder uitgebouwd.

6.5.2.2 *Extern*

- ▶ In samenwerking met het SMAK en de vakgroep Kunstwetenschappen (Universiteit Gent) werd het postgraduaat 'Tentoonstelling en beheer van actuele Kunst' (TEBEAC) ingericht.
- ▶ Tussen Hogeschool Gent, departement KASK en Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.), KuS vzw, Festival van Vlaanderen, IBBT en Filmfestival Gent werden in 2009 overeenkomsten afgesloten om tot een nauwere samenwerking te komen.
- ▶ Verschillende studenten van de Universiteit Gent, opleiding musicologie volgden opleidingsonderdelen aan het departement Conservatorium.
- ▶ Studenten kunstwetenschappen van de Universiteit Gent liepen stage aan het departement KASK.
- ▶ Alle studenten van het departement Conservatorium in de afstudeerrichtingen muziekpedagogie en in de specifieke Lerarenopleiding (SLO), volgden drie opleidingsonderdelen rechtstreeks aan de Universiteit Gent, faculteit Psychologische en pedagogische wetenschappen samen met de studenten SLO van de Universiteit Gent. Het gaat om 'Leren en Instructie', 'Pedagogische componenten van het leraarschap' en 'Onderwijsorganisatie en beleid'.
- ▶ De deelname van personeelsleden van het departement Conservatorium aan congressen van de Association Européenne des Conservatoires (AEC) nam verder toe. Op deze studiedagen worden pedagogische en artistieke methodieken en best practices uitgewisseld. In februari 2010 zal het departement Conservatorium een AEC congres huisvesten.
- ▶ Het departement Conservatorium bouwde het samenwerkingsverband met de Operastudio verder uit.

6.5.3 Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld

- ▶ In het kader van *Europalia.china* waren de regisseurs Xie Fei & Zhang Yue te gast aan KASK, met een lezing over 'film maken en studeren in China'.

- ▶ Binnen het opleidingsonderdeel Kunst in het Werkveld werkten masterstudenten Audiovisuele en Beeldende Kunsten van KASK voor externe culturele organisaties en artistieke instellingen.
- ▶ In het kader van de tentoonstelling Coming People 2009 maakten de curatoren van het SMAK een selectie van jonge, opkomende kunstenaars die zijn afgestudeerd aan KASK en Sint-Lucas. Vijf van de zes geselecteerden hadden hun masterdiploma aan KASK behaald in 2009.
- ▶ Sinds 2006 is KASK erkend door het Amsterdamse Sandberginstituut als de Belgische partner van het internationale OneMinutesFestival. Het departement engageerde zich om jaarlijks een competitie te organiseren onder de titel *OneMinutes Belgian Open*. Het evenement kwam er in samenwerking met Sphinx-cinema en het Sandberginstituut.
- ▶ Het departement Conservatorium bouwde in 2009 de samenwerkingsverbanden met het Muziekcentrum de Bijloke (Miryzaal-concerten), het Gent Jazz Festival en het Festival van Vlaanderen verder uit.
- ▶ Er werd een samenwerking georganiseerd in het kader van de Gentse Kunstweek tussen KASK, SMAK, Stad Gent, KuS, UGent en Lineart. Dit resulteerde in het evenement *Figures and Facts*, waarbij diverse artistieke organisaties uit Gent zich aan het brede publiek konden presenteren. Het evenement, dat werd omkaderd door lezingen en workshops, vond plaats in de Zwarte Zaal op de vernieuwde Bijlokecampus van KASK.
- ▶ Er werd een samenwerking opgezet in het kader van het Jazz & Sounds Festival, dat zal plaatsvinden in 2010. Partners zijn de departementen Conservatorium, KASK, Muziekcentrum De Bijloke, Kunstencentrum Vooruit en het Gent Jazz Festival.

6.5.4 Samenwerkingsverbanden met Muzikon vzw, KuS vzw en Mark vzw

- ▶ Het departement Conservatorium onderhoudt bevoorrechte relaties, vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, met *Muzikon vzw*.
- ▶ In 2009 heeft het departement KASK samengewerkt met vzw KuS, en overlegd over een samenwerkingsovereenkomst. KuS (KunstenSite) wil projecten op het vlak van beeldende en audiovisuele kunsten en vormgeving binnen de Bijlokesite bevorderen en ondersteunen. De vzw laat zich daarbij inspireren door de visie op kunst en vormgeving zoals die leeft binnen het departement KASK.
- ▶ Voor *A Prior Magazine*, waarvan in 2009 vier edities verschenen, werkt KASK samen met vzw Mark als mede-uitgever.
- ▶ Hogeschool Gent Conservatorium werkt intensief samen met Muziekcentrum De Bijloke voor prestigieuze reeks van concerten in de Karel Miry-zaal van het gebouw Hoogpoort.

HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID

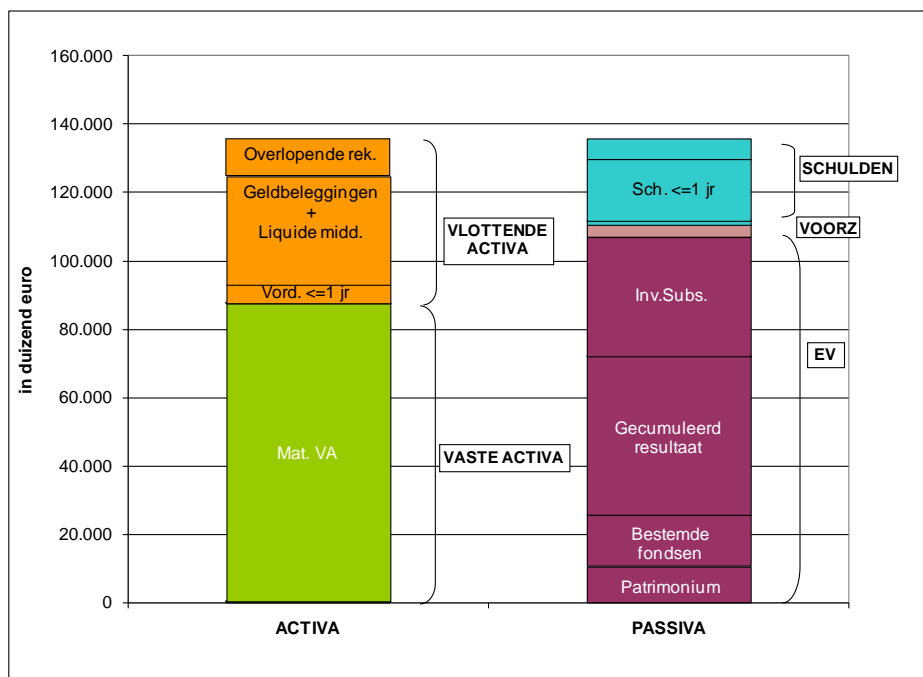
7.1	COMMENTAAR OP DE JAARREKENING	107
7.2	VERANTWOORDING VAN HET FINANCIËEL BEHEER	107
7.2.1	VARIANTIEANALYSE RESULTATENREKENING 2009	107
7.2.2	VARIANTIEANALYSE BALANS 2009	110
7.2.3	RATIO-ANALYSE MET COMMENTAAR	112
7.2.4	COMMENTAAR OP HET INVESTERINGS- EN FINANCIËRINGSBELEID	113
7.2.5	EVOLUTIE VAN DE THESAURIEPOSITIE	115
7.2.6	DE FINANCIËLE WEERSLAG VAN BELANGRIJKE PROJECTEN	116
7.3	BIJZONDERE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	116

7.1 COMMENTAAR OP DE JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2009, de resultatenrekening over het boekjaar 2009 en de toelichting.

Het balanstotaal daalde met 1 % tot 135,7 miljoen euro. De samenstelling van de balans op 31 december 2009 wordt weergegeven in figuur 1.

FIGUUR 1 : SAMENSTELLING BALANS OP 31 DECEMBER 2009

Het eigen vermogen vertegenwoordigt 79 % van het totale vermogen (paasiva). Dit wijst op een zeer grote financiële onafhankelijkheid, zoals in vorige jaren.

Het gewicht van de vaste activa in het balanstotaal is gestegen van 57 % naar 65 %. Dit is voornamelijk omdat in 2009 veel nieuwe investeringen werden uitgevoerd.

Voor het eerst is het resultaat van de Hogeschool Gent negatief: - 3.494.658 euro. Dit resultaat is opgebouwd uit een bedrijfsverlies van 4,1 miljoen euro, een financieel resultaat van 0,9 miljoen euro en een uitzonderlijk resultaat van -0,3 miljoen euro.

Het bedrijfsresultaat vloeit voort uit 108,2 miljoen euro bedrijfsopbrengsten en 112,3 miljoen euro bedrijfskosten. Bij de variantieanalyse wordt verder stilgestaan bij de belangrijkste deelaspecten.

7.2 VERANTWOORDING VAN HET FINANCIËEL BEHEER

7.2.1 Variantieanalyse resultatenrekening 2009

De opgestelde begroting is een instrument ter beoordeling van de jaarrekening, evenals de wijzigingen ten opzichte van de vorige jaarrekening.

Bijlagen

- 7.1a Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. de begroting
- 7.1b Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

De begroting voorzag een negatief resultaat van 5,4 miljoen euro. In realiteit is een negatief resultaat van 3,5 miljoen euro gerealiseerd.

Gezien in 2008 nog een positief resultaat werd gerealiseerd is het verschil met vorig boekjaar vrij groot: 8,3 miljoen euro.

De **bedrijfsopbrengsten** hebben de begroting met 1 % overschreden en vertonen een stijging van 4% ten opzichte van vorig jaar.

De belangrijkste component van de bedrijfsopbrengsten, de *werkingsuitkeringen van de overheid*, bedraagt 85,2 miljoen euro. Dit bedrag ligt iets lager dan voorzien in de begroting (-0,4%). Twee factoren liggen aan de basis van het verschil:

- ▶ wijziging van de statutaire loonschuld tussen het einde van het vorige boekjaar en het huidige boekjaar. Dit wordt vanaf eind 2006 telkens toegevoegd aan de werkingsuitkering. In 2009 is dit een bedrag van 750.231 euro. In de begroting was een stijging van 1,4 miljoen euro voorzien.
- ▶ Het bevallingsverlof werd te laag ingeschat in de begroting.

Ten opzichte van 2008 steeg de werkingsuitkering van de overheid met 2,5%. In 2009 werd een indexering toegepast van 1,9% op de enveloppe. Verder werd in 2009 het einde van het groeipad bereikt voor de middelen die de onderzoekscapaciteit van de hogescholen moet ondersteunen, hetgeen een stijging van 0,7 miljoen euro vertegenwoordigt. Andere factoren die een rol spelen in de stijging zijn o.a. het groeipad voor het vakantiegeld, de stijgende middelen van het aanmoedigingsfonds, de hoger genoemde middelen voor bevallingsverlof. De wijziging van de statutaire loonschuld ligt evenwel lager dan in 2008 wat een negatief effect heeft op de werkingmiddelen (-0,75 miljoen euro).

De *studiegelden* bedragen 6,9 miljoen euro (-3 % ten opzichte van de begroting, +7% ten opzichte van 2008). Bij de begroting werd uitgegaan van de correcte bedragen voor het studiegeld, en van het correcte percentage beursstudenten (+/- 25 %). De begroting ging echter uit van 905.875 studiepunten in het academiejaar 2008-2009 voor de bachelor- en masteropleidingen en van 923.993 studiepunten voor het academiejaar 2009-2010. De reële cijfers liggen respectievelijk op 899.783 en 918.014 (situatie op 1 februari). Met andere woorden het aantal studiepunten voor het voorbije academiejaar ligt te hoog in de begroting.

De stijging van de studiegelden ten opzichte van het vorige jaar is te verklaren door enerzijds een stijging van het studiegeld en anderzijds het stijgend aantal inschrijvingen (i.c. studiepunten).

De *investeringsubsidies* werden correct begroot (1,6 miljoen euro). In 2008 werd een bedrag van 1,3 miljoen euro in opbrengst genomen. De investeringsubsidies zijn gerelateerd aan de afschrijvingen die gebeuren op de investeringen die in het verleden werden gesubsidieerd.

De *overige bedrijfsopbrengsten* overstijgen de begroting met 13 % en kent eveneens een groei van 13% ten opzichte van het vorige boekjaar.

Ongeveer 54% van deze opbrengsten staan in verband met de decretale opdracht van onderzoek en dienstverlening. De inkomsten uit onderzoek en dienstverlening

hebben de begroting met 18 % overschreden. De inkomsten uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing lagen 14 % hoger dan in de begroting. De opbrengsten uit de protocollen met Sovoreg en met de scholengroep Panta Rhei liggen 14 % hoger dan geraamd. De recuperatie van kosten en de studiekosten aangerekend aan studenten werden in de begroting overraamd.

De stijging ten opzichte van 2008 (+1,7 miljoen euro) is in grote mate te verklaren door de recuperatie van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. Het percentage van vrijstelling werd in 2009 verhoogd van 65% naar 75%. Deze stijging verklaart reeds meer dan 50% van de stijging ten opzichte van 2008. De andere grote stijging doet zich voor bij de rubrieken onderzoek en dienstverlening (+0,5 miljoen euro).

De **bedrijfskosten** bedragen 112,3 miljoen euro in 2009. Ten opzichte van de begroting is dit een uitvoeringsgraad van 99 % (of 1,2 miljoen euro lager dan begroot). Tegenover de gegevens van vorig jaar stegen de bedrijfskosten maar liefst 11%. Alle grote deelrubrieken vertonen een stijging ten opzichte van het vorige jaar.

Bij de rubriek *handelsgoederen* is 100 % van de begroting gerealiseerd. Er is een lichte daling ten opzichte van 2008 hetgeen volledig op het conto van de studiereizen kan geschreven worden.

Binnen de rubriek *diensten en diverse goederen* werd 91 % van de begroting uitgevoerd. De lagere uitvoering van de begroting heeft vnl. te maken met het niet uitvoeren van de op de provisie groot onderhoud voorziene (schilder-)werken.

Deze kosten stegen met 14% ten opzichte van vorig jaar en zelfs met meer dan een 25 % op 2 jaar tijd. De belangrijkste actoren voor deze toename van de kosten zijn infrastructuur (met inbegrip van sanitair onderhoud 40 %) en de departementen (34 %). De stijgingen ten opzichte van 2008 zijn op velerlei plaatsen terug te vinden maar vooral bij de huurgelden, onderhoud van de gebouwen, aankoop software en diverse materialen, evenals bij opleiding personeel. Het bedrag van de samenwerkingsovereenkomsten stijgt eveneens aanzienlijk. Een mogelijke verklaring hier is het stijgend aantal onderzoeksprojecten waar partnerinstelling worden uitbetaald.

De *personeelskosten* bedragen 86,7 miljoen euro. In de begroting was een bedrag van 86,9 miljoen euro voorzien. De begroting werd met andere woorden voor 99,8 % uitgevoerd. Voor de loonlasten die via het Departement Onderwijs worden betaald, werd een uitvoeringsgraad van 99,5 % bereikt, voor de contractuele loonkosten werd 101,7 % van de begroting uitgevoerd.

De loonkosten stegen met 10 % in vergelijking met de gegevens 2008. Verklaringen: het aantal personeelsleden (effectieve bezetting) stijgt met 107,1 FTE, de loonkost verhoogt gemiddeld met 2,5% ten gevolge van indexstijgingen uit 2008, de stijging van het vakantiegeld (zie CAO II), de invoering van een functieclassificatiesysteem. De wijziging in de samenstelling van het personeelsbestand (anciënniteiten, hogere ambten, jonger personeel, ...) speelt eveneens een rol in de globale loonkost.

De *afschrijvingen* stijgen met 18% maar liggen 20 % lager dan begroot. De investeringen zijn lager uitgevallen dan in de begroting (zie punt 7.2.3). Dit heeft tot gevolg dat ook een deel van de voorziene afschrijvingen niet werd geboekt. Andere belangrijke factor is dat de begroting is uitgegaan van de oplevering van het gebouw aan de Pasteurlaan. De oplevering gebeurt pas in 2010, waardoor de afschrijvingen op de totale kostprijs van dit gebouw een jaar is uitgesteld. De stijging ten opzichte van vorig jaar heeft daarentegen te maken met de oplevering van gebouw D op de campus Schoonmeersen. De totale investering van 27,6 miljoen euro werd voor het eerst afgeschreven in 2009.

De *voorzieningen voor risico's en kosten* werden negatief ingeschat in de begroting. De begroting heeft een aanzienlijke daling in de voorziening voor groot onderhoud en

herstellingen gepland. Zoals reeds hoger werd aangehaald zijn een aantal schilderwerken die voorzien waren niet uitgevoerd in 2009 waardoor de terugname van de provisie lager uitvalt.

De provisie voor achterstallige lonen blijft constant op 100.000 euro. De provisie hangende juridische geschillen stijgt licht.

De *andere bedrijfskosten* omvatten de milieutaksen en andere belastingen. De begroting was lager ingeschat dan het bedrag van 2008. In 2009 werd 43% meer uitgegeven dan in 2008. De wijzigingen zijn vnl. te vinden bij een stijgende roerende voorheffing. Het soort beleggingen die gebeuren speelt hierbij een cruciale rol.

Het **bedrijfsresultaat** bedraagt -4.124.131 euro. De oorspronkelijke begroting van de Hogeschool Gent gaf een tekort weer van 6.395.236 euro. In 2008 daarentegen was er nog een bedrijfswinst van 2.902.421 euro.

De **financiële opbrengsten** bestaan voornamelijk uit intresten. De begroting werd voor 96% uitgevoerd, ten opzichte van 2008 is er een quasi halvering. Bij de begroting werd uitgegaan van een lager bedrag aan liquide middelen (zie cashflow), maar aan een hogere intrestvoet dan gerealiseerd (3% t.o.v. 2,5%). In realiteit werd gemiddeld 31,2 miljoen euro (2008: 47,7 miljoen) belegd. De gemiddelde intrestvoet bedroeg in 2008 nog 3,5%.

De begroting voorzag in geen uitzonderlijke kosten of opbrengsten. De **uitzonderlijke opbrengsten** omvat voornamelijk een dading. De **uitzonderlijke kosten** bestaan eveneens uit een dading en uit de minderwaarden bij verkopen van enkele vaste activa. Uitzonderlijke opbrengsten en kosten zijn door hun aard niet vergelijkbaar met een vorig jaar.

7.2.2 Variantieanalyse balans 2009

Zowel de begroting als de vorige jaarrekening worden als vergelijkingsbasis gebruikt voor deze analyse.

Bijlagen

7.2a Balans op 31.12.2009 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.2b Balans op 31.12.2009 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

Activa

De totaliteit van de **vaste activa** stijgt met 12 % ten opzichte van vorig jaar. Het investeringsbeleid inzake infrastructuur komt nog aan bod onder punt 7.2.4.

De vaste activa vallen echter bijna 4 % lager uit dan verwacht binnen de begroting. De afwijking tussen begroting en uitvoering is vooral te verklaren binnen de rubriek gebouwen (nieuwbouw, grote herstellingen en vaste activa in aanbouw). De investeringen in deze rubriek zijn veel lager dan begroot. De begroting voorzag opnieuw een belangrijke injectie aan investeringen. Het investeringsbeleid op het gebied van infrastructuur wordt toegelicht onder punt 7.2.4.

Globaal genomen werd 59 % van de oorspronkelijk begrote investeringen uitgevoerd.

De directies en departementen halen een uitvoeringsgraad van respectievelijk 71 % en 54 %.

De deelnemingen in risicokapitaalfondsen stegen met 39% in 2009. De begroting had deze stijging voorzien. Naast een deelname in het Baekeland II-fonds (18.000 euro

opgevraagd in 2009) en in het Innovatie en InCubatie-fonds van de UGent werd een kleine participatie genomen in Jobpunt Vlaanderen.

De **vorderingen op korte termijn** stijgen met 5 % ten opzichte van 2008. De stijging doet zich voor bij de vrijstelling bedrijfsvoorheffing van de statutaire onderzoekers en bij de te ontvangen subsidies (vnl. in het kader van onderzoek).

De vorderingen op ten hoogste één jaar liggen 12 % lager dan begroot. Deze rubriek is moeilijker te begroten gezien de diversiteit van de posten die hieronder vallen en de afhankelijkheid van derden voor betalingen.

De **geldbeleggingen en liquide middelen** dalen met 36 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2008. In de begroting werd uitgegaan van een nog fellere daling. Het bedrag eind 2009 (32,0 miljoen euro) ligt 63% hoger dan het bedrag ingeschreven in de begroting. De samenstellende delen van de cashflow (punt 7.2.5) geven een beeld van de afwijkingen.

De **overlopende rekeningen van het actief** liggen 4 % hoger dan in de begroting. De overlopende rekeningen van het actief stijgen met 7 % ten opzichte van vorig jaar. Het belangrijkste bedrag bij deze rubriek is het equivalent van de openstaande statutaire loanschulden. Dit bedrag ligt aanzienlijk hoger dan vorig jaar (+ 0,7 miljoen euro).

Passiva

Het eigen vermogen daalt met 1 % in vergelijking met 2008. Doordat in de begroting een groter negatief resultaat werd ingeschreven dan werd gerealiseerd was het bedrag van het eigen vermogen lager ingeschat.

De **fondsen van de instelling** werden constant gehouden in de begroting. Dit komt overeen met de realiteit.

De rubriek **bestemde fondsen** is nieuw sinds 2008. De bestemde fondsen werden begroot op 8,5 miljoen. Eind 2009 werd 14,9 miljoen geboekt als bestemd fonds bestaande uit :

▶ Saldo aanmoedigingsfonds	0,3 mln.	niet begroot
▶ Saldo middelen hoger kunstonderwijs	0,1 mln.	niet begroot
▶ Saldi PWO-middelen	2,2 mln.	1,7 mln. begroot
▶ Saldi middelen voorzien voor onderzoek	6,7 mln.	4,2 mln. begroot
▶ Saldi departementen	5,6 mln.	2,6 mln. begroot

De bestemde fondsen dalen met 0,7 miljoen euro in vergelijking met vorig kalenderjaar (2008). De daling situeert zich vnl. bij de saldi van de departementen. De saldi vanuit de PWO-middelen dalen licht. Bij de middelen voorzien voor onderzoek is er een lichte stijging.

Het **gecumuleerd resultaat** daalt met het resultaat van dit boekjaar, maar stijgt licht door de opname uit de bestemde fondsen (zie hoger: 0,7 miljoen euro). In de begroting was een negatief resultaat voorzien van 5,4 miljoen euro. Het resultaat bedraagt uiteindelijk -3,5 miljoen euro.

De Hogeschool Gent heeft in de loop van 2009 voor 4,0 miljoen euro investeringen verricht die recht gaven op investeringssubsidies van Agion. Jaarlijks wordt een deel van de al ontvangen **investeringssubsidies** in opbrengst genomen a rato van de afschrijvingen van de gesubsidieerde investeringen (1,6 miljoen euro – zie andere bedrijfsopbrengsten). De investeringssubsidies stijgen dan ook met 8% ten opzichte van vorig jaar. In de begroting 2009 werden de investeringssubsidies correct begroot.

De rubriek **voorzieningen** ligt bijna driemaal hoger dan ingeschreven in de begroting. De begroting voorzagt een bedrag van 0,9 miljoen euro, de werkelijke voorziening bedraagt 3,6 miljoen euro eind 2009. De voorzieningen stijgen met 6 % ten opzichte van vorig jaar.

Het bedrag begroot voor de voorziening voor onderhoud en herstellingen van het patrimonium bedroeg 0,5 miljoen. De voorziening ingeschreven in de jaarrekening 2009 bedraagt 3,3 miljoen euro. De aangelegde provisie dient voor toekomstige schilderwerken (zie meerjarenplanning infrastructuur). Een beperkt aantal geplande projecten werden uitgevoerd in de loop van 2009 maar veel minder dan geschat in de begroting en een aantal projecten werden geannuleerd wegens niet meer relevant. Door de actualisering van de meerjarenplanning infrastructuur werd een bijkomende provisie aangelegd van 0,6 miljoen euro.

De voorziening voor overige risico's ligt 28 % lager dan begroot. De voorziening voor achterstallige lonen werd constant gehouden op 100.000 euro om mogelijke achterstallen uit correcties voor anciënniteiten te kunnen opvangen. Dit werd correct begroot. De provisie voor juridische geschillen stijgt met 15%. Enerzijds werd 1 dossier in het nadeel van de hogeschool beslecht en werden 2 dossiers als afgehandeld beschouwd, anderzijds werd 1 dossier toegevoegd en bij enkele andere dossiers het risico hoger ingeschat. De begrote voorziening lag hoger.

De rubriek **schulden** daalt met 3 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2008. De begroting voorzagt in een nog grotere daling waardoor de begroting met 14% werd overschreden. Deze rubriek blijft moeilijk om te ramen gezien veel externe factoren een rol spelen (datum van opmaak van facturen door leveranciers, ...). Het grootste deel van de schulden heeft betrekking op lonen en aanverwante kosten. Hier is een stijging met 6 % te bemerken ten opzichte van vorig jaar (cf. supra – loonmassa december ligt hoger dan vorig jaar). De handelsschulden dalen met 24 %.

De **overlopende rekening van het passief** (6,1 miljoen euro) omvatten kosten die nog moeten worden toegerekend aan 2009 en opbrengsten die al werden ontvangen maar een opbrengst voor 2010 vertegenwoordigen.

De over te dragen studiegelden omvatten de studiegelden 2009-2010, die pro rata werden toegewezen als opbrengst 2010. Op basis van de ontvangsten en de bijkomende gegevens uit het inschrijvingspakket wordt het totale studiegeld voor het academiejaar 2009-2010 geraamd, namelijk 7.261.380 euro. Het bedrag voor studiegelden ligt hoger dan in 2008, waardoor ook bij de overlopende rekeningen van het passief een stijging is ten opzichte van vorig jaar.

De afwijking ten opzichte van de begroting situeert zich vnl. bij de andere over te dragen opbrengsten. Deze werden in de begroting ingeschat op 0,3 miljoen euro. In realiteit werd 1,2 miljoen euro op de overlopende rekening van het passief geplaatst.

7.2.3 Ratio-analyse met commentaar

De liquiditeitsratio's vertonen een dalende trend maar zijn nog steeds in orde. De quick ratio blijft hoog. De beperkt vlottende activa kunnen de kortetermijnschulden bijna driemaal aflossen.

Liquiditeitsratio's		2009	2008	2007
1.	Netto-werkingsmiddelen	29.867.401	39.444.029	53.501.903
2.	Quick ratio	2,67	3,08	4,65
3.	Liquiditeit van de werkingschulden	125 dagen	185 dagen	148 dagen

De Hogeschool Gent maakt gemiddeld 125 dagen gebruik van het leverancierskrediet.

De graad van financiële onafhankelijkheid blijft op 79 %. Voor het eerst is de dekingsratio van het vreemd vermogen op lange termijn door de cashflow kleiner dan 1. De cashflow van het boekjaar kan nog steeds 55% van de schulden op lange termijn en van de voorzieningen dekken.

Solvabiliteitsratio's		2009	2008	2007
1.	Algemene schuldgraad	27%	27%	26%
2.	VVLT <-> cashflow	0,55	1,89	1,96
3.	Graad financiële onafhankelijkheid	79%	79%	80%

De resultatenratio's geven de verhouding weer tussen het resultaat en de werkingsopbrengsten (of een deel van de werkingsopbrengsten). Het resultaat van het boekjaar is voor het eerst negatief waardoor de nettomarge negatief wordt. De verhouding tussen de eigen opbrengsten en de werkingsuitkeringen bedraagt 27,0 %.

Resultatenratio's		2009	2008	2007
1.	Verhouding tussen "eigen" opbrengsten en de werkingsuitkeringen	27,0%	24,7%	23,9%
2.	Netto marge (bedrijfsoverschot (-tekort)/ bedrijfsopbrengsten)	-3,8%	2,8%	4,2%

Een verticale analyse van het resultaat geeft een uiteenrafeling van de nettomarge weer.

Verticale resultaatsanalyse		2009	2008	2007
Samenstelling bedrijfsopbrengsten		100,0%	100,0%	100,0%
Bedrijfskosten in verhouding tot de bedrijfsopbrengsten		103,8%	97,2%	95,8%
	Diensten en diverse goederen	14,9%	13,7%	12,8%
	Bezoldigingen	80,2%	76,1%	74,0%
	Afschrijvingen	7,0%	6,2%	6,4%

De weergave van de belangrijkste componenten van de bedrijfskosten geeft duidelijk aan dat het aandeel van de bezoldigingskosten aanzienlijk gestegen is de voorbije 2 jaren.

7.2.4 Commentaar op het investerings- en financieringsbeleid

De investeringen die in 2009 werden gerealiseerd, bedragen 16,8 miljoen euro.

De volgende tabel geeft weer dat 59 % van de begrote investeringen werd uitgevoerd in 2009. Dit percentage ligt lager dan in de voorbije 2 jaren (2008: 67%; 2007: 70 %). Dit uitvoeringspercentage wordt sterk beïnvloed door investeringen in gebouwen.

	BG - Boekjaar 2009	JR - Boekjaar 2009	JR - Boekjaar 2008	Relatieve afwijking JR2009 - BG2009 (JR - BG) / BG	Relatieve verandering JR2009 - JR2008 (HB - VB) / VB
BRUTO-INVESTERINGEN					
I. Oprichtingskosten	0	0	0		
II. Immateriële vaste activa	404.205	308.510	172.262	(23,67 %)	79,09 %
III. Materiële vaste activa	27.955.933	16.489.224	29.791.235	- 41,02 %	- 44,65 %
A. Terreinen en gebouwen	29.989.179	872.411	4.858.637	- 97,09 %	- 82,04 %
B. Installaties, machines en uitrusting	7.214.505	3.501.095	2.853.521	- 51,47 %	+ 22,69 %
C. Meubilair en rollend materieel	3.777.256	2.635.756	1.573.877	- 30,22 %	+ 67,47 %
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0	0		
E. Overige materiële vaste activa	0	3.167	378.818		- 99,16 %
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	(13.025.007)	9.476.794	20.126.382	+ 172,76 %	- 52,91 %
IV. Financiële vaste activa	25.000	24.198	0	- 3,21 %	VB = 0
Totaal bruto-investeringen	28.385.138	16.821.932	29.963.497	- 40,74 %	- 43,86 %

Hierna volgt een overzicht van de grootste projecten inzake infrastructuur :

- ▶ Campus BIJLOKE
 - Renovatie en nieuwbouw gebouw PASTEUR : 6.719.304
3,9 mln. geraamd in de begroting 2009
Kostprijs tot en met 2009: 18,0 mln.
 - Site kunsttoren: renovatie 1e verdieping (aanvang van de werken) 239.997
- ▶ Campus SCHOONMEERSEN
 - Gebouw D, campus Schoonmeersen: 1.343.930
eerste uitrusting: 1.233.928

Het totale project heeft 27,6 mln. gekost. De eerste ramingen bedroegen 20 mln.

 - Gebouw C: omvormen polyvalente zaal (begroot 2009: 764.735)-verder af te werken 565.497
 - Gebouw P: vernieuwen dakdekking nog niet aangevat
 - Gebouw A: diverse projecten werden nog niet gestart (fietsenstaanplaats, inrichten leslokalen, vernieuwen dakdichting, vernieuwen sanitair en rioleringen, studie elektriciteit)
voorzien bedrag in begroting 2009: 310.000
 - Site proefhoeve: aankoop landbouwgrond 16.246
- ▶ Campus VESALIUS
 - Technieken noodverlichting en koelgroep auditorium (raming 150.000) 164.329
 - Project bioveiligheid: totaal 300.000 euro waarvan 100.000 voorzien in 2009 – aanvatting werken 2010
- ▶ Campus LEDEGANCK
 - Inrichting wetenschapslokalen en turnzaal:
voorzien 2009: 800.000 (totaal project 3,2 mln) 399.207
 - Stabilisatie en renovatie torendak: niet voorzien op de begroting 109.699
- ▶ Campus MELLE
 - Uitbreiding leslokalen: 343.466
eerste uitrusting 33.324
Totaal gerealiseerd project: 816.599 (geraamd 0,7 mln)
- ▶ Campus MERCATOR
 - Gebouw C: renovatie studentenkamers: start van de werken 476.786
totale raming project: 5,4 mln (periode 2009-2011)

De **financiering** van de investeringen gebeurt enerzijds met investeringssubsidies en anderzijds met eigen middelen. Jaarlijks wordt 6% van de werkingsenveloppe gereserveerd om investeringen in gebouwen te financieren. De departementen en diensten stellen ook kredieten ter beschikking van investeringen bij de opmaak van de begroting.

Voor de investeringen in infrastructuur wordt een meerjarenplanning opgesteld. Deze wordt goedgekeurd, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd door de raad van bestuur.

	BG - Boekjaar 2009	JR - Boekjaar 2009	JR - Boekjaar 2008	Relatieve afwijking JR2009 - BG2009	Relatieve verandering JR2009 - JR2008
FINANCIERING					
I. Eigen middelen	24.500.252	12.775.148	23.811.367	- 47,86 %	- 46,35 %
II. Vreemde middelen	0	0	0		
III. Kapitaalsubsidies	3.884.886	4.046.784	6.152.129	+ 4,17 %	- 34,22 %
IV. Andere	0	0	0		
Totaal financiering	28.385.138	16.821.932	29.963.497	- 40,74 %	- 43,86 %

In 2009 werd 24 % van de door Hogeschool Gent geïnvesteerde middelen gesubsidieerd door Agion. Uit de balans blijkt dat Agion (vroeger IVAH) sinds 1996 al 47,6 miljoen euro aan subsidies heeft toegekend aan de Hogeschool Gent. In deze periode heeft Hogeschool Gent een bedrag geïnvesteerd in gebouwen van 114,6 miljoen euro. Hieruit blijkt dat de investeringen in gebouwen in het verleden voor 41,5 % werden gesubsidieerd.

7.2.5 Evolutie van de thesauriepositie

Onderstaande tabel maakt duidelijk dat de HoGent in de laatste drie jaar een dalende netto cash-flow kende. De laatste twee jaren was die zelfs negatief. Daaruit kan afgeleid worden dat in 2008 en 2009 respectievelijk 10.234.292 euro en 11.641.075 euro minder liquide middelen aanwezig waren op het einde van het kalenderjaar (ten opzichte van het begin).

In vergelijking met de begroting was het negatief saldo minder dan de helft. Vooral de investeringen waren duidelijk lager dan begroot.

	Begroting 2009	2009	2008	2007	2006
I. Beginsaldo liquiditeiten	43.742.845	43.617.035	46.806.269	41.946.684	41.946.684
Resultaat van het boekjaar	-5.438.246	-3.494.658	4.818.262	5.706.691	4.896.500
Afschrijvingen	9.445.781	7.594.058	6.460.285	6.329.967	6.023.219
Overige niet-kaskosten	-2.053.000	245.255	-341.229	905.951	-203.689
Niet-kasopbrengsten	1.603.467	1.617.666	1.280.288	1.481.048	-1.533.791
1. Cashflow van het boekjaar	351.068	2.726.988	9.657.030	11.461.561	9.182.239
2. Mutatie van vlottende activa en passiva, uitgezonderd liquiditeiten	317.929	-1.290.867	4.269.945	5.290.560	-7.681.270
Investeringen (inbegrepen FVA en vorderingen > 1 jr)	28.385.138	16.821.932	30.027.422	20.410.610	-9.411.517
Desinvesteringen (inbegrepen FVA en vord. > 1 jaar)	0	47.952	63.925	84.703	6.797.993
3. Netto-investeringen	-28.385.138	-16.773.980	-29.963.497	-20.325.907	-2.613.524
Nieuwe leningen	0	0	0	2.450.000	0
Aflossingen	350.000	350.000	350.000	0	0
4. Netto-ontleningen	-350.000	-350.000	-350.000	2.450.000	0
5. Overige (kapitaalsubsidies)	3.884.886	4.046.784	6.152.129	8.168.944	4.357.709
5. Overige (éénmalige externe aangroei EV)					1.614.431
II. Netto-cashflow = 1 + 2 + 3 + 4 + 5	-24.181.255	-11.641.075	-10.234.392	7.045.158	4.859.585
III. Eindsaldo liquiditeiten	19.561.591	31.975.960	43.617.035	53.851.427	46.806.269

7.2.6 De financiële weerslag van belangrijke projecten

De belangrijkste projecten met een financiële weerslag zijn terug te vinden bij de investeringen in gebouwen (cf. supra – punt 7.2.3).

7.3 **BIJZONDERE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM**

Nihil

HOOFDSTUK 8: INFRASTRUCTUUR

8.1	<u>INGEBRUIKNAME VAN NIEUWE REALISATIES</u>	<u>119</u>
8.2	<u>PROJECTEN IN UITVOERING</u>	<u>119</u>
8.3	<u>TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN</u>	<u>120</u>
8.4	<u>DUURZAAM INFRASTRUCTUURBELEID</u>	<u>121</u>
8.5	<u>ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT</u>	<u>121</u>

8.1 INGEBRUIKNAME VAN NIEUWE REALISATIES

De nieuwbouw op de campus Schoonmeersen, gebouw D genoemd, is in gebruik genomen. Naast de vastgelegde functies voor catering, bibliotheek en zelfstudiecentrum, auditorium, ruimte voor de studentenverenigingen en een conciërgewoning beschikt het gebouw ook over lokalen voor de vakgroepen van de verschillende departementen op deze campus. Tweeëntwintig lokalen van diverse grootte, voornamelijk gelegen op de eerste verdieping zijn ingevuld als werkruimte voor de leden van vakgroepen. Omgerekend in aantal personen betekent dit een beschikbaarheid van 82 werkplekken.

Zevenentwintig andere lokalen en vier vergaderzalen staan in directe relatie met het open leercentrum als overleg- en werkruimtes zowel voor studenten als lesgevers. Om reden van flexibiliteit en een maximale aanwending ervan worden ze ter beschikking gesteld via een reserveringssysteem.

De catering en het restaurant, die opgenomen werden in het geheel van het gebouw, waren het eerst operationeel. De nieuwe externe uitbating wou een inlooperperiode inbouwen alvorens de maximale capaciteit bij de start van het academiejaar te kunnen garanderen. Een maximale bezetting van het restaurant in twee beurten en de beantwoording aan de volledige hygiëne-eisen (HACCP-normen) vanaf de toelevering tot de verwerking van het eindproduct waren de twee doelstellingen vanaf het concept tot en met uitwerking van de volledige catering.

De bibliotheek en het zelfstudiecentrum is als belangrijkste programmapunt van deze nieuwbouw ruim geconcipeerd. De inrichting van het meubilair en de werkplekken hebben plaats gehad tot juni om de definitieve verhuizing van het documentenbestand te kunnen laten plaatsvinden in de periode augustus/september; een maximale beschikbaarheid van alle boeken, tijdschriften, ... diende gegarandeerd aan de 6000 à 7000 studenten van deze campus.

Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur heeft sinds de oprichting van de afstudeerrichting dierenzorg binnen de opleiding agro- en biotechnologie in Melle een ruime inschrijving aan studenten en een voortzetting van belangstelling voor deze studierichting. Om tegemoet te komen aan de vraag om voor deze stijgende groep studenten een infrastructurele oplossing te bieden op de campus Melle is het bestaande gebouw uitgebreid met een auditorium voor honderd studenten, omgeven door extra werkruimte voor de lectoren. Deze uitbreiding is momenteel in gebruik genomen.

Meerdere departementen van de campus Schoonmeersen waren vragende partij om het aantal auditoria te verhogen, evenals hun capaciteit. Een zaal (polyvalente zaal) in het gebouw C was door haar inrichting weinig gebruiksvriendelijk voor contactonderwijs en evenmin goed geconcipeerd om aan een grote groep studenten onderwijs te verlenen. De bestaande oppervlakte en ruimte is omgevormd tot een volwaardig auditorium met aangepaste gradin en opklapbare schrijftafels. Een totale bezettingsgraad van 392 zitplaatsen is gehaald in vergelijking met de oorspronkelijke 213, waarbij op regelmatige basis van honderd losse stoelen werden bijgeplaatst.

8.2 PROJECTEN IN UITVOERING

De restauratie van het gebouw Pasteur en de aanpalende nieuwbouw op de campus Bijloke behoort tot een van de grootste projecten dat momenteel in uitvoering is. Na de realisatie, gepland in 2010, worden de opleidingen die nu nog in de Aca-

demiestraat gehuisvest zijn, overgeheveld naar de site Bijloke. De kunstopleidingen van het departement KASK worden daardoor verenigd en gegroepeerd op één campus, met op wandelafstand de site Kunsttoren (Offerlaan 5) die als tweede locatie blijft bestaan. Op deze laatste locatie wordt momenteel in het gebouw de nog enige overblijvende verdieping ingericht voor de afstudeerrichting nieuwe media.

De wetenschapslokalen van het departement Lerarenopleiding Ledeganck worden vernieuwd. Een integrale vernieuwing en uitrusting van de laboratoria zijn een prioriteit om de studenten van de professionele bachelor secundair onderwijs op te leiden in een kwaliteitsvolle studieomgeving, als voorbeeldfunctie van de pedagogische uitoefening van hun toekomstig beroep. Een functionele reorganisatie wordt doorgevoerd door de laboratoria biologie, fysica en bio/wereldoriëntatie te groeperen en te concentreren rond een gemeenschappelijke preparatieruimte, conform de strengere veiligheids- en milieuvoorschriften.

De renovatie van de bestaande studentenhuizen zijn in de meerjarenbegroting infrastructuur opgenomen als een prioriteit. Aangezien de studentenhuisvesting in het gebouw C op de campus Mercator ondergebracht is in een van de oudste gebouwen, komt deze renovatie als eerste in aanmerking voor de modernisering. De bestaande kamers waren geconcipieerd als internaat en beantwoorden daardoor onvoldoende aan het hedendaags comfort evenmin aan de normering volgens het kamerdecreet. Elke nieuwe studentenkamer krijgt daarom een individuele douche en lavabo. In het project zijn ook de inrichting en de modernisering van een viertal gastenverblijven opgenomen.

8.3 TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

In de meerjarenbegroting infrastructuur 2009-2014 zijn enkele strategische prioriteiten aangehouden die binnen de vijf jaar bijdragen tot de verdere uitbouw van de Hogeschool Gent. Op de campus Schoonmeersen 1 wordt een verdichting van de inplanting van gebouwen op lange termijn uitgewerkt, waardoor onderwijs en onderzoek van de zes residerende departementen geconcentreerd worden. Twee belangrijke nieuwbouwprojecten passen binnen deze visie. Enerzijds de nieuwbouw (geraamd op € 16,5 miljoen) voor het departement Sociaal-Agogisch Werk, gecombineerd en geïntegreerd in hetzelfde gebouw met bijkomende leslokalen (raming €5 miljoen) voor alle departementen van de campus Schoonmeersen. En anderzijds de nieuwbouw (geraamd op € 11 miljoen) voor de onderzoekslaboratoria.

Een mooi evenwicht tussen lichaam en geest draagt bij tot de algemene gezondheid en het welbehagen. Daarom wordt in samenwerking met een sportfederatie de bestaande infrastructuur van de sporthal uitgebreid met een sportschuur.

De uitbouw van de studentenhuisvesting is een prioriteit. De zoektocht en de vraag van de studenten naar een betaalbare huisvesting overstijgt in ruime mate het aanbod. Om deze behoefte te lenigen wordt in samenwerking met vzw Sovoreg een studentenhuus met een capaciteit van 520 kamers opgericht.

Begeleide zelfstudie en informatiebronnen aangebracht binnen de bibliotheken, gekoppeld aan individuele en groepsruimtes, verhogen de kwaliteit van de opleidingen. Op de campus Mercator, waar aan ongeveer 2800 studenten onderwijs verleend wordt, is de nieuwbouw van dit centrum geprogrammeerd.

De kunstopleidingen van de departementen KASK en Conservatorium worden verder gefaciliteerd. De concentratie op de kunstsite Bijloke wordt voor het departement KASK verhoogd, eventueel met als bijkomende erfpacht van een gebouw van de stad

Gent. Anderzijds verhoogt de concentratie van de muziekopleidingen van het departement Conservatorium zich sterker in het historische centrum van de stad door onder andere de ingebruikname van het voormalige gebouw van de Nationale Bank (nu De Wijnaert genoemd) en een mogelijke aankoop in dezelfde omgeving van een gebouw van de provincie.

Het onderwijs en het onderzoek binnen de opleiding agro- en biotechnologie wordt versterkt. Bestaande samenwerkingsverbanden met de Universiteit Gent en het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek worden verhoogd, door financiële inbreng binnen gemeenschappelijke investeringen van een proefstal en onderzoekserres.

8.4 DUURZAAM INFRASTRUCTUURBELEID

Energiecontracten afsluiten behoort tot een duurzaam beleid. Niet alleen de verlaging van het energieverbruik is van toekomstig belang voor mens en milieu, maar ook de prijs per verbruikte eenheid.

Door gelijkaardige spanningspunten van elektriciteit binnen het patrimonium van de partners uit de Associatie Universiteit Gent samen te voegen, verhoogt het volume en worden belangrijke kortingen afgedwongen bij toeleveranciers. Op basis van deze overeenkomsten zijn niet-opzegbare contracten afgesloten voor twee jaar.

De bestaande HVAC-installatie (heating, ventilation, aircondition, cooling) aanpassen aan een optimale comfort- en omgevingstemperatuur, en daarenboven een gecontroleerde digitale sturing toepassen, leiden tot een gereduceerd verbruik. De bestaande installatie in het gebouw P op de campus Schoonmeersen is bij middel van deze technologie afgewerkt.

8.5 ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

Via de werkgroep TEC Infrastructuur zijn een aantal samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. De gezamenlijke aanbestedingen, eerder van logistieke aard, met de vrijheid van elke partner om al dan niet in te stappen, verlenen enerzijds een bundeling van de knowhow en anderzijds een voordeel van schaalgrootte.

De mobiele spraaktechnologie en de mobiele datacommunicatie zijn dit jaar behandeld en hebben geleid tot het afsluiten van een contract met Belgacom voor een vaste periode van twee jaar en tweemaal verlengbaar met één jaar. Ook is ingegaan op het aanbod om één gsm-abonnement aan de personeelsleden aan te bieden aan dezelfde voorwaarden als de bedrijfstelefonie.

REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN

ATP	Administratief en Technisch Personeel
AUGent	Associatie Universiteit Gent
BEST	Departement Bedrijfskunde Aalst
BINF	Departement Bedrijfsinformatie
BIOT	Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur
BMER	Departement Bedrijfsmanagement Mercator
BOF	Bijzonder Onderzoeksfonds
BSH	Begeleiding Studenten met een Handicap
CBED	Contractuele Bedienden
CEVORA	Sectoraal vormingscentrum van paritair comité 218
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
CO	Collectieve Onderzoeksprojecten
CONS	Departement Conservatorium
CPLOL	Comité Permanent de Liaison des Orthophonistes-logopèdes de l'Union Européenne
CTO	Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening
DIETS	Dietitians improving training standards in higher education
DOC	Departementaal Onderhandelingscomité
DOKEOS	Elektronisch leerplatform in gebruik bij de Hogeschool Gent
EAIE	European Association for International Educators
ECTS	European Credit Transfer System
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ELIA	European League of Institutes of the Arts
ELO	Elektronische Leeromgeving
ENOTHE	European Network for Occupational Therapy in Higher Education
EPOS	Europese Programma's voor Onderwijs, Opleiding en Samenwerking (Vlaams LLP-agentschap)
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EURASHE	European Association of Institutions in Higher Education
EVC	Eerder Verworven Competenties
EVK	Eerder Verworven Kwalificaties
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek
GentBC	Gent Big in Creativity
GON	Geïntegreerd Onderwijs
HABE	Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde
HGSR	Hogeschool Gent Studentenraad
HIAF	Hoger Instituut voor Accountancy & Fiscaliteit
HOC	Hogeschool Onderhandelingscomité
IBBT	Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie
INWE	Departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen
ISELL	Institut Supérieur d'Enseignement Libre Liegeois
ISKA	Interdisciplinair Studiecentrum voor Kritiek en Actualiteit
IWETO	Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen
IWT	Innovatie door Wetenschap en Technologie
IWT	Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
KASK	Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten
KMO	Kleine en Middelgrote Ondernemingen

KOI	Kort Opleidingsinitiatief
LASSI	Learning and Studie Strategies Inventory
LERA	Departement Lerarenopleiding Ledeganck
LLP	Lifelong Learning Programme
MVD	Meester-, Vak- en Dienstpersoneel
NAFSA	Association of International Educators
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en examenreglement
OHP	Opvoedend Hulppersoneel
OP	Onderwijzend Personeel
OP	Onderwijzend Personeel
PV	Preparatory Visit
PWO	Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SBO	Strategisch Basisonderwijs
SBP	Small Business Project
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOAG	Departement Sociaal-Agogisch Werk
SOVOREG	Sociale Voorzieningen Regio Gent
STEVIN	Spraak- en Taaltechnologische Essentiële Voorzieningen In het Nederlands
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats (sterkte-zwakteanalyse)
TD	Technologische Dienstverlening
TECH	Departement Technologie
TETRA-fonds	Programma ter bevordering van technologietransfer door instellingen voor hoger onderwijs
TIS	Thematische Innovatiestimulering
UGENT	Universiteit Gent
UGM	Universidad del Golfo de Mexico
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VESA	Departement Gezondheidszorg Vesalius
VETO	Departement Vertaalkunde
VIS	Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden
VLAJO	Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR-UOS	Vlaamse Interuniversitaire Raad – University Development Cooperation
VOKA	Vlaams netwerk van ondernemingen, gevormd door Voka, Vlaams Economisch Verbond en Voka – Kamers van Koophandel
VTE	Voltijdse Equivalenten
ZAP	Zelfstandig Academisch Personeel

DEEL 2: SOVOREG

Sociale voorzieningen voor studenten door Sovoreg vzw

Dit verslag is opgemaakt conform de bepalingen van het Besluit d.d. 10.03.1998 van de Vlaamse Regering houdende vastlegging van de voorschriften voor het opstellen van het jaarverslag van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (B.S. 12.06.1998). Het jaarverslag 2009 wordt integraal toegevoegd aan het jaarverslag van de Hogeschool Gent.

1. DOELSTELLINGEN SOVOREG VZW

De sociale voorzieningen ondersteunen de studenten in het behalen van een hogeschooldiploma via een aanbod van materiële en immateriële diensten; aldus wordt rechtstreeks bijgedragen tot de democratisering van het hoger onderwijs en tot het bevorderen van gelijke kansen, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student.

De vzw is opgericht conform artikel 208 van het Decreet d.d. 13.07.1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De vzw is, conform artikel 59 van het Decreet d.d. 30.04.2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zoals gewijzigd door het Decreet van 18.11.2005 tot wijziging van het Decreet d.d. 30.04.2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, actief op volgende werkvelden die kunnen worden gerubriceerd als hetzij algemene of universele voorzieningen, hetzij specifieke of selectieve voorzieningen:

- 1° studentenrestaurants, -cafeteria's en -keukens;
- 2° studentenkamers in eigen beheer van de studentenvoorzieningen die ter beschikking van de studenten worden gesteld;
- 3° adviesdiensten voor studentenhuisvesting en -mobiliteit;
- 4° steun inzake studentenmobiliteit;
- 5° preventieve en curatieve medische diensten;
- 6° psychotherapeutische diensten;
- 7° sociale diensten, met onder meer aandacht voor studiefinanciering, studentenstatuut en psychosociale begeleiding;
- 8° jobdiensten;
- 9° het verlenen van diensten en ondernemen van specifieke acties voor de sociale begeleiding van buitenlandse studenten;
- 10° initiatieven op sportief en cultureel vlak, bij voorkeur via de ondersteuning van studentenorganisaties;
- 11° de ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op academisch, sociaal, sportief of cultureel gebied;
- 12° de kinderopvang van kinderen van studenten;

13° het aanbieden van logistieke diensten en infrastructuur die de werkvelden, vermeld in 1° tot en met 12°, ondersteunen.

Sovoreg geeft uitvoering aan haar opdracht binnen de volgende strategische doelstellingen:

1° acties tot bevordering van gelijkwaardige kansen in het behalen van een diploma, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student;

2° bijdragen tot de optimalisering van de randvoorwaarden van de studieomgeving via een ruim aanbod van studentvriendelijke en klantgerichte voorzieningen in sociale dienstverlening, huisvesting, catering, sport en cultuur, ...; hiertoe behoort:

- Sociale diensten op maat: Sovoreg begeleidt en ondersteunt, binnen de decretale contouren, de administratieve, financiële, (psycho)sociale en medische dienstverlening voor de student;
- Huisvesting: Sovoreg streeft ernaar via een externe 'kotdienst' en een intern kameraanbod aan sociale huurprijzen een 10% van de residentiële Hogeschool Gent studenten te bereiken waardoor enerzijds het kameraanbod en de woonkwaliteit op de private markt bewaakt wordt en waarbij anderzijds ten volle haar functie van prijsregulator uitgeoefend wordt door voldoende kamers op deze markt te bezetten;
- Catering: Sovoreg verzorgt op elf plaatsen binnen de Hogeschool Gent de catering waardoor binnen campusbereik aan de studenten kwaliteitsvolle en diversiteitsrijke warme/koude maaltijden en cafetariaproducten tegen democratische prijzen aangeboden worden;
- Sport en cultuur: Sovoreg wil bijdragen tot het algemene welzijn van de studenten en spoort zoveel mogelijk studenten aan om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur; Sovoreg stimuleert actief de cultuurparticipatie bij studenten en speelt met meerdere partners haar rol in acties van de Stad Gent als cultuurstad, met een breed culturaanbod aan studentvriendelijke prijzen.

3° activering van een goede samenwerking met de Hogeschool Gent inzake begeleiding en ondersteuning van studenten en van de studentenparticipatie;

4° de verdere uitbouw van samenwerking inzake studentenvoorzieningen binnen de Associatie Universiteit Gent en binnen het maatschappelijk veld in de regio Gent;

5° medewerking aan de bevordering en concretisering van studentenparticipatie waarbij ernaar wordt gestreefd om, mede onder de dynamiek van de studenten, het netwerk van materiële en immateriële voorzieningen verder uit te bouwen. Hiertoe activeert Sovoreg goede relaties met de studenten via o.a. nauwe contacten met de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR), de departementale participatiecommissies, de studentenorganisaties en niet in het minst met de studentenvertegenwoordigers in de bestuursorganen van Sovoreg;

6° opvolging van de kwaliteit van de dienstverlening in de onderscheiden werkvelden (externe werking) en van de interne werking van de verschillende afdelingen en diensten van de vzw.

7° in de bredere context van de realisatie van bovenvermelde strategische doelstellingen opteert Sovoreg er uitdrukkelijk voor om zich bij de uitbouw van de sociale voorzieningen voor studenten, ook met specifieke acties te richten op individuele studenten of deelgroepen, bijvoorbeeld in het kader van het beleid inzake diversiteit, gelijke kansen en stimulering van potentials, heden evenwel nog in de buitenbaan, tot participatie aan hoger onderwijs.

In het kader van de strategische doelstellingen, is er in 2009 voor de volgende operationele doelstellingen gekozen waarbij in de globale werking zowel universele als selectieve voorzieningen in een “gezonde sociale aandachtsverhouding” worden aangeboden:

- 1° In het werkveld catering, aanbod als universele studentenvoorziening van een evenwichtige en gevarieerde warme maaltijd tegen een streefprijs, indexgekoppeld, voor studenten van € 3,00 à € 4,00; de streefprijs heeft als beleids optie en als basis dat de maaltijdprijs voor studenten de kostprijs van de ingrediënten dekt (d.i. ongeveer één derde van de full cost van een warme maaltijd);
- 2° In het werkveld huisvesting, verhuur in eigen beheer als universele studentenvoorziening, met prioritaire toegang voor studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen. Dit aanbod bedraagt 527 studentenkamers aan een sociaal tarief van € 1612,00 op jaarbasis. Een 305 kamers zijn gelegen in het gebouw Vesalius van de Hogeschool Gent (dichtbij UZ-Gent); een 218 kamers zijn beschikbaar in het Studentenhuis Mercator (dichtbij St.-Pietersstation Gent). Beursstudenten en bijna-beursstudenten, ook bissers, kunnen een huurondersteuning bekomen variërend op jaarbasis tussen € 68,00 en € 341,00; op de private markt heeft Sovoreg 43 kamers en 20 studio's onder huurcontract voor doorverhuur aan studenten. Alsdus kan in de eigen residenties het aanbod aan kamers voor uitwisselingsstudenten verhoogd worden;
- 3° In het werkveld advies inzake huisvesting en mobiliteit blijft Sovoreg voor alle studenten een actieve partner in het samenwerkingsverband Kot@Gent voor huisvesting opgezet door Stad Gent, Universiteit Gent en de hogescholen uit de regio Gent. Op het vlak van de interne studentenmobiliteit is er een succesvolle participatie in de externe vzw studentENmobiliteit;
- 4° Als medeoprichter van de vzw studentENmobiliteit verleent Sovoreg als universele voorziening een financiële bijdrage voor een studentvriendelijke huurprijs van een fiets en in de promotie en onderhoud van gebruiksvolle fietsen. Terzelfdertijd participeert Sovoreg vzw actief aan de actie van de Stad Gent enerzijds tot bevordering van de fietsmobiliteit, anderzijds tot regulering c.q. beperking van de sites voor fietsstalling door een huueraanbod van vouwfietsen. Deze fietsen mogen immers niet gestald worden op de openbare vertrek- en aankomstplaatsen in het residentie- c.q. domicilieverkeer van studenten;
- 5° In het werkveld medische zorg worden als universele voorziening de projecten op het vlak van gezondheidszorg verdergezet. Daarnaast wordt via haar participatie aan de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap een selectieve voorziening aangeboden voor studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte;
- 6° In het werkveld psychotherapeutische zorg wordt het 'psynet' als een selectieve tweedelijnsdienst voor psychologische begeleiding van studenten verder uitgebouwd. Daartoe is een aantal psychologen/psychiaters geaccrediteerd die directe hulp kunnen bieden aan studenten. Voor maximaal tien sessies per cluster kunnen studenten binnen 'psynet' een beroep doen op een financiële tussenkomst vanuit de studentenvoorziening;

- 7° In het werkveld sociale zorg worden als selectieve studentenvoorziening voorschotten uitgekeerd in afwachting van de studiefinanciering. Op dossier kunnen renteloze leningen, financiële en/of materiële steun worden verstrekt. Elk dossier wordt individueel behandeld overeenkomstig duidelijk omschreven criteria (studieverleden, slaagkansen, recht op studietoelage, studiekosten, financiële draagkracht, onderzoek naar bijkomende bronnen van inkomsten, ...). Door een dergelijke geïndividualiseerde behandeling wordt vermeden dat een - tijdelijke - ongunstige financiële toestand van een student een belasting zou vormen voor een reguliere studieloopbaan;
- 8° In het werkveld jobdienst wordt in samenwerking met enerzijds de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest, anderzijds de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) een gezamenlijk aanbod van studentenjobs aangeboden via de JOS-databank (Jobstudentensysteem) waarbij alle studenten aldus gemakkelijker op zoek kunnen naar een geschikte studentenjob zowel in hun studentenstad, in hun eigen thuisregio als elders in Vlaanderen of in het Brusselse Gewest. Studenten krijgen tevens de kans om op interimbasis binnen de studentenvoorziening een studentenjob uit te oefenen;
- 9° In het werkveld begeleiding buitenlandse studenten worden een vijftig kamers ter beschikking gesteld van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven. De werking van deze sociale begeleiding situeert zich onder het werkveld 'studentenkamers in eigen beheer';
- 10° In het werkveld sport en cultuur wordt een ruim aanbod van sport- en cultuurevenementen doorheen het academisch jaar aangeboden, gepromoot en financieel ondersteund. Sportbeoefening en cultuurbeleving wordt voor alle studenten betaalbaar gehouden via sportcheques en cultuurcheques;
- 11° In het werkveld studentenactiviteiten kunnen organisaties, ingeval zij voldoen aan de vigerende voorwaarden, worden erkend en gesubsidieerd als studentenvereniging. Onder bijzondere voorwaarden kan een groepering van minstens vier studenten van de Hogeschool Gent tijdelijk worden erkend en gesubsidieerd voor een éénmalige specifieke activiteit;
- 12° In het werkveld crèches kunnen, binnen de samenwerkingsovereenkomst tussen de studentenvoorzieningen van de Associatie Universiteit Gent, kindercrèches behorend tot de directie Studentenvoorzieningen Universiteit Gent toegankelijk worden gesteld voor kinderen van studenten van de Hogeschool Gent;
- 13° In het werkveld administratieve/logistieke ondersteuning investeert Sovoreg in personele, materiële en immateriële middelen ter bevordering van een doeltreffende werking van de sovo-organisatie;
- 14° Kwaliteitsbewaking van enerzijds de dienstverlening naar studenten (externe werking) door bevraging van studenten (bekendheidsonderzoek, tevredenheidsonderzoek) en van anderzijds de werking van de eigen organisatie via een evaluatie van de functionering van de onderscheiden afdelingen en entiteiten van de vzw;
- 15° Naar aanleiding van de beslissing van de minister van Onderwijs om via een 'aanmoedigingsfonds' extra gelden ter beschikking te stellen voor de hogescholen en universiteiten die erin slagen om meer gelijke kansen en/of meer diversiteit te realiseren, kiest Sovoreg voor een actief partnership aan initiatieven met Hogeschool Gent c.q. AUGent.

2. SAMENWERKINGSVERBANDEN

Sovoreg participeerde in 2009 in verschillende samenwerkingsverbanden; de belangrijkste worden hierna vermeld:

- Stuvo-overlegplatform: dit samenwerkingsverband concentreert zich op de inhoudelijke werking van de studentenvoorzieningen. Opdracht en aandachtspunten zijn: hogere studietoelagen en inkomstengrenzen, het studentenstatuut, de studentenmobiliteit en de problematiek van flexibilisering en nieuwe doelgroepen.
- Samenwerkingsovereenkomst met Hogeschool Gent: deze overeenkomst regelt de samenwerking tussen Hogeschool Gent en Sovoreg voor de organisatie van de sociale voorzieningen (inzet van infrastructuur, uitrusting, diensten en personeel). De vergoeding aan de Hogeschool Gent bedraagt ongeveer € 1,2 mio.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de studentenvoorzieningen Associatie Universiteit Gent: deze overeenkomst heeft tot doel de samenwerking op het vlak van studentenvoorzieningen van de AUGent-partners te regelen. De associatiepartners werken samen rond verschillende werkvelden met het oog op het aanbieden van een gemeenschappelijke dienstverlening aan de studenten op basis van het wederkerigheidsprincipe en conform een afgesproken verrekeningsmechanisme. De samenwerking situeert zich voornamelijk rond de volgende werkvelden: studentenrestaurants en –cafetaria's, studentenkamers in eigen beheer, adviesdiensten voor studentenhuisvesting, het verlenen van steun inzake studentenmobiliteit, preventieve en curatieve medische diensten, sociale diensten, jobdiensten, sport en cultuur, ondersteuning van studentenorganisaties, kinderopvang van kinderen van studenten en begeleiding van studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte. Kostprijs van de verrekening van de maaltijden die door studenten van de Hogeschool Gent worden gebruikt in de resto's van UGent bedraagt ongeveer € 182.000,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met Universiteit Gent met betrekking tot de bewaking van Studentenhuis Mercator en Vesalius: de bewaking van de studentenverblijven Mercator en Vesalius wordt geregeld in een overeenkomst tussen de Universiteit Gent en Sovoreg. Sovoreg betaalt aan de Universiteit Gent voor de werkingskosten voor de bewaking van deze studentenverblijven op basis van het aantal aangesloten studentenkamers.
- Samenwerkingsovereenkomst met vzw Begeleiding Studenten met een Handicap: Sovoreg participeert in de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap, met als doel de volwaardige integratie in het hoger onderwijsgebeuren van studenten met een functiebeperking, een leerstoornis of een chronische ziekte. Kostprijs voor Sovoreg bedraagt ongeveer € 40.000,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met studentENmobiliteit vzw: Stad Gent, Universiteit Gent, Sokaho vzw, Sovoreg vzw en Ateljee vzw hebben samen deze vereniging opgericht met als doel de mobiliteit van de studenten te onderzoeken, te ondersteunen en te verbeteren waarbij uiteindelijk gekozen voor ecovriendelijke mobiliteit.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot cultuurcheques voor studenten: teneinde de cultuurparticipatie bij de studenten te verhogen, de financiële drempel

voor hen te verlagen en Gent als cultuurstad op de scene te plaatsen, worden door Universiteit Gent, Sovoreg, Sokahovzw en de Stad Gent tegen een studentvriendelijke prijs carnets met cultuurcheques aangeboden. De kostprijs is afhankelijk van het aantal gebruikte cheques. Kostprijs bedraagt ongeveer € 17.000,00.

- Samenwerkingsprotocol betreffende en immo-databank voor studentenhuisvesting: Stad Gent, Universiteit Gent, Sovoreg en Sokahovzw stellen aan geïnteresseerde verhuurders en huurders een immo-databank voor studentenhuisvesting ter beschikking teneinde de zoektocht naar een geschikte studentenkamer met garanties van beantwoording aan de vigerende normen van kwaliteit, veiligheid, hygiëne en van lokale politionele regels, te vergemakkelijken. De Sovoreg-bijdrage is € 6.900,00.

3. DETAIL VAN DE ACTIVITEITEN

3.1 Huisvesting

Inzake studentenhuysvesting heeft Sovoreg prioritair tot doel het eigen beheer van twee studentenresidenties met een gezamenlijke capaciteit van 527 gemeubileerde studentenkamers: studentenhuis Mercator, gelegen op de campus Mercator (Nonnemeersstraat 21, 9000 Gent) en studentenhuis Vesalius, gelegen op de campus Vesalius (Keramiekstraat 80, 9000 Gent). Ook in 2009 opteerde Sovoreg voor een aanbod vanuit de private markt van doorverhuuring van kamers; er werd geopteerd voor een intensifiëring van de samenwerking met volgende vastgoedpartners: Investate NV (van 20 naar 43 studentenkamers) en Estia NV (van 10 naar 20 studio's). Zowel de studentenkamers als de studio's zijn centraal gelegen in de Gentse binnenstad.

Aldus bereikt Sovoreg in 2009 door enerzijds haar intern sociaal kameraanbod en anderzijds haar externe kotdienst ongeveer 10% van de kotzoekende Hogeschool Gent studenten. Een dergelijk aanbod werkt bewakend c.q. regulerend op comfort, veiligheid en prijs van studentenkamers uit de private markt.

Minimum drie studentenkamers binnen het kamercontingent in eigen beheer wordt voorbehouden voor studenten met een functiebeperking. De registratie van de aanvragen en de toekenning van deze kamers gebeurt in nauw overleg met 'Begeleiding Studenten met een Handicap' vzw. In 2009 werden al deze kamers bezet wat duidt dat ook bij de realisatie van een nieuwe studentenresidentie voldoende kamers moeten toegankelijk gemaakt worden voor deze doelgroep.

In het masterplan infrastructuur van de Hogeschool Gent wordt voorzien in de realisatie van een nieuwe studentenresidentie op wandelafstand van het St.-Pietersstation. Dit bouwproject omvat 17.000 m² bestaande uit 520 studentenkamers van 15m², een nieuw studentenrestaurant van 150 zitplaatsen en administratieve lokalen voor Sovoreg. De raad van bestuur van Sovoreg heeft, na uitgebreid onderzoek van de financiële impact van de investeringen, beslist akkoord te verlenen:

- dat het bouwproject wordt uitgevoerd onder beheer van de Hogeschool Gent met financiering via een door de Hogeschool Gent voor rekening van Sovoreg afgesloten lening. Deze lening, heden geraamd op € 32 mio, zal worden genegotieerd voor een termijn van terugbetaling – kapitaal plus interest – over 33 jaar;
- dat de kosten voor onderhoud van het complex het voorwerp zullen zijn van een overeenkomst met de Hogeschool Gent. Gelet op de leningslasten voor Sovoreg en de begrotingsimpact ervan, medegelet op de optie, binnen een beleid van goed bestuur, om voldoende budgettaire ruimte te vrijwaren voor de decente ontwikkeling van de andere Sovoreg-werkvelden, kan aan het bouwproject en de lening ervoor, slechts uitvoering worden gegeven na kennis en goedkeuring door de Raad van Bestuur van Sovoreg van de regeling inzake de toewijzing van de kostencomponenten die door de onderscheiden partners worden gedragen.

Met de realisatie van een bijkomend kamercontingent van 520 studentenkamers zal het intern sociaal kameraanbod in eigen beheer door Sovoreg ruim 1.000 eenheden bedragen waardoor Sovoreg in de toekomst minstens 15% van de kotzoekende Hogeschool Gent studenten een studentenkamer tegen een sociaal maar niet marktderulerend tarief zal kunnen aanbieden.

In 2009 werd door de Hogeschool Gent en Sovoreg gestart met de renovatie van studentenhuis Mercator blok C: naast de twee gastenverblijven en één appartement, voorziet het projectconcept erin dat de huidige 103 kamers van ong. 11m² worden gerenoveerd naar 105 kamers van 15m². Vanuit Sovoreg worden deze renovatiewerken mede opgevolgd. Tengevolge van deze renovatie werd het kamercontingent voor uitwisselingsstudenten dat voorheen werd voorbehouden in studentenhuis Mercator, in 2009 gereserveerd in studentenhuis Vesalius.

Ook in 2009 heeft Stad Gent, mede in het licht van haar beleidslijn inzake studentenhuisvesting, de studentenvoorzieningen bij de verschillende Gentse hogescholen en bij de Universiteit Gent uitgenodigd voor een overleg over samenwerkingsopportuniteiten inzake extern kameraanbod tussen enerzijds de studentenvoorzieningen en anderzijds private derden (investeerders, promotoren, verhuurders). Sovoreg heeft met kennis van het voorstel in zijn huidige inhoud en vorm ervoor geopteerd om voorlopig niet te participeren aan een dergelijk samenwerkingsverband.

Kamerbestand		
Studenten	Aantal kamers	
STUDENTENHUIS MERCATOR	gebouw C	103
	gebouw D	112
	voor mindervaliden	3
STUDENTENHOME VESALIUS		305
Niet-studenten		4
ALGEMEEN TOTAAL:		527
Bezettingsgraad 2009 (10 maanden)		100%

In de drie residenties zijn keukens, sanitair, ontmoetings- en ontspanningslounges en telefoon als gemeenschappelijke inrichting beschikbaar. Elke kamer is aangesloten op internet.

Het aanbieden van kwalitatieve studentenkamers aan een democratische prijs resulteerde in een volledige bezetting van beide studentenresidenties.

De jaarhuurprijs al-in voor een gemeubileerde kamer in eigen beheer door Sovoreg bedraagt € 1612,00 (warm en koud water) voor tien maanden of € 161,20 per maand. Voor de enkele kamers met eigen douche wordt een jaarhuurprijs van € 1860,00 of € 186,00 per maand aangerekend.

De basis huurprijs is voor alle studenten gelijk. Bij de bepaling van voornoemde huurprijzen wil Sovoreg inzake prijs, comfort, hygiëne en veiligheid, regulerend optreden t.a.v. de huurprijzen op de private huurmarkt. Beursstudenten en bina-beursstudenten, ook zij die bissen, bekommen automatisch een huurondersteuning, variërend tussen € 68,00 en € 341,00.

Sovoreg biedt de studentenkamers aan als een universele studentenvoorziening, met prioritaire toegang voor studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen. Dit resulteert binnen de studentenresidenties in een gezonde sociale studenten-bewonersmix. Een (generatie)student dient aan volgende basisvoorwaarden te voldoen om in aanmerking te komen voor het huren van een studentenkamer in Sovoreg-beheer:

- voltijds ingeschreven zijn aan de Hogeschool Gent met een diplomacontract ten laatste op het ogenblik dat de kamer wordt betrokken;
- de duurtijd van het verblijf wordt beperkt tot het minimaal aantal jaren nodig om in een modeltraject, een bachelor of een master te behalen, vermeerderd met één academiejaar.

Aan studenten wordt op aanvraag tot prioritaire toegang bij de afdeling Zorg van Sovoreg en bij positief resultaat van het onderzoek op individueel dossier van de sociale en financiële situatie, bij voorrang een studentenkamer tegen een sociaal tarief toegewezen. In 2009 wordt meer dan 15% (een stijging met 5% t.o.v. 2008) van de capaciteit aan studentenkamers toegewezen aan studenten op basis van de selectieve voorzieningen.

Een student die een studentenkamer huurt in een studentenresidentie van Sovoreg, kan na afloop van het academiejaar een heraanvraag indienen tot verlenging van zijn verblijf in dezelfde studentenkamer. Indien de student blijft voldoen aan hierboven vermelde basisvoorwaarden, wordt de kamer opnieuw toegewezen aan de student. In 2009 wordt een vijftigtal studentenkamers in studentenhuys Vesalius ter beschikking gesteld van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven.

Onderverhuur van zijn kamer door een student-bewoner aan een uitwisselingsstudent aan de Hogeschool Gent is steeds mogelijk. Hiertoe wordt door de afdeling Huisvesting een modelhuurovereenkomst ter beschikking gesteld.

Sovoreg investeerde in 2009 in de uitrusting en de uitbreiding van de dienstverlening voor huisvesting, o.a. op het vlak van kwaliteit, veiligheid en hygiëne. In functie van de veiligheidspreventie heeft de afdeling Huisvesting in 2009 24 preventiestudenten gerekruteerd en opgeleid om hun medestudenten-residenten te sensibiliseren en te begeleiden omtrent de (brand)veiligheid binnen de studentenresidenties Mercator en Vesalius. Zij maken bijvoorbeeld de bewoners wegwijs in geval van eventuele evacuatie. Ze volgen eveneens een aantal sessies m.b.t. de veiligheid in de homes en krijgen een EHBO-cursus alsook een brandbluscursus. In ruil voor hun inzet ontvangen de preventiestudenten een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 125,00. De preventiestudenten signaleren eveneens onveilige situaties binnen de residenties met het oog op de vereiste technische herstellingen.

In nauwe samenwerking met de dienst Interne Preventie, Milieu en Welzijn van de Hogeschool Gent werden in 2009 twee evacuatieoefeningen georganiseerd. Inzake veiligheid en bewaking kunnen de studenten in een noodsituatie ook bellen naar de 88-lijn. Deze noodlijn is gelijklopend met de noodlijnen binnen de studentenresidenties van de Universiteit Gent en is het voorwerp van een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Gent. In 2009 werd de communicatie tussen de noodlijnen en de afdeling Huisvesting van Sovoreg bijgestuurd en geïntensifieerd. In totaal werden 199 interventies (voornamelijk brandalarmen, technisch defecten en studenten die zich uit hun kamer hebben buitengesloten) geregistreerd vanuit het permanentiecentrum voor de 88-lijn naar de studentenresidenties Mercator en Vesalius waarbij de bewakingsfirma 86 keer ter plekke is gekomen. In 2009 werden 70 brandalarmen geregistreerd; dit hoge aantal

oproepen is voornamelijk het gevolg van de zeer gevoelige afstelling van de branddetectoren in de studentenkamers en in de gemeenschappelijke ruimtes.

In studentenresidentie Vesalius konden de studenten een financiële tussenkomst vanuit de afdeling Huisvesting genieten, ter opfrissing van hun kamer, voor de installatie van vinyl en de uitvoering van schilderwerken. Een 40 studenten maakten van dit aanbod gebruik. In september 2009 kreeg elke student van de studentenresidentie Vesalius ook een ergonomische bureaustoel; ten behoeve van de uitwisselingsstudenten werd ook een professionele wasmachine geïnstalleerd. Tenslotte werd in studentenresidentie Vesalius een interieuropdracht uitgevoerd waarbij het sobere behang op elke verdieping vervangen werd door behang in een hippe kleur met vermelding van een levensgroot cijfer als aanduiding voor elke verdieping. Per studentenresidentie werden ook in 2009 twee helpdeskstudenten (informatie of reparatiedeskundigen) aangesteld die hun studenten-medebewoners ondersteunen indien er zich moeilijkheden voordoen bij het gebruik van de PC of de internetconnectiviteit. Helpdeskstudenten genieten eveneens van een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 125,00 en terugbetaling van gsm-kosten.

Inzake hygiëne staat een team van onderhoudsmedewerkers in voor het onderhoud van de gemeenschappelijke ruimtes binnen de studentenresidenties. Deze medewerkers worden vanuit de afdeling Huisvesting aangestuurd met op regelmatige basis, controle ter plekke van het gepresteerde werk en met desgevallend voorstellen ter verbetering van de dienstverlening. M.b.t. het afvalbeleid werd in 2009 aan elke student-resident in studentenhuis Vesalius een brandbestendige vuilnisbak voor gescheiden afvalophaling ter beschikking gesteld. Aldus kan de student papier en karton, PMD en restafval gescheiden houden.

Resultaatsgerichte bevindingen

De verhuur in eigen beheer van in totaal 527 studentenkamers in de studentenresidenties Vesalius en Mercator aan een sociaal basistarief van € 1612,00, is een blijvend succesverhaal. Daar de vraag naar studentenkamers tegen een sociaal tarief groter blijft dan het eigen aanbod (bovendien zijn wegens de in uitvoering zijnde renovatiewerkzaamheden in studentenhuis Mercator blok C 103 kamers gedurende één academiejaar niet beschikbaar), opteerde Sovoreg in 2009 voor een verhoging van het aanbod vanuit de private markt via doorverhuring van kamers; er werd geopteerd voor een intensifiëring van de samenwerking met volgende vastgoedpartners: Investate NV (van 20 naar 43 studentenkamers) en Estia NV (van 10 naar 20 studio's).

De afdeling Huisvesting garandeert een professioneel per formante service naar de studenten-bewoners (verhuur aan sociale tarieven met duidelijke betalingsvoorwaarden, correcte klachtenopvolging, vlotte herstediensten, ...) zowel voor het kameraanbod in eigen beheer als voor het aanbod vanuit de private markt van doorverhuring van kamers.

3.2 Voedingssector

Sovoreg stelt zich tot prioriteit evenwichtige, gevarieerde en kwaliteitsvolle voeding via een klantgerichte service aan te bieden tegen studentvriendelijke prijzen. Voor een dagschotel incl. soep betaalt een student € 3,00 (ref. 2009); de prijs die aan externen (niet-gerechtigde verbruikers) wordt aangerekend, werd in 2009 opgetrokken tot € 7,00 (ref. 2009 t.o.v. € 6,00 ref. 2008). Vanaf 1 januari 2009 is Sovoreg B TW-aanrekeningsplichtig (21%) voor kanten ander dan A UGent-studenten en per soneel van de Hogeschool Gent.

De afdeling Catering verzorgt de maaltijdvoorzieningen op elf plaatsen gespreid over acht campus van de Hogeschool Gent waardoor binnen campus bereikbaar aan de

studenten kwaliteitsvolle, gezonde en diversiteitsrijke warme en koude maaltijden en cafetariaproducten tegen democratische prijzen kunnen aangeboden worden. Hiertoe worden door Sovoreg in eigen beheer zes studentenrestaurants en vier studentencafetaria's geëxploiteerd. Eén sandwichbar in het departement Bestuurskunde Aalst wordt geëxploiteerd door de externe cateraar Compass Group Belgilux N.V. In maart 2009 werd op de campus Schoonmeersen het nieuwe studentenrestaurant D met een capaciteit van 552 zitplaatsen geopend. De exploitatie werd in outsourcing voor drie jaar contractueel (verlengbaar voor drie jaar) toegewezen aan de hierboven vermelde cateraar. De prestaties inzake uitbating door de externe cateraar (variatie - portiegrootte - smaak van de maaltijden en snacks; wachttijden; afruimsysteem; openingsuren; algemene hygiëne; klantgerichtheid; sfeer; ...) worden door de afdeling Catering nauwgezet en op regelmatige basis opgevolgd en getoetst aan de contractuele verplichtingen. Tevredenheidsbevraging van de studenten toont dat de dienstverlening beantwoordt aan wat kan en mag verwacht worden.

Daarnaast is de afdeling Catering verantwoordelijk voor het beheer van het automatenpark binnen de Hogeschool Gent; dit omvat 53 frisdrankautomaten, 27 snoepautomaten, 23 warme drankautomaten en 9 waterfonteinen waarvan de studenten, de personeelsmedewerkers en de bezoekers van de Hogeschool Gent gebruik kunnen maken.

Kwaliteitsvol, gezond en diversiteitsrijk

Jaarlijks worden door de afdeling Catering bevragingen georganiseerd bij de studenten m.b.t. de diverse aspecten van het cateringaanbod en worden in samenwerking met de studenten diverse proefpanels opgezet. De bevraging werd in 2009 georganiseerd via een stageovereenkomst met het departement Bedrijfsmanagement Mercator van de Hogeschool Gent, afdelingsrichting Marketing. Twee studenten hebben een kwalitatief onderzoek verricht naar de mate van tevredenheid van studenten van de Hogeschool Gent over de studentenrestaurants- en cafetaria's op de campus Schoonmeersen (een 700-tal studenten-respondenten werden bevroegd). Uit dit onderzoek is gebleken dat meer dan de helft van de studenten de sociale maaltijdprijs de belangrijkste beweegreden vindt om gebruik te maken van de studentenrestaurants- en cafetaria's. Bijkomend blijkt dat ook de inplanting van de restaurants en cafetaria's voor studenten een doorslaggevende rol speelt: het merendeel van de consumpties gebeurt door de studenten van één of meerdere onderwijsdepartementen van de Hogeschool Gent die zich in de nabijheid van het studentenrestaurant of de studentencafetaria bevinden. Er werd tevens gepeild naar de wenselijkheid om in het studentenrestaurant D op de campus Schoonmeersen 's avonds een cateringaanbod te voorzien. Daar meer dan de helft van de respondenten aangaf dat zij van dergelijke service zouden gebruik maken, wordt na overleg met de externe cateraar vanaf september 2009 ook 's avonds een beperkt aanbod van warme maaltijden voorzien tussen 17u tot 20u. Deze formule zal in 2010 geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd worden.

Aanbestedingen worden gegund op basis van de kwaliteit van een product (na positief advies door de proefpanels waarvan ook studenten deel uitmaken) en van aangeboden servicegaranties met betrekking tot hygiëne, verpakking, koeling en leveringsfrequentie. Sovoreg heeft de samenwerking met de Universiteit Gent - Dienst Maaltijdvoorzieningen - in 2009 positief geëvalueerd en participeert blijvend in het lopend samenwerkingsakkoord met betrekking tot de gemeenschappelijke aankoop van voedingscomponenten. Deze samenwerking houdt een decentrale productie en distributie (DPD) in van producten; voedingscomponenten worden hoofdzakelijk vacuüm of diepvries geleverd en ter plaatse bereid.

Sovoreg besteedt veel aandacht aan de promotie van gezonde voeding onder het studentenpubliek. Permanently wordt aan marktprospectie gedaan: minder suikers,

vetarm, vezelrijk, fair trade, vegetarische c.q. veganistische gerechten, meer groenten en fruit, exotische kruiden, maaltijden met ingrediënten die beantwoorden aan cultureel-ethische filosofische voorschriften en desiderata.

De opvolging van de HACCP-regelgeving m.b.t. de exploitatie van de studentenrestaurants en studentencafetaria's (incl. de kwaliteitsbewaking van de voedselketen en van de exploitatieprocessen) alsook de controle op de toepassing ervan, behoort prioritair tot de opdrachtsuitvoering van de afdeling Catering van Sovoreg. Hiertoe werd ook in 2009 een goede werkpraxis van de regels inzake voedselveiligheid en HACCP bij alle cateringmedewerkers bewerkstelligd via een gereguleerde vorming, training en opleiding. Het respect door de cateringmedewerkers voor de opgelegde regels inzake hygiëne en voedselveiligheid en de beheersing van de kritische controlepunten en van de continue aandachtspunten moeten behoren tot de goede werkpraxis.

Democratische prijs

De cateringvoorzieningen worden als een universele studentenvoorziening aan een sociale prijs aangeboden aan alle studenten van de Hogeschool Gent (en bij uitbreiding aan de studenten van de AUGent-partners waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten). Heden wordt een evenwichtige en gevarieerde warme maaltijd aangeboden tegen een streefprijs voor studenten van € 3,00 à € 4,00. De streefprijs heeft als beleids optie en als basis dat de maaltijdprijs voor studenten de kostprijs van de ingrediënten dekt (d.i. ongeveer één derde van de full cost van een warme maaltijd). Dit houdt tevens in dat een verhoging van de kostprijs van de grondstoffen wordt doorgerekend in de streefprijs van de aangeboden maaltijden.

Het saldo wordt door Sovoreg gesubsidieerd vanuit de sociale toelagen van de Vlaamse Gemeenschap. Voor een gelijkwaardig aanbod van cateringproducten is de verkoopprijs binnen de eigen studentenrestaurants en -cafetaria's in 2009 lager dan de private marktprijzen enerzijds, competitief met de prijzen van vergelijkbare studentenrestaurants in instellingen voor hoger onderwijs anderzijds. Ter ondersteuning van het gezonde voedingsbeleid werd in 2009 een eerste differentiatie gemaakt in het aanbod waarbij de voordelige prijssetting voor gezonde basisproducten wordt gehandhaafd en waarbij hogere tarieven voor niet-basisproducten worden vooropgesteld. Als niet-basisproducten worden heden beschouwd: trendy artikelen die niet behoren tot de basisvoeding (vb. snoepgoed, energiedranken, bijzondere of exclusieve maaltijden).

Alle studenten hebben recht op een warme maaltijd tegen een sociaal tarief en genieten aldus van dezelfde maaltijdsubsidie. Het kassaregistratiesysteem kan een onderscheid maken tussen studenten, personeelsmedewerkers van de Hogeschool Gent en externe gebruikers.

Overzicht van het aantal zitplaatsen in studentenrestaurants en -cafetaria's:

Restaurant	Campus	Aantal zitplaatsen
Resto Mercator	Campus Mercator	268
Resto Melle	Campus Melle	308
Resto Bijloke	Campus Bijloke	254
Resto Vesalius	Campus Vesalius	268
Resto Gebouw P	Campus Schoonmeersen	506
Resto Gebouw D	Campus Schoonmeersen	552
Aantal zitplaatsen in studentenrestaurants		2.156
Cafetaria	Campus	Aantal zitplaatsen
Cafetaria Gebouw A	Campus Schoonmeersen	156
Cafetaria Gebouw B	Campus Schoonmeersen	385
Cafetaria Gebouw C	Campus Schoonmeersen	226
Cafetaria Ledeganck	Campus Ledeganck	148
Aantal zitplaatsen in studentencafetaria's		915
Totaal aantal zitplaatsen in resto's en cafetaria's		3.071

In 2009 werd het aantal zitplaatsen in resto's met 552 eenheden uitgebreid door de opening van resto D op de campus Schoonmeersen.

In 2009 werden in de restaurants en cafetaria's meer dan 190.000 maaltijden (warme en koude schotels) verkocht: dit is een stijging van 36% ten opzichte van 2008. Deze hogere omzet heeft tot gevolg dat de bijdrage vanuit de sociale toelage stijgt. Uit de zorg voor een evenwichtige aanwending van de overheidstoelage ten behoeve van de verschillende werkvelden blijft voor de afdeling Catering een door gedreven analyse en nauwkeurige opvolging van de kosten-opbrengsten-ratio's verbonden aan de verschillende cateringexploitatiepunten ook in 2009 een belangrijk aandachtspunt.

In 2009 sprongen binnen de afdeling Catering volgende specifieke acties en projecten in het oog:

- door de afdeling Catering werd een proefproject opgestart waarbij de levering van belegde broodjes voor de campus Schoonmeersen werd uitbesteed aan een externe cateraar. De klantenreacties kunnen als zeer positief omschreven worden; dit project wordt geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd. Op de onverschillen cateringlocaties werd het drankenaanbod uitgebreid; in de cafetaria's werd ook een extra warme schotel geïntroduceerd: naast spaghetti en lasagne is nu ook macaroni verkrijgbaar;
- Sovoreg heeft zitting in de resonantiecommissie van de professionele bacheloropleiding Voedings- en Dieetkunde van het departement Gezondheidszorg Vesalius van de Hogeschool Gent. Deze commissie is samengesteld uit experts van de drie verschillende beroepsdomeinen zoals voorgesteld door EFAD (European Federation of the Association of Diätitians): klinische diëtisten, administratieve

diëtisten en public health diëtisten. De leden van de commissie volgen de evoluties binnen het werkveld op en zien toe op de implementatie ervan in de opleiding Voedings- en Dieetkunde;

- inzake duurzame cateringinitiatieven:
 - het aantal frisdrankautomaten werd teruggeschoefd van 74 eenheden (ref. 2008) tot 53 eenheden (ref. 2009). Bijkomend werden alle frisdrankautomaten uitgerust met een Energy Management System, d. i. een zelfregulerend systeem waarbij een energiebesparing tot 35% per automaat wordt gerealiseerd;
 - de afdeling Catering is vertegenwoordigd binnen de werkgroep Ecocampus op het niveau van de A UGent. Via het associatieoverleg willen de leden van de vertegenwoordigde instellingen efficiënt werken op drie actiedomeinen: milieuzorg op de campussen, milieuzorg in de opleidingen en milieuzorg in het studentenleven;
 - de afdeling Catering maakt tevens deel uit van de werkgroep 'Duurzame ontwikkeling in VESA'. Centrale doelstelling van deze denktank binnen het departement Gezondheidszorg Vesalius is gericht op de vermindering van de energie-impact op en rond de campus;
 - in studentenrestaurant D op de campus Schoonmeersen werd in oktober de fairtrade-week georganiseerd: voor de bereiding van de maaltijden worden fairtrade-producten gebruikt en er wordt een divers aanbod van verscheidene fairtrade-producten voorzien. Een informatiestand verschaftte alle gewenste informatie met betrekking tot duurzame voeding;
- inzake gezonde voeding:
 - de afdeling Catering voorziet een portie groenten bij elke warme schotel zonder hiervoor een meerprijs aan te rekenen. Een warme schotel inclusief groentenportie kost € 3,00 (ref. 2008 € 3,90);
 - de vereniging Jong EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief) organiseerde in samenwerking met Sovoreg verscheidene infostanden ter promotie van vegetarische voedingsmiddelen;
- inzake studentenparticipatie werd geopteerd voor de installatie van een restocommissie. Deze commissie bestaat uit vier studenten en vier medewerkers van Sovoreg en/of Compass Group Belgilux NV en buigt zich over cateringgerelateerde items als: variatie, portiegrootte, smaak, versheid, openingsuren, edm.;
- teneinde een aantrekkelijk imago te creëren werden in de studentenrestaurants kleurrijk geïllustreerde prijslijsten opgehangen en diverse flyers verspreid ter promotie van de dienstverlening inzake catering;
- ten gevolge van een doorgedreven actie tot efficiënte inzet van vast personeel werd de inzet van interimkrachten spectaculair gereduceerd met 41%;
- daar de backoffice functionaliteiten van het kassaregistratiesysteem dat in 2008 werd geïnstalleerd nog niet ten volle kan geëxploiteerd worden, werd de implementatie van het stockbeheersysteem uitgesteld.

Ook in 2009 werden investeringen voor infrastructuur en uitrusting voor catering voorbereid en uitgevoerd in overleg met de sector Infrastructuur van de Hogeschool Gent. Sovoreg investeerde in uitrusting voor catering, met als belangrijkste projecten:

- als praktische oplossing voor het nijpende plaatsgebrek in de cafetaria op de campus Schoonmeersen, A-gebouw, heeft Hogeschool Gent het labogebouw naast de cafetaria in het A-gebouw ter beschikking gesteld van Sovoreg. In de begroting van 2010 zijn inmiddels voorzien om deze ruimte in te richten als eetruimte zodat voor de studenten bijkomende zitplaatsen gecreëerd worden;
- voor het algemeen onderhoud van de toestellen in de studentenrestaurants en –cafetaria's heeft Sovoreg een nieuwe aanbesteding uitgeschreven en een onderhoudscontract gegund voor 2010-2011;
- de herinrichting van de selfservice van de cafetaria van het B-gebouw op de campus Schoonmeersen tot een moderne, gebruiks- en studentvriendelijke cafetaria. Het afsluitbare selfservice gedeelte werd verplaatst zodat er bijkomende zitplaatsen gecreëerd werden. Tevens werd voorzien in een snelkassa;
- voor de uitbreiding van de cafetaria van het C-gebouw op de campus Schoonmeersen wordt de studie van het aanbestedingsdossier (architectuur, technieken en keukenequipment) momenteel gefinaliseerd door de Hogeschool Gent;
- in het restaurant van het D-gebouw op de campus Schoonmeersen werd de free-flow en het eigentijds en ergonomisch meubilair geïnstalleerd;
- mede opvolging door Sovoreg met de Hogeschool Gent van het dossier 'leveren en plaatsen van horizontale en verticale transportbanden, bandafwasmachine en randapparatuur' voor het restaurant van het D-gebouw op de campus Schoonmeersen.

De gemiddelde besteding bedroeg in 2009 in studentenrestaurants € 2,43 per kassaticket; in studentencafetaria's € 1,53 per kassaticket. Onder 'kassaticket' wordt begrepen de op naam van de klant geregistreerde verbruiken van cateringproducten (koude en warme schotels; soepen; broodjes; snacks; zuivelproducten; dessert; e.d.m. die in een resto c.q. cafetaria worden verkocht). Onderstaande tabellen geven enerzijds de omzet per cateringlocatie weer, anderzijds het aantal kassaticketten.

Gemiddelde besteding per kassaticket in resto's	
Omzet	€ 2009
S01 -Resto Mercator *	37.759
S02 - Resto Melle	86.300
S03 - Resto Bijloke	126.598
S04 - Resto Vesalius	128.569
S05 - Resto Gebouw P	192.699
S06 - Resto Gebouw D	329.958
Totaal	901.882
Aantal kassaticketten	2009
S01 -Resto Mercator *	16.165
S02 - Resto Melle	37.833
S03 - Resto Bijloke	59.435
S04 - Resto Vesalius	63.064
S05 - Resto Gebouw P	80.853
S06 - Resto Gebouw D	113.086
Totaal	370.436
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 2,43

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 31.12.2009 wegens renovatiewerken

Gemiddelde besteding per kassaticket in cafeteria's	
Omzet	€ 2009
S07 - Cafeteria Gebouw A	56.008
S08 - Cafeteria Gebouw B *	62.214
S09 - Cafeteria Gebouw C	99.047
S10 - Cafeteria Ledeganck	61.185
Totaal	278.454
Aantal kassatickets	2009
S07 - Cafeteria Gebouw A	33.951
S08 - Cafeteria Gebouw B *	41.162
S09 - Cafeteria Gebouw C	64.349
S10 - Cafeteria Ledeganck	43.079
Totaal	182.541
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 1,53

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 30.11.2009 wegens renovatiewerken

Onderstaande tabellen geven de gemiddelde besteding per schotel (desgevallend inclusief drank en/of dessert) weer in studentenrestaurants en -cafeteria's. In de studentenrestaurants bedraagt de gemiddelde besteding per schotel € 3,65; in studentencafeteria's bedraagt de gemiddelde besteding per schotel € 1,83.

Gemiddelde besteding per schotel in resto's	
Omzet (warme en koude schotels)	€ 2009
S01 - Resto Mercator *	30.920
S02 - Resto Melle	59.837
S03 - Resto Bijloke	80.883
S04 - Resto Vesalius	83.232
S05 - Resto Gebouw P	135.854
S06 - Resto Gebouw D	259.107
Totaal	649.832
Aantal kassatickets (warme en koude schotels)	2009
S01 - Resto Mercator *	13.425
S02 - Resto Melle	17.388
S03 - Resto Bijloke	22.586
S04 - Resto Vesalius	23.685
S05 - Resto Gebouw P	35.063
S06 - Resto Gebouw D	65.936
Totaal	178.083
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 3,65

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 31.12.2009 wegens renovatiewerken

Gemiddelde besteding per schotel in cafeteria's	
Omzet (warme en koude schotels + broodjes)	€ 2009
S07 - Cafeteria Gebouw A	27.589
S08 - Cafeteria Gebouw B *	44.255
S09 - Cafeteria Gebouw C	66.470
S10 - Cafeteria Ledeganck	35.073
Totaal	173.387
Aantal kassatickets (warme en koude schotels + broodjes)	2009
S07 - Cafeteria Gebouw A	12.782
S08 - Cafeteria Gebouw B *	25.759
S09 - Cafeteria Gebouw C	38.706
S10 - Cafeteria Ledeganck	17.645
Totaal	94.892 **
Gemiddelde besteding per kassaticket	€ 1,83

* gesloten van 01.09.2009 t.e.m. 30.11.2009 wegens renovatiewerken

** waarvan ongeveer 12.000 warme/koude schotels

Resultaatsgerichte bevindingen

De bel eidsoptie waarbij wordt vooropgesteld dat de ca teringopbrengsten minimaal de aankoopkosten van de basisproducten moeten dekken, wordt in 2009 (net zoals in 2008) gerealiseerd; onder staande tabel wordt dit aangetoond. Onder 'basisproducten' worden de grondstoffen, de ingrediënten of de producten die, al dan niet na verwerking, worden verkocht als 'cateringproduct(en)' begrepen.

Aankoopbedrag basisproducten t.o.v. verkoopbedrag cateringproducten						
Cateringlocaties (in eigen beheer)	2008			2009		
	AK'08	VK'08	≠ '08	AK'09	VK'09	≠ '09
S01 - Resto Mercator	74.733	83.050	8.317	41.082	37.759	-3.323
S02 - Resto Melle	60.584	80.261	19.677	74.683	86.300	11.617
S03 - Resto Bijloke	92.712	117.397	24.685	111.711	126.598	14.887
S04 - Resto Vesalius	109.499	116.239	6.740	125.667	128.569	2.902
S05 - Resto Gebouw P	158.680	202.831	44.151	148.029	192.699	44.670
S07 - Cafeteria Gebouw A	36.885	42.847	5.962	31.540	56.008	24.468
S08 - Cafeteria Gebouw B	72.584	108.053	35.469	39.815	62.214	22.399
S09 - Cafeteria Gebouw C	69.503	87.066	17.563	49.046	99.047	50.001
S10 - Cafeteria Ledeganck	48.323	50.373	2.050	54.205	61.185	6.980
Totaal in €	723.503	888.118	164.615	675.778	850.379	174.601

AK'08 Totaal aankoopbedrag in € van basisproducten in 2008
 VK'08 Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2008
 ≠ '08 Verschil aankoop en verkoop in € in 2008

AK'09 Totaal aankoopbedrag in € van basisproducten in 2009
 VK'09 Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2009
 ≠ '09 Verschil aankoop en verkoop in € in 2009

Het universeel aanbod van een veilige en gevarieerde warme en koude maaltijden tegen een streep prijs van € 3,00 wordt door de studenten bijzonder geapprecieerd. Dit blijkt niet enkel uit het gegeven dat het aantal verbruiken ook in 2009 een stijgende trend kent, maar ook uit de resultaten van de studentenbevragingen. Het nabije aanbod van cateringproducten in studentenresto's en -cafeteria's op de verschillende departementale sites is, naar het exploitatiebeleid toe, van een relevante strategische betekenis.

3.3 Adviesdiensten voor studentenhuysvesting en studentenmobiliteit

Sovoreg participeert in het Gentse samenwerkingsverband Kot@Gent, die een databank/website voor kamers en studio's uit de private markt waar studenten een geschikte huisvesting kunnen zoeken die voldoet aan de regelgeving op vlak van woonkwaliteit, veiligheid, hygiëne, etc.

In 2009 bevat deze immodatabank Kot@Gent 5489 kamers en 2376 studio's; op het zoekprogramma werden ongeveer 715.000 detailopvragen genoteerd. Zowel m.b.t. het te consulteren aanbod als m.b.t. het aantal opgevraagde hits wordt aldus voor 2009 een daling van ruim 10% genoteerd t.o.v. 2008.

Gemiddelde maandhuurprijs in € per zone binnen Gentse agglomeratie				
	Kamer		Studio	
	2009	2008	2009	2008
Brugse Poort	219	183	345	294
Sint-Amandsberg	244	216	335	309

Ledeganck	242	227	346	316
Rabot-Muide	219	217	318	299
Ledeberg	248	208	369	348
Zuid	248	232	366	353
Sint-Pietersstation	213	218	367	342
Sterre	213	213	381	349
Poel	252	228	352	307
Sint-Pietersplein	255	246	381	366
Heirnis	241	226	341	318
UZ	229	219	367	296
Bijloke-Watersportbaan	236	241	376	344
Korenmarkt	258	238	387	328
Algemeen gemiddelde:	237	222	359	326

De afdeling Huisvesting treedt op als arbiter in conflicten tussen studenten van de Hogeschool Gent en hun huiseigenaar; in 2009 werden net zoals in 2008 een groot aantal actieve tussenkomsten genomen. In dergelijke huisvestingsgeschillen werkt Sovoreg nauw samen met de Huurdersbond Oost-Vlaanderen. Het merendeel van de conflicten heeft betrekking op de bepaling van de rechten en plichten als huurder, de woonkwaliteit van de studentenkamer, de opzeggingsmogelijkheden, de waarborg, de herstellingen, etc. Daar ongeveer 30% van de studenten van Hogeschool Gent kotstudent is, wordt de adviesverlening voor studentenhuisvesting vanuit Sovoreg gewaarborgd waarbij de belangen van de studenten kosteloos worden behartigd.

Het aanbod en de organisatie van de adviesverlening voor interne en externe studentenmobiliteit wordt binnen Sovoreg verzorgd door de medewerkers van de afdeling Zorg.

Met de adviesdiensten voor studentenhuisvesting en studentenmobiliteit wordt er uitdrukkelijk voor geopteerd om het aanbod te richten naar alle studenten van de Hogeschool Gent.

3.4 Steunverlening inzake studentenmobiliteit

Conform de samenwerkingsovereenkomst investeerde Sovoreg in 2009 een bedrag van € 39.213,00 in studentENmobiliteit vzw. Door studenten een betaalbare huurfiets aan te bieden wordt het fietsverkeer aangemoedigd; door de in het stadsbeeld herkenbare geel geverfde fietsen bovendien te voorzien van een eigen merknummer, wordt het aantal fietsdiefstallen verminderd; door gerichte voorlichting en door gratis openstelling van fietsenherstelplaatsen op strategische locaties wordt de fietsveiligheid in het algemeen verhoogd.

In 2009 beschikte studentENmobiliteit vzw over 5400 te verhuren fietsen waarvan 900 vouwfietsen. In totaal werden 469 fietsen verhuurd aan studenten van de Hogeschool Gent t.o.v. 417 in 2008.

Op 27 maart lanceerde studentENmobiliteit vzw de 'unieke huurfiets' op een door de partners bijgewoonde persconferentie in het Gentse stadhuis. Deze nieuwe generatie huurfietsen wordt voorzien van een naaf dynamo en een rollerbrake remsysteem. Het frame, waarin naast het logo een onuitwisbaar nummer is gegraveerd, wordt exclusief geproduceerd voor studentENmobiliteit vzw. Om deze unieke fiets letterlijk in de verf te zetten, werd gekozen voor een nieuwe grijze basiskleur. Deze investering werd mede gefinancierd door CIVITAS, het Europees project dat duurzame mobiliteit ondersteunt.

Studenten kunnen voor herstellingen terecht in vier fietsenherstelplaatsen waaronder deze in de ondergrondse parking van gebouw P op de campus Schoonmeersen van de Hogeschool Gent. Studenten kunnen er hun fiets komen herstellen: werkuren van de aanwezige fietsmakers en gebruik van de infrastructuur worden niet aangerekend; studenten betalen enkel voor de wisselstukken.

M.b.t. het fietsaanbod via studentENmobiliteit vzw wordt geen selectieve regeling toegepast, m.a.w. alle studenten hebben recht op een veilige huurfiets tegen een democratische prijs.

Voor steunverlening inzake interne studentenmobiliteit kunnen de studenten ook een vraag tot financiële tussenkomst richten aan de afdeling Zorg (werking van dit werkveld situeert zich onder de selectieve voorziening 'verstrekken van sociale diensten'). Steunverlening inzake externe studentenmobiliteit (extern betekent buiten de Vlaamse Gemeenschap) kan enkel worden aanbevolen aan studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen. Aanvragen tot steunverlening inzake externe studentenmobiliteit werden net als de voorbije jaren verwerkt door de afdeling Zorg (werking situeert zich tevens onder de selectieve voorziening 'verstrekken van sociale diensten').

Om een eco-vriendelijke verplaatsing van studenten binnen de Gentse regio te bevorderen, werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met De Lijn. Sovoreg komt tussen als universele dienstverlening in de kosten voor openbaar vervoer. Het betreft een derdebetalersysteem waarbij Sovoreg 50% van de kosten op zich neemt bij aankoop door een student van de Hogeschool Gent van een Buzzy Pazz voor jongeren minder dan 25 jaar, of een Omnipas voor jongeren van 25 jaar of ouder.

Deze universele maatregel bevordert niet alleen de mobiliteit van de studenten binnen de Gentse regio, maar wil hen ook aanmoedigen tot een regelmatig gebruik van bus en tram in Vlaanderen. In 2009 hebben 2900 studenten van de Hogeschool Gent van de dienstverlening gebruik gemaakt t.o.v. 1750 studenten in 2008, d.i. een stijging van 66%.

Resultaatsgerichte bevindingen

Het aanbod en de organisatie m.b.t. steunverlening inzake interne en externe studentenmobiliteit wordt door de studenten bijzonder geapprecieerd. Het aantal studenten van de Hogeschool Gent dat via studentENmobiliteit vzw een betaalbare fiets huurt, gaat in stijgende lijn; de aankoop van een Buzzy Pazz/Omnipas door de studenten van de Hogeschool Gent, kent een explosieve groei wat duidt op het gegeven dat de studenten ook via deze formule rechtstreeks in hun mobiliteit ondersteund worden.

3.5 Preventieve en curatieve medische diensten

Bloedinzamelingsacties

Sovoreg coördineert de organisatie van de bloedinzamelingsacties in nauwe samenwerking met het Bloedtransfusiecentrum Oost-Vlaanderen. Aan elke student-donor wordt een filmticket, een koffiekoek en een drankje aan geboden. Conform de overeenkomst met het Rode Kruis Vlaanderen ontvangt Sovoreg een bedrag van € 1,24 per donor. Het aantal donoren in 2009 is ongeveer gelijk aan dat van 2008.

Volgende collectes worden ingericht:

- Campus Schoonmeersen op 10 en 11 maart: 265 donoren;
- Campus Vesalius op 17 februari: 126 donoren;
- Campus Aalst op 3 november: 11 donoren;
- Campus Mercator op 30 oktober: 117 donoren.

Studentenarts

De studenten behoren tot de instellingen van de A-UGent kunnen aan gelijke voorwaarden voor preventieve en curatieve medische diensten terecht bij de studentenartsen van de Universiteit Gent.

Gezonde Voeding

Ter promotionele ondersteuning van het diverse vegetarische cateringaanbod binnen de studentenrestaurants van Sovoreg werden binnen de verschillende departementen, in samenwerking met EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief), informatieve stands opgesteld waarbij studenten konden genieten van vegetarische proevers.

Condoomautomaten

De aanwezigheid van condoomautomaten in de toiletten als ook het aanbod in de snoepautomaten werd mede ondersteund door een Valentijnsactie op 14 februari 2009.

Begeleiding Studenten met een Handicap

Sovoreg participeert als bestuurslid in de vzw Begeleiding Studenten met een Handicap (BSH). De doelstelling van BSH is een volwaardige integratie én deelname aan het hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking of chronische ziekte. In tegenstelling tot bepaalde medische diensten betreft het hier een selectieve voorziening. De financiële bijdrage aan BSH bedraagt in 2009 € 40.000,00, d.i. een verdubbeling t.o.v. 2008.

BSH vzw biedt ondersteuning met als belangrijkste aandachtspunten: studiekeuze, studiehulpmiddelen, aangepaste studentenhuisvesting, toegankelijkheid en mobiliteit, ADL-assistentie, (para)medische verzorging, financiering, studie- en examenfaciliteiten, ed.m. Voor studenten met lees-, spreek- en spellingsproblemen kan het softwareprogramma Sprint+ via BSH vzw aangekocht of geleased worden waarbij een financiële ondersteuning vanuit de studentenvoorziening mogelijk is. Studenten die op dyslexie worden getest, worden na een doorverwijzing vanuit de afdeling Zorg financieel ondersteund.

Voor 2009 namen 122 studenten (2008: 103) van de Hogeschool Gent contact op met BSH vzw voor gespecialiseerde begeleiding: studenten met een motorische handicap (6), studenten met een visuele handicap (6), studenten met een auditieve handicap (4),

studenten met een leerstoornis (100), studenten met een geestelijk gezondheidsprobleem/autisme/ADHD (5) en studenten met een chronisch - medische - meervoudige aandoening e. a. (1). Alle aanvragen via de afdeling Zorg tot voorrang op een studentenkamer konden worden ingewilligd; een studentenkamer werd toegewezen in een studentenresidentie in eigen beheer door Sovoreg of in een studentenresidentie van de Universiteit Gent (via de samenwerkingsovereenkomst AUGent).

In 2009 werd op initiatief van het centrum ZitStil en in nauwe samenwerking met BSH vzw een informatieavond georganiseerd " Studeren met A DHD". Tijdens dit informatiemoment lag de nadruk vooral op de mogelijke valkuilen die zich tijdens een hoger onderwijs opleiding kunnen voordoen.

Resultaatsgerichte bevindingen

Snelle en studentgerichte preventieve en curatieve medische diensten werden ook in 2009 universeel aangeboden; studenten kunnen immers geconfronteerd worden met problemen van medische aard. De financiële participatie van Sovoreg in BSH vzw garandeert dat studenten met een functiebeperking of chronische ziekte zich, via een selectieve tussenkomst vanuit BSH vzw, volwaardig kunnen integreren in het hoger onderwijs.

3.6 Psychotherapeutische diensten

Sovoreg heeft het samenwerkingsverband Psynet opgezet. Dit is een samenwerkingsverband waarbij een aantal externe psychologen/psychiaters directe hulp kunnen bieden aan studenten die zich in een psychisch belastende situatie bevinden of met een psychotherapeutische/psychiatrische problematiek geconfronteerd worden. Op het vlak van crisisinterventie, voor studenten in psychisch belastende (nood)situaties alsook voor een eerste diagnose van studenten met psychiatrische of psychotherapeutische problematieken kan aldus vanuit Sovoreg doorverwezen worden naar Psynet.

Psynet doet een beroep op 21 klinisch psychologen/therapeuten uit de regio Gent met een ruime waaier aan analyses, methodieken, therapieën en specialisaties. In 2009 werden 4 psychologen toegevoegd waarvan voor het eerst 2 psychologen uit de regio Aalst. De screening en selectie gebeurt op basis van duidelijk afgelijnde competentiecriteria.

Dit netwerk van een gespecialiseerde begeleiding op maat staat open voor studenten die via de eerstelijns dienstverlening van de afdeling Zorg desgevallend worden doorverwezen; het betreft hier dus een selectieve voorziening. De eerste tien consultaties bij Psynet worden door Sovoreg medegefinancierd. De student betaalt € 2,50 per consultatie; het saldo wordt door de therapeut doorgefactureerd aan Sovoreg.

In 2009 werden 136 studenten (2008: 80) doorverwezen naar Psynet. De 136 goedgekeurde dossiers bestaan uit 99 nieuwe doorverwijzingen en 37 verlengingen. In de nieuwe dossiers worden volgende problematieken behandeld: ouder-kind-relatie (19), angststoornis (13), emotionele problemen (11), verwerking traumatische gebeurtenis (8), eetstoornis (8), faalangst (6), relationele problemen (6), rouwverwerking (4), autisme (4), identiteitsproblemen (4), suicidale gedachten (3), seksualiteit (3), ADHD (3), sociale vaardigheden (3), persoonlijkheidsstoornis (2), assertiviteit (1) en verslaving (1). In 2009 werden ook 3 crisisinterventies gemanaged.

Resultaatsgerichte bevindingen

De stijging van het aantal vragen tot psychotherapeutische ondersteuning resulteerde in een stijging met ongeveer 70% van het aantal doorverwijzingen in 2009 t.o.v. 2008. Daar deze dienstverlening blijkbaar beantwoordt aan een concrete behoefte, zal dit uitgebreid aanbod naar de studenten ook de komende jaren behouden blijven.

3.7 Het verstrekken van sociale diensten

A) Studiefinanciering – studentenstatuut – psychosociale begeleiding

De sociale dienstverlening is de core-business van de studentenvoorzieningen. Het doel van deze dienstverlening is ervoor te zorgen dat studenten, ingeschreven aan de Hogeschool Gent, ongeacht hun levensbeschouwelijke, politieke, culturele, sociale en economische achtergrond, in optimale materiële en psychosociale omstandigheden kunnen studeren om een diploma te kunnen behalen. De visie voor de dienstverlening is: open toegang, gelijkwaardigheid, professionele maar persoonsgerichte aanpak, discretie c.q. geheimhouding.

De werking van de afdeling Zorg toont aan dat de studenten niet enkel nood hebben aan informatie en advies betreffende het studentenstatuut als een universele dienstverlening, maar dat het selectieve individuele en psychosociale hulpverlening ook in 2009 garandeert dat de betrokken studenten in staat zijn om hun studie aan te vatten en voort te zetten met een geïndividualiseerde materiële en/of immateriële tussenkomst vanuit Sovoreg.

Studiefinanciering

Deze sociale dienstverlening wordt georganiseerd vanuit o.a. de afdeling Zorg die als een selectieve eerstelijnsdienst een vangnetfunctie verzekert. Aan elke student die zich in een zorgsituatie bevindt, kan via een geïndividualiseerde behandeling van zijn/haar dossier, materiële en/of immateriële steun worden toegekend. De afdeling Zorg houdt zich inzake studiefinanciering voornamelijk bezig met toekenning van voorschotten in afwachting van de studietoelage, renteloze leningen, financiële en/of materiële steun, etc.

Overzicht renteloze leningen

Jaar	Aantal aanvragen renteloze lening	Aantal uitbetaalde renteloze leningen	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2009	153	140	€97.120,79	€693,72
2008	-	188	€ 125.252,00	€ 666,23
2007	-	126	€ 89.157,42	€ 707,60

Overzicht financiële steun

Jaar	Aantal aanvragen steun	Aantal uitbetaalde steundossiers	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/student
2009	205	154	€84.554,87	€549,06
2008	-	154	€ 72.700,00	€ 472,08
2007	-	128	€ 75.551,15	€ 590,24

Overzicht voorschotten op de studietoelage

Jaar	Aantal aanvragen voorschot	Aantal uitbetaalde voorschotten	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2009	361	349	€274.645,00	€786,95
2008	-	175	€ 160.439,00	€ 916,79
2007	-	273	€ 197.630,00	€ 723,92

Overzicht huurondersteuning

Jaar	Aantal aanvragen huurondersteuning	Aantal uitbetaalde huurondersteuning	Uitbetaald bedrag	Gemiddeld bedrag/ student
2009	124	105	€26.257,00	€250,06
2008	-	138	€ 34.000,00	€ 246,38
2007	-	152	-	-

Aantal contactmomenten binnen de afdeling Zorg (naar type en naar onderwerp)

Type van de contactmomenten	Aantal 2009	Aantal 2008
E-mail	4 538	1 388
Telefoon	2 375	1 435
Persoonlijk gesprek	2 364	1 626
Briefwisseling	249	139
Automatische communicatie	117	438
Contactformulier	69	29
Fax	47	16
Niet-geregistreerde	68	-
Totaal	9 827	5 071

Onderwerp van de contactmomenten	Aantal 2009
Studietoelagen	2 308
Voorschot	1 443
Psynet	1 397
Steun	1 036
Huisvesting	802
Lening	699
Studiegeld	421
Huurondersteuning	396
Andere	356
Studentenarbeid	324
Speciaal statuut	128
Functiebeperving	102
Leefloon	79
Zelfstandigheid	72
Kinderbijslag	51
Stopzetting	38
Kinderopvang	29
Opnieuw studeren	21
Juridisch advies	19
Educatief verlof	16
Faalangst	7
Verder studeren	7
Assertiviteit	5
Mobiliteit	2
Examenstress	1
Niet-geregistreerde	68
Totaal	9 827

Studentenstatuut

Studenten van de Hogeschool Gent kunnen bij de afdeling Zorg terecht met vragen omtrent hun sociaal statuut, bv. vragen betreffende kinderbijslag, ziekteverzekering, fiscaliteit, onderhoudsplicht, leefloon, vreemdelingenwetgeving, migranten- en allochtonenproblematiek, werkloosheid, opleidingscheques, tijdskrediet, educatief verlof edm. : dit kan gaan van een éénmalig informatief gesprek tot een begeleiding op regelmatige basis in complexe situaties. Deze dienstverlening richt zich tot alle studenten van de Hogeschool Gent. Wanneer het aangemelde probleem buiten de bevoegdheid ligt, kan de student ook doorverwezen worden hetzij naar een interne dienst hetzij naar gezamenlijk overleg binnen de afdeling Zorg naar een externe dienstverlening zoals Justitiehuis Gent, Dienst Studietoelagen, OCMW, Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Artevelde vzw edm.

Psychosociale begeleiding

De afdeling Zorg biedt ook een aangepaste psychosociale begeleiding op een stelijns niveau naar alle studenten van de Hogeschool Gent. Dergelijke korte termijn begeleiding start op basis van een intakegesprek tot vaststelling van de problematiek en tot opbouw van een vertrouwensrelatie met de student. Binnen deze vorm van begeleiding kan worden gopteerd voor een doorverwijzing naar een tweedelijnsdienstverlening.

Ook in 2009 participeerde Sovoreg in enkele zorggerelateerde samenwerkingsverbanden met als belangrijkste:

- in het kader van de probleemverkenning flexibilisering van het hoger onderwijs werd op niveau van de Vlaamse Gemeenschap in 2008 een inventaris opgesteld die het statuut van de student in zijn onderscheiden rechtsposities in kaart brengt. Dit technisch rapport werd opgemaakt in opdracht van de Vlaamse Onderwijsraad onder het voorzitterschap van de directeur van Sovoreg; de beheerder sociale dienstverlening was medeverantwoordelijk voor de redactie van het technisch rapport. Aansluitend op dit rapport werden in 2009 2 subwerkgroepen opgericht, één inzake kinderbijslag en één inzake educatief verlof. Het voorzitterschap van de subwerkgroep kinderbijslag werd waargenomen door de beheerder sociale dienstverlening van Sovoreg;
- Sovoreg wordt binnen de commissie Speciale Statuten van de Hogeschool Gent vertegenwoordigd door een adjunct-beheerder van de afdeling Zorg. Deze commissie geeft bindend advies omtrent de toekenning van het speciaal statuut omwille van bijzondere individuele omstandigheden: erkende topsport, kunstbeoefening of het bekleden van een politiek mandaat of een mandaat in de bestuursorganen van de Hogeschool Gent of Sovoreg;
- Sovoreg participeert op niveau van de Vlaamse Gemeenschap aan de overleggroep Studietoelagen. Deze overleggroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Deze overleggroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. studiefinanciering op te volgen, technische discussies te voeren en adviezen te formuleren;
- in de werkgroep Centra voor Studenten is Sovoreg een actieve partner. Deze werkgroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en

Brussel. Deze werkgroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. statuut van de student op te volgen.

B) Andere sociale diensten

Juridische diensten

In overleg met de stafhouder van de Gentse balie werd tevens een regeling uitgewerkt waarbij studenten een beroep kunnen doen op een advocaat voor dringend juridisch advies. In 2009 werd via deze formule aan 5 studenten juridisch advies verleend met een financiële tussenkomst vanuit Sovoreg.

Vermindering op het inschrijvingsgeld

Studenten die niet langer in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse overheid omdat ze niet meer voldoen aan de pedagogische voorwaarden, kunnen een aanvraag tot het bekomen van vermindering op het inschrijvingsgeld indienen bij de Hogeschool Gent. Per aanvraag onderzoekt Sovoreg de financiële voorwaarden waarbij een advies inzake gelijkstelling met beurs-, bijna-beurs- of niet-beursstudent aan de Hogeschool Gent wordt geformuleerd. In 2009 werden aldus 32 aanvragen behandeld waarvan 27 dossiers status beursstudent, 1 dossier status niet-beursstudent en 4 dossiers status bijna-beursstudent. Deze aanvragen kennen een daling t.o.v. vorige jaren daar steeds meer studenten blijvend voldoen aan de pedagogische voorwaarden voor het bekomen van een studietoelage.

Huisvestingsdossiers

Elke financieel minder draagkrachtige student die een vraag tot prioritaire toegang richt aan de afdeling Zorg van Sovoreg waarbij uit het sociaal onderzoek van het individueel dossier blijkt dat er zich een financieel tekort voordoet of dat er zich omwille van medische of familiale redenen een probleem stelt, krijgt bij voorrang een studentenkamer in beheer door Sovoreg tegen een sociaal tarief toegewezen.

Aantal huisvestingsdossiers 2009

aantal aanvragen voorrang

1. waarvan geweigerd
2. waarvan goedgekeurd
 - 2.1 wegens financiële redenen
 - 2.2 wegens medische redenen
 - 2.3 wegens sociaal/financiële redenen
 - 2.4 wegens psychosociale redenen
 - 2.5 wegens sociaal/familiale redenen

aantal aanvragen uitzondering op de toelatingsvoorwaarden

1. waarvan geweigerd
2. waarvan goedgekeurd
 - 2.1 wegens studiegebonden redenen
 - 2.2 wegens medische redenen
 - 2.3 wegens financiële redenen
 - 2.4 wegens een speciaal statuut

	2009	2008	2007
106	59	44	
73	39	16	
10	8		
63	31		
36			
11			
9			
4			
3			
17	15	19	
8			
9			
3			
3			
2			
1			

Informatie en advies m.b.t. studie- en examenfaciliteiten

Bij aanvragen voor studie- en examenfaciliteiten omwille van psychosociale en sociaal-economische redenen kan op basis van sociale of individuele omstandigheden in de persoonlijke levenssfeer van de student (die niet ressorteren onder de categorieën functiebeperking, medische redenen of topsport) die het voorbereiden en/of volgen van onderwijs- en/of examenactiviteiten sterk hypothekeren, een bijzonder statuut worden toegekend. Over de toekenning van examen- en studiefaciliteiten wordt een beslissing genomen door de departementsraad van het betrokken departement.

Een aantal departementale contactpersonen studie- en examenfaciliteiten neemt op regelmatige basis contact op met de afdeling Zorg van Sovoreg teneinde op de expertise van voornoemde afdeling een beroep te kunnen doen bij de eventuele toekenning van het bijzonder statuut aan de student.

In 2009 werd in 14 dossiers een advies gevraagd aan de afdeling Zorg van Sovoreg.

3.8 Jobdienst

Alle studenten van de Hogeschool Gent kunnen terecht op de jobdienst van Sovoreg enerzijds in hun zoektocht naar een geschikte studentenjob, anderzijds voor informatie omtrent hun rechten en plichten als jobstudent. Aan ongeveer 161 studenten werd in 2009 een job toegewezen voor een prestatietotaal van 2.049 uren. De jobdienst treedt ook op als bemiddelaar bij eventuele geschillen met de werkgever en streeft ernaar om studenten die zelf moeten instaan voor hun leef- en studiekosten, onrechtstreeks financieel te steunen door hen een geschikte studentenjob aan te bieden die combineerbaar is met hun studies.

De samenwerking tussen de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) en de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest inzake de oprichting van een JO S-databank (Jobstudentensysteem) met een gezamenlijk aanbod van studentenjobs bleef in 2009 behouden. In totaal 17.817 vacatures (een daling van 20% t.o.v. 2008) werden aangeboden in de JO S-databank waarbij 16.617 hits werden geregistreerd. In samenwerking met de overleggroep Studiefinanciering en het Steunpunt Studentenvoorzieningen werd tevens de werkgroep Studentenarbeid opgericht.

3.9 Diensten en specifieke acties voor sociale begeleiding van buitenlandse studenten

De dienstverlening gebeurt in het kader van de samenwerking met de Cel Internationalisering van de Hogeschool Gent. In 2009 stonden 50 studentenkamers in studentenresidentie Vesalius ter beschikking van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject tijdelijk aan de Hogeschool Gent verblijven. De Hogeschool Gent blijft vragende partij voor extra kamers voor buitenlandse studenten. In deze context wordt nagedacht over een volwaardig 'erasmushotel' waar uitwisselingsstudenten voor enkele maanden een studentenkamer kunnen huren.

3.10 Organisatie van of steun aan initiatieven in de sector sport en cultuur

Recreatief sporten

Sovoreg streeft er naar om zoveel mogelijk studenten van de Hogeschool Gent aan te sporen om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur en aldus een bijdrage te leveren tot het algemene welzijn van de studenten. De studenten kunnen recreatief sporten in de sporthal van de Hogeschool Gent. Sovoreg staat immers budgettair garant voor de huur van de sportinfrastructuur en voor de onkostenvergoedingen van de sportmonitoren.

Het sportbeleid voor studenten van de Hogeschool Gent wordt gecoördineerd en aangestuurd door de sportdienst van de Hogeschool Gent die is toegewezen aan het departement Levensopleiding Ledeganch. Het studentensportbeleid wordt mede ondersteund via een partnership van Sovoreg met de sportdienst.

Vanaf academiejaar 2009-2010 dienen studenten die gebruik wensen te maken van het sportaanbod dat door de sportdienst werd uitgewerkt, een Fit&Fun lidmaatschap te nemen tegen een democratische prijs van € 25,00. Via Sovoreg kunnen de studenten 80% van dit bedrag of € 20,00 recupereren. Een 750 studenten heeft zich in deze formule ingeschreven.

Gemiddeld aantal deelnemers per week aan recreatieve avondsport februari-mei 2009

Gearceerd = met lesgever

** = uitbreiding t.o.v. 2008*

Maandag		63
17.45u	Basket recreatief (met trainer)	14
17.45u	Minivoetbal terrein 1	10
17.45u	Minivoetbal terrein 2	10
17.45u	Badminton	12
17.45u	Powertraining	6
18.00u	Breakdance	11

Dinsdag		162
17.45u	Minivoetbal terrein 1	10
17.45u	Minivoetbal terrein 2	8
17.45u	Badminton	10
17.45u	Powertraining	6
18.00u	Clipdance	30
18.45u	Badminton	10
18.45u	Minivoetbal 1	10
18.45u	Minivoetbal 2	6
19.00u	Hip hop	29
19.00u	Volleybal recreatief (met trainer)	15
19.45u	Badminton	10
19.45u	Minivoetbal 1	10
19.45u	Minivoetbal 2	8

Woensdag

90

17.45u	Tennis vrij spel	4
17.45u	Badminton	10
17.45u	Minivoetbal	6
17.45u	Powertraining	6
17.45u	Total Impact Gym	13
18.45u	Tennis beginners	6
18.45u	Badminton	10
18.45u	Minivoetbal	10
19.45u	Tennis gevorderden	5
19.45u	Badminton	12
19.45u	Minivoetbal	8

Donderdag

92

17.45u	Volleybal competitie	6
17.45u	Basketbal competitie	14
17.45u	Badminton	10
17.45u	Minivoetbal	10
17.45u	Powertraining	3
18.00u	Salsa	25
18.00u	Turnen met lesgever	9
19.00u	Funk	15

Totaal per week: 407

Gemiddeld aantal deelnemers recreatieve avondsport september-december 2009 per week

Maandag		85
18u - 19u	Basketbal (recrea)	8
18u - 19u	Minivoetbal	10
18u - 19u	Badminton	10
18u - 19u	Hiphop/Stretdance *	27
18u - 19u30	Breakdance	12
18u - 19u	Powertraining	3
19u - 20u	Powertraining	2
19u30 - 20u30	Turnen	10
20u - 21u	Powertraining	3
Dinsdag		204
17u20 - 18u00	Spinning *	7
18u - 19u	Badminton	12
18u - 19u	Minivoetbal	14
18u - 19u	Powertraining	7
18u - 19u	Local tonic	40
18u - 19u30	Volleybal (clubspelers)	11
18u20 - 19u00	Spinning *	12
19u - 20u	Badminton	12
19u - 20u	Minivoetbal	14
19u - 20u	Powertraining	6

19u - 20u	Hiphop	24
19u30 - 21u	Floorball *	18
20u - 21u	Badminton	12
20u - 21u	Minivoetbal	10
20u - 21u	Powertraining	5
Woensdag		144
18u - 19u	Total Impact Gym	24
18u - 19u	Tafeltennis	/
18u - 19u	Badminton	6
18u - 19u	Minivoetbal	18
18u - 19u	Powertraining	4
19u - 20u	Badminton	12
19u - 20u	Minivoetbal	24
19u - 20u	Powertraining	3
19u20 - 20u	Spinning *	9
20u - 21u	Badminton	14
20u - 21u	Minivoetbal	20
20u - 21u	Powertraining	3
20u20 - 21u	Spinning *	7
Donderdag		203
18u - 19u	Volleybal (recrea)	9
18u - 19u	Basketbal (recrea)	8
18u - 19u	Badminton	8
18u - 19u	Minivoetbal	6
18u - 19u	Salsa	30
18u - 19u	Powertraining	2
18u - 21u	Turnen	11
19u - 20u	Zumba *	105
19u - 20u	Powertraining	2
19u20 - 20u	Spinning *	15
20u - 21u	Powertraining	2
20u20 - 21u	Spinning *	5

Totaal per week: 636

Op weekbasis is het gemiddeld aantal sportbeurten in 2009 gestegen met 230 eenheden t.o.v. 2008. Deze opmerkelijke stijging werd grotendeels veroorzaakt door een uitbreiding van het sportaanbod (o.a. spinning, zumba, floorbal, edm.) dat werd geheroriënteerd aan de evoluerende vragen van de studenten.

Op 21 oktober stonden 32 ploegen paraat om deel te nemen aan het jaarlijkse minivoetbaltornooi op de outdoor sportterreinen van de Hogeschool Gent. Bijna 300 studenten van de Hogeschool Gent hebben gestreden om de titel met als resultaat een eclatante overwinning voor de studenten van het 3de jaar Makenaardij van het departement Technologie. Bij wijze van randanimatie werden spinningssessies aan de studenten aangeboden.

Sportdisciplines die niet behoren tot het eigen aanbod, worden voor studenten door Sovoreg via de sportcheque financieel ondersteund. Een deel van de kosten voor actief sporten buiten het aanbod van de Hogeschool Gent kan door de student teruggevorderd worden met een maximale tussenkomst van € 25,00 per student per academiejaar. In 2009 maakten 214 studenten gebruik van deze cheque t.o.v. 215 in 2008.

Studenten van de Hogeschool Gent kunnen ook gebruik maken van de universitaire sportinfrastructuur. Sovoreg betaalt per zwembeurt van de studenten van de Hogeschool Gent een opleg van € 4,00; de studenten betalen slechts € 2,00 uit eigen zak.

Cultuur

Om de cultuurparticipatie bij studenten te verhogen, de financiële drempel te verlagen en Gent als cultuurstad te profileren en te promoten, stelde Sovoreg ook in 2009 carnets met cultuurcheques ter beschikking.

Deze cultuurcarnets die sinds 2002 worden verspreid, zijn een initiatief van de Stad Gent in samenwerking met de studentenvoorzieningen van de Universiteit Gent, de Hogeschool Gent, de Artevelde Hogeschool, Katholieke Hogeschool Sint-Lieven en de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst campus Sint-Lucas Gent en met de Gentse cultuurhuizen.

De carnets met vijf cultuurcheques worden tegen een sociale prijs van € 10,00 per carnet met een bijbehorend cultuurmagazine te koop aangeboden aan de kassa van de studentenrestaurants en -cafeteria's in beheer door Sovoreg. Dankzij een doorgedreven promotie vanuit Sovoreg via o. a. diverse informatiestands binnen de verschillende departementen van de Hogeschool Gent werden binnen een periode van twee maanden 1000 cultuurcarnets verkocht. De stijging met ongeveer 400 carnets t.o.v. 2008 is een absoluut record sinds de lancering van de cultuurcarnets in 2002.

Met de cultuurcheques kunnen de Gentse studenten vanaf het academiejaar 2009-2010 terecht in 20 deelnemende cultuurhuizen: de Vlaamse Opera, NTGent, Vooruit, Handelsbeurs, De Bijloke, Filmfestival Gent, Festival van Vlaanderen, Campo, Kopergietery, Studio Skoop, Sphinx Cinema, Film-Plateau, Conservatorium, Democracy, Bij De Vieze Gasten, De Rode Pomp, Stichting Logos, De Centrale, Kunsthal Sint-Pietersabdij en Gravensteen.

In 2009 investeerde Sovoreg aldus meer dan € 10.000,00 als financiële compensatie voor de cheques die door de studenten van de Hogeschool Gent werden gebruikt in één van voornoemde cultuurhuizen.

3.11 Ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op sociaal, academisch, sportief en cultureel gebied

In het kader van de socio-culturele ontplooiing van de studenten en hun integratie in de hogeschoolgemeenschap wordt ook de werking van studentenorganisaties blijvend ondersteund. Deze ondersteuning van de werking van studentenorganisaties is een universele dienstverlening; voor een overzicht van de doelstellingen van de verenigingen wordt verwezen naar bijlage 1.

In 2009 werden volgende (15) studentenorganisaties erkend door en gesubsidieerd vanuit Sovoreg overeenkomstig de procedure inzake erkenning en subsidiëring van een studentenvereniging:

- Anabolica (Departement Lerarenopleiding)
- Aponia (Departement Gezondheidszorg Vesalius)
- Apollo (Departement Conservatorium Gent)
- Confabula (Studentenresidentie Vesalius)
- Drama Gent (Departement Conservatorium Gent)
- Flatnine (Departement Conservatorium Gent)

- Hermes (Departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie)
- Hortecta (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)
- Lila (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)
- May Day (Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten)
- Mercurius (Departement Bedrijfskunde Aalst)
- Moeder Lies (Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde)
- Pihonia (Campus Mercator)
- Salmonella (Departement Bedrijfsinformatie)
- Veto (Departement Vertaalkunde)

Belangrijke voorwaarden voor subsidieering zijn: tijdige neerlegging bij Sovoreg van de doelstelling van de studentenorganisatie; erkenning van de studentenorganisatie; openstelling van de gesubsidieerde activiteiten voor alle studenten van de Hogeschool Gent.

In 2009 werden ook, net als in 2008, een vijftiental éénmalige activiteiten ondersteund die niet onder één van de reguliere studentenorganisaties konden gerangschikt worden. In 2009 werd in totaal voor ongeveer € 39.000,00 aan subsidies toegekend.

3.12 Kinderopvang van kinderen van studenten

De twee kindercrèches behoren tot de directie Studentenvoorzieningen Universiteit Gent zijn toegankelijk voor de kinderen van studenten van de instellingen die behoren tot de Associatie Universiteit Gent. Hierbij gelden de prioriteitsregels welke bij de opnameselectie van toepassing zijn binnen de Universiteit Gent.

In 2009 werd slechts voor twee kinderen van studenten van de Hogeschool Gent een beroep gedaan op de kindercrèches behorend tot de Directie Studentenvoorzieningen van de Universiteit Gent.

3.13 Diensten die de werkvelden 1° t.e.m. 12° administratief en logistiek ondersteunen

Personeel

Eind 2009 telde Sovoreg 19 personeelsmedewerkers of 18,6 VTE's. Achttien personeelsmedewerkers hebben een arbeidsovereenkomst voor beëindigden; één personeelsmedewerker heeft een arbeidsovereenkomst voor arbeiders.

In 2009 werd in aansluiting op hun aanwerving voor bepaalde duur van één jaar, na gunstige evaluatie, een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur afgesloten met de medewerker adjunct-beheerder sociale dienstverlening uit de afdeling Zorg en met de technisch beheerder (adj.) uit de afdeling Huisvesting.

De Raad van Bestuur verleende vroeger reeds zijn goedkeuring aan beleidsprincipes inzake personeelmanagement met een vertaling ervan in werving, bevordering, loopbaanontwikkeling, vorming, training en opleiding (VTO). In 2009 heeft de Raad van Bestuur de verdere omzetting van de vernoemde beleidsprincipes naar individuele medewerkers goedgekeurd. Bijkomend wordt ernaar gestreefd om deze principes inzake personeelmanagement ten behoeve van de personeelsmedewerkers binnen Sovoreg te aligneren op deze van de Hogeschool Gent, mede in het licht van een eventuele toekomstige integratie van Sovoreg binnen de Hogeschool Gent.

Bestuur

Conform artikel 210 van het hogescholendecreet van 13 juli 1994 en bij toepassing van de statuten van Sovoreg zijn de bestuursorganen van Sovoreg paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van het personeel aangeduid door het hogeschoolbestuur enerzijds en uit de democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten anderzijds. Krachtens een beslissing van de Hogeschool Gent zetelen voor elk van beide groepen dertien vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering en zes vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van Sovoreg.

Samenwerkingsovereenkomst tussen Hogeschool Gent en Sovoreg

De Raad van Bestuur van Sovoreg keurde de samenwerkingsovereenkomst tussen Hogeschool Gent en Sovoreg voor de boekjaren 2009, 2010 en 2011 goed.

Goedkeuring archiefselectielijst voor Sovoreg

De snelle aangroei van de papiermassa in combinatie met een door gedreven digitalisering geeft op termijn voor een KMO als Sovoreg aanleiding tot een ingewikkeld hybride systeem waarbij de uitbouw van een goed archiefbeheer een belangrijke uitdaging vormt. Een professioneel uitgebouwd archiefbeheer heeft een belangrijke administratief-juridische waarde (alsook een potentiële historisch-culturele) waarde en verhindert dat er een wildgroei aan archief ontstaat met bijhorende overbodige uitgaven en verlies van mogelijk belangrijke archiefstukken. Basisinstrument voor een goed archiefbeheer is een archiefselectielijst. Een archiefselectielijst biedt een methodisch overzicht van de papieren en digitale archiefstukken en bestaat uit volgende gegevens: archiefstukken, identificatie, datering, bewaartermijn en bestemming. In 2009 heeft de Raad van Bestuur zich akkoord verklaard met een ontwerp van archiefselectielijst voor Sovoreg.

Goedkeuring globaal preventieplan 2009-2013 en jaaractieplan 2009 voor Sovoreg

De interne preventieadviseur heeft voor Sovoreg in samenwerking met Arista, de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk, een globaal preventieplan 2009-2013 en een jaaractieplan 2009 opgesteld. Deze plannen zijn de schifftelijke neerslag van een dynamisch risicobeheersingssysteem, d.i. een systeem dat de risico's binnen een organisatie op een dynamische wijze aanpakt. Het globaal preventieplan is een vijfjarenplan. Op basis van het globaal preventieplan moet er vervolgens jaarlijks een actieplan worden opgesteld.

Dit globaal preventieplan wordt jaarlijks geëvalueerd op basis van:

- de werkplaatsbezoeken;
- de gewijzigde omstandigheden die een aanpassing van de strategie in verband met het verrichten van een risicoanalyse op basis waarvan preventiemaatregelen worden vastgesteld, noodzakelijk maken;
- de ongevallen en incidenten die zich in de onderneming hebben voorgedaan.

Rekening houdend met deze evaluatie, wordt via het jaaractieplan het globaal preventieplan bijgestuurd (dynamisch karakter) en wordt ten minste éénmaal om de vijf jaar een nieuw globaal preventieplan opgesteld. In 2009 heeft de Raad van Bestuur haar goedkeuring verleend aan het globaal preventieplan 2009-2013 en het jaaractieplan 2009 voor Sovoreg.

Goedkeuring van het voorstel van wijziging van de statuten van Sovoreg

De oprichtingsstatuten van Sovoreg werden gepubliceerd d.d. 22.02.1995. In 2004 werden deze statuten aangepast aan de Wet van 2 mei 2002 (nieuwe vzw-wet). In 2009 heeft de Algemene Vergadering van Sovoreg een ontwerp van nieuwe statuten goedgekeurd met als belangrijkste aanpassingen:

- Verfijning van de doelstellingen van de vereniging;
- Verfijning van de statutaire bepalingen m.b.t. kandidaatstelling, aanvaarding en ontslagneming als lid van de Algemene Vergadering en van de Raad van Bestuur;
- Verfijning van de statutaire bepalingen m.b.t. de bevoegdheden van de Raad van Bestuur;
- Verfijning van de statutaire bepalingen inzake delegatie van bevoegdheden;
- Invulling van de bestemming van het netto-actief.

Communicatie

- De verhuizing van de kantoren van Sovoreg naar de Voskenslaan 38 op 26 maart 2009 werd intensief gecommuniceerd t.a.v. studenten van de Hogeschool Gent, het personeel van de Hogeschool Gent en de diverse stakeholders:
 - digitale communicatie aan de hand van persoonlijke e-mail, bericht op de website, flash in de elektronische nieuwsbrieven van de Hogeschool Gent en eyecatcher op de plasmaschermen;
 - groot formaat huisnummer, event flags en logo;
 - schriftelijke communicatie op affiches, flyers, labels, stickers;
 - mondelinge communicatie op informatiedagen, onthaalmomenten, opendeurdag.

De nadruk werd daarbij gelegd op de nabijheid van het St. Pietersstation en de vlotte bereikbaarheid van de kantoren met het openbaar vervoer. Bovendien bevindt Sovoreg zich op wandelafstand van de campus Schoonmeersen met de grootste studentenconcentratie van de Hogeschool Gent.

Zowel in de eigen als in externe publicaties werden de adresgegevens van Sovoreg aangepast.

- Een uniforme digitale e-mailhandtekening werd geïntroduceerd voor de medewerkers van Sovoreg.
- Informatieve updates van Sovoreg werden aangeleverd voor de digitale nieuwsbrieven die de Hogeschool Gent maandelijks verstuurt aan studenten en personeel.
- Studenten die een kamer huren in door Sovoreg uitgebate studentenresidenties, worden op regelmatige tijdstippen via persoonlijke e-mail geïnformeerd, zowel in het Nederlands als het Engels (buitenlandse studenten).
- Het aanbod van het nieuwe studentenrestaurant D op de campus Schoonmeersen werd voorafgaandelijk massaal gecommuniceerd. *Skydancers* trokken de aandacht op de dag van de opening. Het restaurant werd ook uitgerust met 2 plasmaschermen.
- De renovatie van de cafeteria in gebouw B op de campus Schoonmeersen werd vooraf aangekondigd; de heropening werd duidelijk gecommuniceerd.

- Door de renovatie van gebouwen C op de campus Mercator dienden de studenten verwezen te worden naar door Sovoreg uitgebatede studentenrestaurants en -cafetaria's in de directe omgeving: groot formaat affiches en flyers.
- Sovoreg nam deel aan de SID-IN's (Studie Informatie Dagen) die in elke Vlaamse provincie worden georganiseerd. Op de stand van de Hogeschool Gent wordt aan Sovoreg de mogelijkheid geboden om haar studentenvoorzieningen te promoten.
- Op info- en opendeurdagen kon de Hogeschool Gent rekenen op centrale en decentrale medewerking van Sovoreg. Zowel de kantoren op de Voskenslaan 38 als studentenresidenties en restaurants/cafetaria's waren geopend voor de geïnteresseerde ouders, de potentiële studenten en voor de eigen studenten en personeelsmedewerkers die van de gelegenheid gebruik maakten om de eigen infrastructuur beter te leren kennen.
- Ook in 2009 werd er tijdens de onthaalweek op ieder departement informatie verstrekt over studentenvoorzieningen; aansluitend ontving elke eerstejaarsstudent een gratis onthaalpakket met nuttige documentatie.
- Ouders van eerstejaarsstudenten werden geïnformeerd op de door de departementen Bedrijfsinformatie (8 oktober 2009) en Toegepaste Ingenieurswetenschappen (27 oktober 2009) georganiseerde ouderavonden; buitenlandse studenten werden toegesproken op de door de Dienst Internationalisering van de Hogeschool Gent ingerichte onthaalactiviteiten.
- Sovoreg nam deel aan de informatieavond voor ouders en scholieren op 19 mei in Dendermonde.
- Sovoreg nam deel aan de op de Hogeschool Gent georganiseerde infovoormiddag voor leerlingen van het KTA Diksmuide op 26 oktober 2009.
- Sovoreg werd vertegenwoordigd op de derde editie van de onthaalactiviteit voor alle Gentse studenten Student Kick-Off op 23 september 2009.
- Het studentenmagazine Box dat regelmatig een bijdrage publiceert over studentenvoorzieningen, werd verder gesubsidieerd.
- Sovoreg participeerde als belanghebbende partner in de brochure *Study abroad? Destination Ghent!, Centen voor studenten, Kot@Gent, JOS-folder en mobiliteitsfolder*. Bijdragen van Sovoreg werden opgenomen in diverse externe publicaties zoals de edities voor Gent en Aalst van de *Guido-gids* en het *Stadsmagazine voor studenten*. Een rechtstreekse link werd gelegd naar de brochure *Student en preventie*, en een wederzijdse link werd gelegd met websites zoals www.cultuurcheque-gent.be en www.studentingent.be. Verder blijft Sovoreg vertegenwoordigd in het studentenoverlegplatform StuGent en in de stuurgroep van Gent Geniet Gezond.
- Ook Sovoreg en met name de studentenrestaurants en cafetaria's namen deel aan de door Hogeschool Gent ingerichte actie voor Music for Life. Met cash4life zamelde Sovoreg (wissel)geld in voor het goede doel.
- De intense samenwerking met de Dienst Communicatie en Cultuur van Hogeschool Gent werd best eindigd door permanent onderling overleg, deelname aan de maandelijkse vergaderingen van de interdepartementale werkgroep communicatie en

het leveren van bijdragen voor persberichten, campagnes en publicaties van de Hogeschool Gent.

Voor een overzicht van de communicatietools wordt verwezen naar bijlage 2.

BIJLAGE 1: Studentenorganisaties: doelstellingen 2009

ANABOLICA

De studentenvereniging wil de studenten kleuter-, lager-, secundair onderwijs en Lichamelijke Opvoeding van het departement Lerarenopleiding Le deganck dichterbij elkaar brengen door het aanbieden van ontspanning tegen lage prijzen (film, toneel, stadstochten, sport, feest,...), het uitwisselen van examenvragen en het helpen bij het maken van lesvoorbereidingen.

APHONIA

Door middel van allerlei activiteiten wil de studentenvereniging de studenten van het departement Gezondheidszorg Vesalius leren kennen en hen een leuk jaar garanderen door ze een kans te geven om vrienden te maken binnen en buiten de eigen richting door de jaren heen. Ze laat de studenten kennismaken met het studentikoze Gent (rondleidingen in de stad), maar helpt hen evenzeer met de studie.

APOLLO

De studentenvereniging van het departement Conservatorium wil niet alleen traditionele studentikoze activiteiten organiseren (galabals, fuiven, cantussen), maar wil de studenten klassiek, jazz en drama ook een podium bieden om hun kunnen te tonen, in kleine theaterzaaltjes, in cafés of zelfs in de concertzaal van het Conservatorium zelf. Ereleden (docenten en dus professionele muzikanten) willen studenten in contact brengen met het professionele muziekcircuit. Bedoeling van Apollo is om de studenten dichterbij elkaar te brengen, want voor een profmuzikant zijn sociale contacten onontbeerlijk.

CONFABULA

De studentenvereniging wil de ocio-culturele activiteiten organiseren voor de bewoners van de studentenhoeves van Vesalius.

DRAMA GENT

De nieuwe studentenvereniging wil de activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Conservatorium.

FLATNINE

Flatnine wil de beginnende/gevorderde student van het departement Conservatorium de kans bieden tot speelmogelijkheid in de vorm van wekelijkse 'jamsessies' in verschillende Gentse cafés. Op die manier creëert de student ervaring en legt hij/zij contacten die nuttig kunnen zijn in zijn/haar verdere loopbaan als muzikant.

HERMES

De studentenvereniging van de departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie organiseert studentikoze en niet-studentikoze activiteiten voor een groot publiek. Iedereen kan lid worden, doop niet verplicht maar gedoopte leden hebben natuurlijk een streepje voor.

HORTECTA

De studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur.

LILA

De studentenvereniging is verbonden met het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur. Eerstejaarsstudenten worden op de onthaaldag in het begin van het semester vriendelijk onthaald en de kans geboden om nieuwe vriendschappen op te bouwen. In de loop van het jaar worden er tal van leuke activiteiten georganiseerd zodat de hardwerkende student ook af en toe wat ontspanning kan nemen. Verder worden de eerstejaarsstudenten zoveel mogelijk gesteund in hun studies door een peter en meter die hen wegwijs maken in de Hogeschool Gent. Examenvragen van de laatste jaren worden gebundeld. Kortom: Lila heeft tot doel de studenten een zo aangenaam mogelijk studentenleven bieden, op vlak van studies, zowel als van ontspanning.

MAY DAY

Mayday wil de studenten van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK de kans geven zich buitenschools te verenigen en hun artistiek werk aan elkaar te tonen. Ook samenwerking tussen de leden wordt aangemoedigd.

MERCURIUS

De in 1948 ontstane studentenvereniging Mercurius is de oudste nog bestaande studentenvereniging van Aalst. Ze richt zich voornamelijk tot de studenten van het departement Bedrijfskunde Aalst: van de ruim 800 studenten zijn er een 250-tal lid, waaronder ook enkele studenten van andere hogescholen en oud-studenten van het departement. Mercurius organiseert een gevarieerd aanbod aan activiteiten: van de typisch studentikoze cantus tot culturele activiteiten zoals een bezoek aan de Night of the Proms. Leden worden op de hoogte gehouden via het clubblad Mercuriosity, mailing en de eigen website.

MOEDER LIES

Moeder Lies is een studentenvereniging voor voornamelijk studenten uit het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde, maar iedereen is welkom. De hoofddoelstelling bestaat erin de leden allerlei voordelen te geven, en dit in een vriendschappelijke, traditiegetrouwe studentikoze sfeer.

PIHONIA

Pihonia is de studentenvereniging voor de studenten van de campus Mercator met als doel de kameraadschap onder studenten te bevorderen en een gezonde afwisseling te bieden tijdens het studiejaar door goede activiteiten te organiseren.

SALMONELLA

De studentenvereniging van het departement Bedrijfsinformatie wil vriendschap opbouwen gedurende het hele jaar door studentikoze activiteiten te organiseren: ontspanning naast het studeren, naast de fietsroute van je kot naar school, de stad leren kennen, gezellig samenzijn.

VETO

HSC VETO Gent is een studentenvereniging die zich vooral richt naar de studenten van het departement Vertaalkunde. Ze organiseert studentikoze activiteiten zoals cantussen, doppelroegentochten, clubavonden, cocktailavonden, fuiven, ... maar ook sportactiviteiten zoals bowlen, ijschaatsen, minivoetbal, paintball, ... en culturele activiteiten zoals filmavonden, een rondvaart op de Gentse Leie, comedy-night, diverse activiteiten met cultuurcheques, ... HSC VETO Gent is lid van de koepel SK Ghendt en betaalt er ook lidmaatschap voor, wat betekent dat de vereniging in clubverband mag deelnemen aan alle activiteiten (Gravensteenfeesten, massacantus, bierrally, T-shirtsrolling, zwemcompetitie, basket-, voetbal- en volleybaltornooi, ...)

BIJLAGE 2: Interne en externe communicatie 2009

Digitale communicatiekanalen

- **www.hogent.be/sovoreg**: de website biedt de mogelijkheid om een aanvraag tot financiële ondersteuning ook online aan te vragen, maar geeft tevens de nodige contactinformatie van de personeelsmedewerkers zodat de student te allen tijde een persoonlijk onderhoud kan aanvragen met een medewerker. Ook de namen en contactgegevens van de personeels- en studentenvertegenwoordigers kunnen geraadpleegd worden. *Links* zijn o.m. voorzien naar de site van de Hogeschool Gent, van de Hogeschoolstudentenraad, van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) en naar externe sites zoals 'Student en preventie' en 'Student in Gent'. Bovendien wordt de informatie ook in Engelstalig aangeboden ten behoeve van de buitenlandse studenten.
- **sovoreg@hogent.be**: vragen kunnen en zijds gestuurd worden naar het algemene e-mailadres van Sovoreg vzw; per werkdag wordt bovendien een eigen e-mailadres vermeld:

Zorg@hogent.be

Huisvesting@hogent.be

Catering@hogent.be

Sport.sovoreg@hogent.be

Cultuur.sovoreg@hogent.be

Mobiliteit@hogent.be

Studentenclub@hogent.be

Jobdienst@hogent.be

- **www.kotatgent.be**: Sovoreg vzw participeert in het betreffende samenwerkingsverband en biedt een online overzicht van de beschikbare studentenhuisvesting (kamers, studio's en appartementen) zodat het zoekproces naar geschikte huisvesting efficiënt verloopt, maar er ook controle kan worden uitgeoefend op de kwaliteit van het aanbod.
- **e-nieuwsbrief** voor studenten van de Hogeschool Gent: Sovoreg vzw levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **e-nieuwsbrief** voor personeel van de Hogeschool Gent: Sovoreg vzw levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **Plasmaschermen**: de schermen in de studentenresto's, cafetaria's en ontmoetingsruimtes worden centraal aangestuurd vanuit Sovoreg vzw. Informatie voor studenten wordt regelmatig geüpdatet en *breaking news* kan worden aangeleverd. Dagmenu's kunnen decentraal per locatie gepresenteerd worden.
- **TV-plasmaschermen**: de schermen worden voorzien in de ontmoetingsruimtes van de door Sovoreg vzw uitgebaate studentenresidenties en kunnen door de student zelf bediend worden; informatieve banners, centraal gestuurd, kunnen op het scherm geprojecteerd worden.

Activiteiten met vertegenwoordiging van Sovoreg vzw

- **Sid-in**: Sovoreg vzw is vertegenwoordigd in de stand van de Hogeschool Gent op de studie-informatiedagen die in elke Vlaamse provincie georganiseerd worden door de Vlaamse overheid in samenwerking met de Centra voor Leerlingenbegeleiding.
- **Onthaalweek**: midden september neemt Sovoreg vzw deel aan de onthaalactiviteiten voor de eerstejaarsstudenten die op alle departementen worden ingericht. De werking van de studentenvoorzieningen wordt hierbij door een medewerker toelicht. Aanluitend worden er gratis onthaalpakketten aangeboden.
- **Infodagen Hogeschool Gent**: tijdens de infodagen die in alle departementen plaatsvinden, zijn medewerkers van Sovoreg vzw stand-by voor adviesverlening omtrent de diensten van de studentenvoorziening.
- **Opendeurdagen Hogeschool Gent**: ook op de opendeurdagen zijn de kantoren van van Sovoreg vzw geopend. Studentenresidenties, resto's en cafetaria's zijn open.
- **Ouderavonden Hogeschool Gent**: op vraag van departementen vaardigt Sovoreg vzw een spreker af naar de ouderavond.

- **Openingsfuif:** Sovoreg vzw steunt de openingsfuif bij de aanvang van het academiejaar ter verwelkoming van de Hogeschoolstudenten.
- **Kick-Off:** Sovoreg vzw steunt de onthaalactiviteit bij de aanvang van het academiejaar ter verwelkoming van alle Gentse universiteits- en hogeschoolstudenten.
- **Interdepartementale werkgroep communicatie Hogeschool Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg vzw op de maandelijkse vergaderingen.
- **Studentenoverleg Stad Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg vzw op de maandelijkse vergaderingen.
- **Stuurgroep en werkgroep communicatie Gent Geniet Gezond Stad Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg vzw.
- **Radio Urgent:** het autonoom functionerende radiostation kan sinds 2004 rekenen op een ondersteuning van haar werking via sponsoring vanuit Sovoreg vzw.

Visuele communicatie

- **Ad valvas:** op elke campus beheert Sovoreg vzw de ad valvas berichten.
- **Vitrinekasten:** concrete informatie ten behoeve van de homestudenten wordt geafficheerd in de kastjes die opgehangen werden bij de liften in de residenties.
- **Ingelijste huisaffiches:** op alle campusen van de Hogeschool Gent vindt men affiches die moeten bijdragen tot een maximale bekendmaking van de studentenvoorzieningen.
- **Displays:** worden het hele jaar door ter beschikking gesteld aan de departementen en met name voor opendeurdagen en infodagen.
- **Gadgets:** zijn in voorraad voor studentenverenigingen, departementen, e.a.
- **Aeoluskasten:** op elke campus kunnen de studenten kosteloos beschikken over een ruim aanbod van publicaties die worden uitgegeven.

Eigen publicaties

- **Huisfolder Sovoreg vzw:** biedt een overzicht van het aanbod van studentenvoorzieningen en vermeldt de nodige contactgegevens van de verschillende diensten met verwijzing naar de website.
- **e-ID folder:** informeert over de mogelijkheid om een aanvraag tot financiële ondersteuning ook online aan te vragen met verwijzing naar de website.
- **Introductiebrochure:** voor de nieuwe personeelsmedewerkers in dienst van Sovoreg vzw.
- **Drieluik catering:** biedt een overzicht van locaties en aanbod.
- **Jaarverslag/beleidsplan:** het jaarverslag belicht de algemene werking en de nieuwe realisaties van het voorbije jaar; het beleidsplan blikkt vooruit op de toekomst.

Vertegenwoordiging in gezamenlijke publicaties

- **Study abroad? Destination Ghent!, a practical guide for international students in the city of Ghent:** bijdrage van en proof-reading door Sovoreg vzw
- **Brochure Centen voor Studenten:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen, en bevat informatie omtrent studiefinanciering door de Vlaamse Gemeenschap zowel als door de sovo's. Een eigen cover wordt door Sovoreg vzw aangeleverd.
- **JOSfolder:** folder ter promotie van het gezamenlijk aanbod van studentenjobs aangeboden via de JOS-databank (Jobstudentensysteem).
- **Brochure Kot@Gent:** is gegroeid uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen. De brochure is een leidraad bij het zoeken naar een geschikte kamer op de private huusvestingsmarkt en biedt tevens actuele informatie omtrent de huurwetgeving.

- **Modelhuurovereenkomst:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen ten behoeve van de verhuurder en de huurder.
- **Bijlage Guido-gids edities Gent en Aalst:** alle eerstejaarsstudenten vinden in hun ont haalpakket een exemplaar van de Guido-gids. De cover en de bijlage vooraan in de gids worden door Sovoreg vzw aangeleverd.
- **Flyer cultuurcheque:** de flyer dient ter ondersteuning van de cultuurcheque, een initiatief dat gegroeid is uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen teneinde de cultuurparticipatie te bevorderen door de financiële drempel voor de studenten te verlagen.
- **Cultuurmagazine:** wordt verspreid ter promotie van de cultuurcheque en bevat interviews, tips en reportages.
- **Brochure BSH :** Sovoreg vzw wordt vertegenwoordigd binnen het beleid van BSH vzw (Begeleiding van Studenten met een Handicap) en streeft naar een maximale bekendmaking van de organisatie zodat duidelijk wordt dat een functiebeperking of een handicap een volwaardige deelname aan het hogeschoolgebeuren niet belet.
- **Mobiliteitsfolder:** wordt door Sovoreg vzw en de andere partners verspreid ter promotie van de werking van de vzw studentENmobiliteit met het oog op een maximale bekendmaking van het fietsverhuur voor studenten alsook van het bestaande netwerk van herstelplaatsen.
- **Brochure Studenten en preventie:** een uitgave van de dienst lokale preventie en veiligheid van de Stad Gent met vermelding van Sovoreg vzw.
- **Stadsmagazine voor studenten:** een jaarlijkse uitgave van de Stad Gent voor toekomstige hogeschool- en universiteitsstudenten met informatieve bijdrage door Sovoreg vzw.

Vertegenwoordiging in Hogeschool Gent publicaties

- **Feiten en figuren:** flyer met informatieve bijdrage door Sovoreg vzw.
- **Studentenagenda Blix:** een initiatief van de dienst communicatie van de Hogeschool Gent die een bijdrage bevat omtrent de werking van de studentenvoorziening.
- **Studiewijzer:** de informatiebrochure per departement met bijdrage van Sovoreg vzw.
- **Exclusief:** wordt verspreid onder de laatstejaarsstudenten van de secundaire scholen in het Vlaamse landsgedeelte met bijdrage van Sovoreg vzw.
- **Zomeragenda:** wordt verspreid onder de laatstejaarsstudenten van de secundaire scholen in Oost- en West-Vlaanderen met bijdrage door Sovoreg vzw.
- **Information brochure University College Ghent:** informatieve bijdrage door Sovoreg vzw.
- **Exploot:** deze uitgave biedt een beknopt overzicht van de verscheidene departementen en opleidingen met bijdrage door Sovoreg vzw.
- **Feiten en trends:** jaarverslag van de Hogeschool Gent inclusief bijdrage over studentenvoorzieningen.
- **Kix! :** de sportkrant presenteert het ruime sportaanbod van de sportdienst van de Hogeschool Gent en vermeldt de subsidieregeling waarop de studenten een beroep kunnen doen via Sovoreg vzw.
- **Studentenmagazine Box :** Sovoreg vzw bekostigt het drukwerk van dit magazine, voorziet een financiële tegemoetkoming voor de verdere uitbouw van de website www.hogent.be/box en levert bijdragen over studentenvoorzieningen.
- **Departementale krantjes :** Sovoreg vzw levert korte bijdragen voor de krantjes die op sommige departementen worden verspreid.
- **Studeer met suxes!:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg vzw.
- **Suxeswijzer:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg vzw.

- **Verder studeren aan de Hogeschool Gent:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg vzw.
- **Interaxis:** alumnikrant van de Hogeschool Gent op initiatief van de dienst Alumni, d.i. de overkoepelende vereniging voor afgestudeerden van de Hogeschool Gent met bijdrage door Sovoreg vzw.
- **De afstudeergids:** informatiebrochure voor alumni van de Hogeschool Gent met bijdrage van Sovoreg vzw.